71 let
Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 6. julija 2018

Leto LXXI, št. 54, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

O jezerski meji zahtevajo referendum

Ta teden je občinski svetnik Primož Muri županu občine Jezersko izročil zahtevo za razpis referenduma s 147 podpisi občanov. Referendum zahtevajo v zvezi s spremembo meje med naseljema Kamniška Bistrica in Zgornje Jezersko.

Danica Zavrl Žlebir

Jezersko – Občinski svet na Jezerskem je junija dvakrat odločal o odloku o spremembi meje med naseljema Kamniška Bistrica in Zgornje Jezersko, prvič 12. junija, ko ga je večina svetnikov zavrnila, drugič pa 26. junija, ko je župan Jurij Rebolj predlagal, da ga sprejmejo po skrajšanem postopku, in so ga z izjemo dveh svetnikov od sedmih potrdili. Sprememba naj bi zagotovila stik osrednjeslovenske regije z državno mejo z Avstrijo, kar bi omogočilo možnost povečanja sredstev, ki jih Slovenija dobi iz evropskega čezmejnega sodelovanja, po napovedih predstavnikov države naj bi šlo kar za dvajset milijonov evrov.

Svetnik Primož Muri, ki je takšnemu odloku nasprotoval, je ta teden izročil županu Juriju Rebolju pobudo za vložitev zahteve za razpis referenduma o odloku o spremembi meje. Podpisalo ga je 147 volivk in volivcev z Jezerskega, na zahtevanem referendumu pa naj bi odločali o naslednjem vprašanju: »Ali ste za to, da se uveljavi Odlok o spremembi meje med naseljema Kamniška Bistrica in Zgornje Jezersko, ki ga je občinski svet Občine Jezersko sprejel na seji 26. junija 2018?«.

Zahtevo utemeljujejo z dejstvom, da so meje občine Jezersko povzete po mejah nekdanje, predvojne občine in so kot take nespremenjene že stoletja. Pobuda navaja, da osrednjeslovenska regija že več let izvaja pritisk, da postane mejna regija.

2. stran

Na Jezerskem občani s 147 podpisi zahtevajo referendum o odloku, ki predvideva spremembo meje (slika z Jezerskega je simbolična). / Foto: Tina Dokl

Najlepša vodi po bohinjskih planinah

Med petinpetdesetimi predlogi so planinke in planinci za najlepšo zbrali krožno planinsko pot po bohinjskih planinah pod Triglavom.

Andraž Sodja

Stara Fužina – Konec junija se je izteklo glasovanje v akciji Naj planinska pot. Planinke in planinci so zmagovalni poti, krožni poti Planina Blato–Planina pri Jezeru–Planina Dedno polje–Vrata pod Zelnarico–Prehodavci–Dvojno jezero–Štapce–Ovčarija–Planina pri Jezeru–Planina Blato namenili skoraj dvakrat toliko glasov kot drugouvrščeni poti, ki vodi med naslednjimi točkami: Aljažev dom v Vratih–Bovški Gamsovec–Stenar–Aljažev dom v Vratih. Na tretje mesto pa se je uvrstila planinska pot Soriška planina–Ratitovec.

Pohodniki nad Dvojnim jezerom

Akcija je potekala v sklopu akcije Očistimo naše gore, planinci pa so izbirali skupno med kar 55 potmi. Kot so sporočili organizatorji akcije, pot združuje dve enkratni pohodniški izkušnji, tako pot po bohinjskih planinah kot pot po visokogorju Doline Triglavskih jezer, brez vmesnih postankov pa od povprečnega planinca zahteva dobrih 11 ur hoje. Za pot skrbijo tri planinska društva: PD LPP, PD Ljubljana Matica in PD Radeče, tako da zmaga pomeni tudi zahvalo markacistom, ki zgledno skrbijo zanjo, tako bodo v sklopu akcije Očistimo naše gore, ki poteka pod okriljem Zavarovalnice Triglav in Intesporta, markacistom vseh treh planinskih društev, ki skrbijo za zmagovalno pot, predali bone za športno obutev.

4. stran

Prilogi:

Zgornjesav'c
Kranjčanka

AKTUALNO
Zakaj zaposlujejo tujce
Tako kot drugod po državi se tudi podjetja na Gorenjskem že nekaj časa ozirajo po tuji delovni sili. K temu jih silijo pomanjkanje kadra in precejšnja strukturna neskladja trga delovne sile.
3

KMETIJSTVO
Risi tudi na Gorenjsko
V prihodnjih letih bodo v Slovenijo in Hrvaško naselili štirinajst risov iz Slovaške in Romunije, da bi preprečili njihovo ponovno izumrtje. Ambasador projekta je tudi hokejist – Ris Anže Kopitar.
12

KRONIKA
Sindikalist ni žalil direktorja
Kranjsko sodišče je sindikalista Mateja Jemca iz zveze svobodnih sindikatov oprostilo obtožbe, da je žaljivo obdolžil družbo Adria Tehnika in njenega nekdanjega direktorja Maksimiljana Peleta.
14

GG+
Iskalec resnice iz Poljan
V Poljanah so se z več dogodki spomnili stopetdesete obletnice rojstva poljanskega rojaka, filozofa, teologa in duhovnika dr. Aleša Ušeničnika.
20

VREME
Danes bo spremenljivo oblačno s plohami, v soboto bo delno jasno, v nedeljo pa pretežno jasno.
15/26 °C
jutri: delno jasno

9 770352 666025

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, v sredo od 7. do 16. ure.

MALI OGLAS julij/18

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

❑ prodam ❑ kupim ❑ oddam ❑ najamem
❑ podarim ❑ iščem ❑ nudim ❑ zamenjam

RUBRIKA: _____

Vsebina:

Tel.: _ _ / _ _ - _ _ - _ _ _

Mobitel: _ _ _ / _ _ _ - _ _ _

Nečitljivih kuponov ne objavljamo.

Iz gospodarstva v politiko

Edvard Paulič je novo ime v politiki. Poslanec iz Komende bo v naslednjem mandatu zastopal barve Liste Marjana Šarca.

Aleš Senožetnik

Foto: Gorazd Kavčič

Edvard Paulič je do sedaj politiko spremljal »s kavča«, v tem mandatu pa se bo prvič preizkusil kot poslanec.

Pred nastopom dela poslanca v DZ ste opravljali delo specialista telekomunikacij. Lahko poveste kaj več o svoji dosedanji poti?

»Najprej iskrena zahvala vsem volivkam in volivcem, tako v občini Tržič kot tudi širše, ki so z oddajo glasu izrazili svojo voljo.

Pred nastopom dela poslanca v državnem zboru sem bil zaposlen v podjetju Telekom Slovenije. Po izobrazbi sem univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike, pridobil pa sem tudi naziv MBA na poslovni šoli IEDC Bled. V Telekomu Slovenije sem bil zaposlen dobrih 22 let. V tem času sem opravljal vodstvene naloge z različnih vsebinskih področij, kot npr. investicije, tehnično področje, veleprodajno področje, področje razvoja novih storitev.«

Zakaj ste se pridružili Listi Marjana Šarca?

»Gospoda Šarca sem po televiziji intenzivno spremljal v predsedniški kampanji. Že tedaj me je prepričal s svojim nastopom in željo po spremembah. Ko se je odločil podati še v ''parlamentarno'' politiko, pa sem se odločil, da se pridružim njegovi listi. V vlogi zakonodajne veje oblasti je namreč možno izvajati spremembe za dobrobit Slovenije in njenih državljanov – in to bo moje vodilo v tem mandatu.

Lahko pa še dodam, da se je sedaj, ko sem našega predsednika še bolje spoznal, moja odločitev za vstop v politiko izkazala za pravilno.«

Veljate za novinca v politiki. Ste bili že kdaj prej politično aktivni, morda na lokalni ravni?

»Politiko spremljam že od mladih nog. Politično aktiven do sedaj nisem bil, lahko bi rekli, da sem bil politik ''s kavča''. To je bila precej udobna vloga, enako kot spremljanje nogometa in ''modrovanje'' o tem, kaj vse je trener storil narobe. Tako sem se odločil za aktivnejši vstop v politiko z iskreno željo sodelovati pri uvajanju sprememb v dobro državljank in državljanov. Zavedam se, da moj glas ne šteje veliko. Če pa se nas bo našlo več somišljenikov, bomo lahko s skupnim nastopom dosegli več.

Za kaj se boste kot poslanec zavzemali? Sodelovanje v katerih delovnih telesih državnega zbora vas morda zanima?

»Lahko bi rekli, da sem po prepričanju nekakšna mešanica gospodarstvenika in politika. V gospodarstvu stvari tečejo drugače, poslovno okolje nas sili v nenehne spremembe in sprejemanje hitrih odločitev. Tam čas teče hitreje in vsak dan šteje. Želim si, da bi tovrstno razmišljanje prenesli tudi v politične sfere. Zanima me predvsem sodelovanje v odborih, kjer bom lahko s svojimi izkušnjami aktivno soustvarjal spremembe na bolje.«

Prihajate s Ptuja, živite v Komendi, kandidirali ste v Tržiču. Se boste v svojem poslanskem mandatu zavzemali tudi za razvoj regije? Kateri konkretni problemi na področju Gorenjske se vam zdijo ključnega pomena?

»Kratkoročno je treba nujno razrešiti najbolj pereče težave v Sloveniji. Vsekakor so to problemi v zdravstvu, problematika plač javnih uslužbencev in še bi lahko naštevali. Ti problemi imajo vpliv tako na prebivalce gorenjske regije kot tudi celotne Slovenije.

Kar se tiče razvoja gorenjske regije, pa vidim veliko možnosti na področjih skrbi za starejše in medgeneracijskega povezovanja, zaposlovanje mladih, turizma, predvsem v povezanosti turistične ponudbe regije, povečanja trajne mobilnosti, ureditve ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami, odlaganja komunalnih odpadkov, gozdno-lesne predelovalne verige, tehnološkega razvoja, podjetništva in inovativnosti. Vsekakor se bom zavzemal za razvoj regije.

Bi pa želel izkoristiti to priložnost ter državljanke in državljane povabiti, da se s svojimi pobudami obrnejo name, bodisi osebno v okviru poslanske pisarne, ki bo locirana v Tržiču, bodisi pa po elektronski pošti Edvard.Paulic@dz-rs.si.«

V teku so pogajanja o sestavi koalicije. V kakšni koaliciji vidite stranko LMŠ? Vas v primeru, da bo vlado vodila LMŠ, zanimajo izvršilne funkcije ali pa v vsakem primeru ostajate poslanec?

»Že večkrat je bilo javno poudarjeno, da se stranka LMŠ vidi v koaliciji strank, ki ne podpirajo sovražnega govora. Ko bo jasna sestava vladne koalicije, bom napravil temeljit premislek o svoji nadaljnji poti.«

O jezerski meji zahtevajo referendum

1. stran

Prejšnje vodstvo občine Jezersko je take pritiske odločno zavrnilo. »Z novim potekom meje občina Jezersko izgublja mejo z občino Solčava oz. jo ohranja zgolj v točki. V preteklosti je že bil pogoj za sodelovanje v razpisih, kjer zgolj točka na meji ni bila dovolj. Poleg tega, da občina Jezersko izgubi mejo z občino Solčava v svoji celotni dolžini (okoli 500 metrov), izgubi tudi sosedstvo s celotno savinjsko regijo, kot tudi vzhodno kohezijsko regijo. Enako velja tudi za gorenjsko regijo in zahodno kohezijsko regijo,« zahtevo za referendum utemeljujejo pobudniki. »Vse navedeno velja seveda tudi v obratni smeri, zato so na Občini Solčava ogorčeni nad odločitvijo jezerskega občinskega sveta, ki je odločitev, ki ima posledice na obeh straneh meje, sprejel povsem enostransko. Sredstva, do katerih so upravičena obmejna območja, bodo sedaj, tudi na račun Jezerskega in drugih obmejnih krajev, na voljo tudi občini Kamnik, ki dejansko sploh ni obmejna občina. Slovenija je sicer z novim potekom meje resda upravičena do dodatnih sredstev, v zameno pa je občini Jezersko obljubljeno zgolj pospešeno reševanje odprtih vprašanj. S časom in menjavo uradnikov (po vsakih volitvah) bodo obljube zvodenele, spremenjena meja pa bo ostala.« Župana poziva, da v skladu z zakonodajo v sedmih dneh od prejema pobude določi obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem, ki vsebuje jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma ter petintrideset dnevni koledarski rok, v katerem se zbirajo podpisi volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma in o tem roku obenem obvesti pobudnika zahteve. Župan Jurij Rebolj je o pobudi dejal, da je referendum orodje demokracije, in če bo takšna volja občanov, ji bodo prisluhnili.

Srečanje veteranov

Ob Domu veteranov v Radovljici so ob dnevu državnosti pripravili spominsko srečanje članov zgornjegorenjskega območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo.

Marjana Ahačič

Najboljši v športnih tekmovanjih so prejeli priznanja. Ob njih je predsednik združenja Janez Koselj. / Foto: Samo Finžgar

Radovljica – Zbrane je nagovoril predsednik občinskega odbora veteranov Radovljica Edi Ferkolj, ki je opisal svoje izkušnje iz osamosvojitvene vojne leta 1991. »Naša zgodba se začne 26. junija 1991 v Šlandrovem domu. Častniki smo se zbrali dopoldne, nato pa smo odšli na Brnik, kjer je naša motorizirana protidiverzantska enota delovala pri varovanju tankovske enote JLA.« V Vogljah so gostoljubje dobili v gasilskem domu, pri poveljniku gasilskega društva. »Del enote pa pri zakoncih Burgar, ki sta nam dala na razpolago celo hišo. Za takratni čas – hotel s petimi zvezdicami. Tudi njima še enkrat iskrena hvala.« Kot je še dejal, ljudje potrebujemo le zdravje, kanček sreče in veliko zdrave pameti. »Ne vojne, ampak ljudje z bogatim načinom življenja si bomo uničili zemljo,« je še opozoril. Srečanje je dopolnil Veteranski pevski zbor, organizatorji pa so tudi letos pripravili športna tekmovanja, ki se jih je udeležilo 42 tekmovalcev in tekmovalk. Najboljši pa so prejeli medalje: v streljanju z zračno puško je zmagala Martina Šmitek, v šahu je bil najboljši Dušan Zorko, v pikadu Janez Kunstelj, v kegljanju Drago Geršak, v prstometu pa je zmagala dvojica Franci Faganel in Branko Novak.

Zakaj zaposlujejo tujce

Tako kot drugod po državi se tudi podjetja na Gorenjskem že nekaj časa ozirajo po tuji delovni sili. K temu jih silijo pomanjkanje kadra in precejšnja strukturna neskladja trga delovne sile.

Simon Šubic

Kranj – Potem ko državni zbor ni podaljšal prehodnega obdobja, hrvaški delavci od 1. julija naprej za delo v Sloveniji ne potrebujejo več delovnih dovoljenj in so na slovenskem trgu dela v enakem položaju kot ostali državljani Evropske unije. Konec omejevanja zaposlovanja hrvaških delavcev zaradi splošnega pomanjkanja kadra pozdravljajo tudi v Gospodarski zbornici Slovenije, kjer ocenjujejo, da bo v Slovenijo v naslednjih treh letih prišlo še od tisoč do dva tisoč hrvaških delavcev. Teh je bilo sicer konec lanskega leta v Sloveniji že skoraj 6500. Kaj pa sprostitev zaposlovanja hrvaških delavcev pomeni za gorenjska podjetja? »Glede na to, da je bilo na Gorenjskem zelo malo zanimanja s strani delodajalcev za zaposlovanje hrvaških delavcev, tudi v prihodnosti ne pričakujemo bistvenih sprememb,« odgovarjajo na kranjski enoti Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ).

Čeprav na Gorenjskem doslej ni bilo večjega povpraševanja po hrvaških delavcih, pa to še ne pomeni, da podjetja ne zaposlujejo tujih delavcev, saj zavod za zaposlovanje delodajalcem ne more zagotoviti dovolj »domačih« delavcev. Gorenjsko gospodarstvo ima tako že

Tujci se pri nas največ zaposlujejo kot zidarji, varilci, vozniki, natakarji ... / Foto: Gorazd Kavčič

nekaj časa potrebe tudi po tuji delovni sili, predvsem iz Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije in Albanije.

Poglejmo, zakaj gorenjsko gospodarstvo sploh potrebuje tujo delovno silo. Na Gorenjskem imamo trenutno najnižjo stopnjo registrirane brezposelnosti v državi, marca je bila po podatkih državnega statističnega urada 5,7-odstotna, v evidenci Območne službe ZRSZ Kranj pa je bilo konec maja prijavljenih 4911 brezposelnih oseb. Na gorenjskem trgu dela pa se po besedah namestnice direktorja kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje Dubravke Furar kažejo precejšnja strukturna neskladja, poleg tega pa je v evidenci precej težje zaposljivih oseb z različnimi zdravstvenimi ovirami, da bi lahko opravljali dela, ki so najbolj iskana na trgu dela. Največ povpraševanja po delovni sili je na Gorenjskem predvsem v štirih panogah: gradbeništvu, avtoprevozništvu, predelovalni dejavnosti in gostinstvu. Delodajalci iz teh panog največ povprašujejo po zidarjih, tesarjih, orodjarjih, varilcih, strugarjih, voznikih v mednarodnem transportu, kuharjih, natakarjih in delavcih v proizvodnji, prav na teh delovnih mestih pa tudi najbolj zaposlujejo tuje delavce.

Prav zaradi trenutnih razmer na slovenskem trgu dela, ki so podobne gorenjskim, in težav slovenskih podjetij s pomanjkanjem ustrezne delovne sile je po oceni ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo sprostitev zaposlovanja hrvaških delavcev dobrodošla. Ta naj bi »vsekakor olajšala težave slovenskih podjetij, ki si pri zapolnjevanju svojih kadrovskih vrzeli pomagajo z zaposlovanjem tujcev«. Tudi v Gospodarski zbornici Slovenije opozarjajo, da je kadrovska vrzel resen izziv za slovensko gospodarstvo. »Dejstvo je, da se slovensko gospodarstvo sooča z vse večjim povpraševanjem po kadrih, ki jih slovenski trg dela ne zagotavlja več v dovolj veliki meri. Zato smo in bomo v prihodnje vedno bolj odvisni tudi od zaposlovanja tujcev, če želimo ohranjati gospodarsko rast in razvoj,« poudarjajo.

Deset let uporabe vinjet

Od uvedbe vinjet na slovenskih avtocestah jih je Dars prodal več kot 56,1 milijona in z njimi zaslužil 1,3 milijarde evrov.

Aleš Senožetnik

Kranj – Prvega julija je minilo deset let, odkar na slovenskih avtocestah velja vinjetni sistem za vozila, katerih največja dovoljena masa ne presega 3500 kilogramov. Prihodek od prodanih vinjet je do konca leta 2008 znašal približno šestdeset milijonov evrov, leto kasneje, ko so uporabniki prvič lahko kupili celoletno vinjeto, pa se je zvišal na 108 milijonov evrov. Prihodki od prodaje so naraščali tudi v naslednjih letih in so lani znašali dobrih 180 milijonov evrov. V desetih letih je Dars z njimi zaslužil več kot 1,3 milijarde evrov, ki jih je namenil za nadgradnjo slovenskega avtocestnega omrežja. Dars, ki sicer upravlja nekaj manj kot 620 kilometrov avtocest

Foto: Gorazd Kavčič

Po slovenskih avtocestah že deset let vozimo z vinjetami.

in hitrih cest, ravno v tem obdobju izvaja tudi rušenje cestninskih postaj, v sklopu katerega bo izvedel tudi tri obnove avtocest.

Danes lahko vozniki kupijo letno, mesečno ali tedensko vinjeto. Cena letne vinjete voznike osebnih avtomobilov stane 110 evrov, mesečne trideset, tedenske pa 15 evrov. Vinjete so za polovico cenejše za voznike motorjev in še enkrat dražje za vozila z višino karoserije nad prvo osjo nad 1,3 metra.

Skupaj z rastjo prodaje vinjet je raslo tudi število izrečenih glob Darsovih nadzornikov. Ti so v desetih letih od uvedbe izrekli že 460.200 plačilnih nalogov, kar pomeni, da vsak dan v povprečju oglobijo več kot 125 voznikov brez vinjete. Največ glob so izdali leta 2016, 56.900, najmanj voznikov brez vinjete pa so odkrili leta 2013, ko so napisali 41.600 nalogov. Zagrožena globa za vožnjo brez vinjete je od tristo do osemsto evrov, pri čemer nadzorniki praviloma izrekajo najnižjo, torej tristo evrov, od voznika pa lahko zahtevajo tudi nakup vinjete. Denar od izrečenih glob ni prihodek Darsa, temveč se steka v državni proračun.

KOMENTAR
Marjana Ahačič

Čas razgrete pločevine

»Se je že začelo,« sem slišala modrovati znanca, ki se je vračal iz službe v Ljubljani in že na avtocesti v koloni čakal, da se bo prek izvoza za Bled in krožišča prebil do domačih Lesc. Pa se je res. Prav zaradi gneče na cestah se poleti, priznam, izogibam gorenjskim turističnim biserom. Sovražim gnečo. Se nič preveč ne jezim – pred domačo hišo lahko sedim v senci velike češnje, grem na kolo in se odpravim na izlet po poteh, ki jih množični turizem še ni našel. Vem pa tudi, da številni, ki živijo v blokovskih naseljih večjih mest, te možnosti nimajo. Zato, hvalabogu, konec tedna sedejo v avto in se odpravijo na izlet. Tudi na Bled, v Bohinj in Zgornjesavsko dolino.

Besni zaradi slabih cest in nemogočih prometnih razmer smo zadnja leta zares težko pričakovali nujne obnove, rekonstrukcije in obvoze. Zdaj smo jih končno dočakali. Bled bo ta konec tedna dobil severno razbremenilno cesto, južna je vendarle na vidiku. Cesto skozi Zgornjesavsko dolino že od lani temeljito popravljajo ...

Pa so nove, bolj ravne in okoli vasi speljane ceste res rešitev? Ne pravim, da jih ne potrebujemo, seveda jih, ampak ne upam si predstavljati, kako bo poleti videti stanje na cesti skozi Gorje, kjer bodo, veseli, ker se jim ne bo treba drenjati skozi Bled, najbrž v koloni stali vsi, ki bodo hoteli na Pokljuko. Kam bo segla kolona iz Ukanca, »konca sveta«, ko bo zgrajena še južna razbremenilna cesta in bodo izletniki, spet mimo Bleda, hiteli v Bohinj?

Kilometrom novih, boljših cest navkljub – ali prav zaradi njih – je zato treba začeti razmišljati drugače. V Bohinju in Kranjski Gori so vse bolj glasni pozivi k umirjanju prometa, radovljiška ideja, da se ob krožišču na avtocestnem izvozu za Bled postavi velika parkirna hiša, od koder bo proti Bohinju in Kranjski Gori urejen javni prevoz, pa se v tej perspektivi ne zdi tako utopična. Vprašanje je le, kdo je vse to sposoben uresničiti. Mladi, se lahko strinjamo z evropsko komisarko za promet Violeto Bulc, ki je spomladi na enem od posvetov o smereh razvoja turizma navedla, da v razvitejših državah EU mlajše generacije kažejo manjši interes po tem, da bi imele vozniško dovoljenje in lasten avto kot starejši. Kar je dobro. »Mladi bodo začeli vršiti pritisk na nas, da jim omogočimo nepretrgano mobilnost z oblikovanjem pametnih vozlišč, to je mest, kamor je na primer mogoče priti z vlakom, kjer je potnikom na voljo javni prevoz ali kolesa in so vzpostavljene kolesarske poti za nadaljevanje potovanja.« Da bi jih le čim prej slišali tudi pri nas!

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Najlepša vodi po bohinjskih planinah

1. stran

Kot je poudaril generalni sekretar Planinske zveze Slovenije Matej Planko, so zelo veseli vsake akcije, ki pritegne pozornost na mrežo dva tisoč planinskih poti, ki skupaj povezujejo več kot deset tisoč kilometrov: »S to akcijo prispevamo k dvigu urejenosti planinskih poti in zavedanju, da mora za vse planinske poti nekdo skrbeti – in to so markacisti v planinskih društvih ter PZS. S to akcijo smo naredili korak v pravo smer.« Za spodbudo obnove slabše ohranjenih poti pa sta PZS in akcija Očistimo naše gore pripravili tudi razpis za sofinanciranje ene od poti, izbrana pa je pot od parkirišča pod slapom Rinka do Frischaufovega doma na Okrešlju, kjer bodo obnovljeni markiranje, erozijska zaščita in zamenjava brvi nad slapom, menjava jeklenic, zamenjava smernih tabel in drogov.

KRATKA NOVICA

Triglavski dom v novih barvah

Dol pri Ljubljani – Dvajset zaposlenih družbe JUB bo v okviru akcije Z JUBINI na vrh Slovenije ta konec tedna prenovila okrog osemsto kvadratnih metrov lesenih in drugih zidnih površin Triglavskega doma na Kredarici. Z barvito prenovo zunanjega pročelja in notranjih prostorov bodo začeli v soboto in predvidoma končali v ponedeljek. »To bo zagotovo razveselilo zlasti tiste obiskovalce gora, ki se bodo že na samem začetku planinske sezone odpravili na to našo najvišjo planinsko postojanko, ki ni bila generalno prenovljena že od leta 1984,« so poudarili v družbi JUB.

Mehanizmi
Iskra Mehanizmi, d. o. o.

Smo podjetje s 60-letnimi izkušnjami na področjih finomehanike, elektromehanike in elektronike, z lastnim razvojem in trženjem zahtevnih sistemov, izdelkov in tehnologij, v celoti usmerjeno v izvoz.

Naše ambiciozne načrte podpirajo standardi kakovosti in proces nenehnih izboljšav, predvsem pa motivirani, sposobni in prizadevni sodelavci. Smo prvo slovensko podjetje, ki je za svoja prizadevanja na področju izobraževanja in razvoja zaposlenih prejelo mednarodni naziv »VLAGATELJI V LJUDI«.

Družba šteje 730 sodelavcev.

Ponujamo vam možnost, da skupaj z nami uresničite svoje poklicne ambicije.

K sodelovanju vabimo:

PRAVNIK (M/Ž)

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:
- univerzitetna izobrazba pravne smeri
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika: angleščina ali nemščina
- funkcionalna znanja s področij zakonodaje delovnih razmerij ter poznavanje statusnega in pogodbenega prava
- 2 leti delovnih izkušenj s področja delovnega, gospodarskega, civilnega prava
- pravosodni izpit (je prednost, ni pogoj)

Opis del in nalog:
- pregled in priprava pravnih dokumentov družbe
- spremljanje zakonodaje in obveščanje o spremembah
- pravno svetovanje za potrebe poslovanja družbe
- reševanje pravnih zadev družbe

Nudimo:
- priložnost za osebni in karierni razvoj
- zaposlitev za nedoločen čas s šestmesečnim poskusnim delom
- sodelovanje s tujimi partnerji

Osebnostne lastnosti:
- pogajalske sposobnosti, komunikativnost, natančnost, zanesljivost, organizacijske sposobnosti.

Delovno mesto je prosto na lokaciji v LIPNICI.

Prijavo s kratkim življenjepisom in opisom izkušenj pošljite na naš naslov, in sicer najkasneje do 15. 7. 2018.
ISKRA MEHANIZMI, d. o. o.
Lipnica 8, 4245 Kropa, tel. 04 53 55 319, 04 53 55 337
www.iskra-mehanizmi.si
E-pošta: kadri@iskra-mehanizmi.si

Ob jubileju novo gasilsko vozilo

Z gasilsko parado in slavnostno sejo v Domu krajanov so v Prostovoljnem gasilskem društvu Bohinjska Bela minulo nedeljo zaznamovali 120-letnico svojega delovanja.

Mateja Rant

Foto: Tom Pogačar

Ob jubileju so v PGD Bohinjska Bela prevzeli tudi novo vozilo za prevoz moštva.

Bohinjska Bela – Za uvod v praznovanje so že teden prej pripravili medobčinsko gasilsko vajo v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli, pri kateri je sodelovalo več kot osemdeset gasilcev. Vrhunec je praznovanje doseglo minulo nedeljo z gasilsko parado in slavnostno sejo, na kateri so podelili priznanja najbolj zavzetim gasilcem, društvom in organizacijam, s katerimi največ sodelujejo, ter občini. Plakete so prejeli tudi veterani v njihovem društvu. Ob tej priložnosti so slavnostno prevzeli tudi novo gasilsko vozilo za prevoz moštva.

Bolj varni na cesti

»Z novim vozilom smo zagotovili večjo varnost pri prevozu članov, saj je bilo staro že precej dotrajano,« je pojasnil predsednik PGD Bohinjska Bela Miha Burja, ki je ob tem spomnil, da imajo veliko mladih članov, s katerimi se pogosto odpravijo na razna tekmovanja. Vseh članov je sicer po njegovih besedah ta čas okrog dvesto, od tega trideset pionirjev. »Sicer pa večji del naših članov šteje manj kot štirideset let,« je razložil Burja. Pri nakupu slabih trideset tisoč evrov vrednega vozila so na pomoč priskočili člani društva, krajani ter sponzorji in donatorji. Občina pa je zagotovila sredstva za zamenjavo kritine na strehi gasilskega doma in obnovo fasade. Dela so bila skupaj vredna trinajst tisoč evrov.

Najprej požarna bramba

Povod za ustanovitev gasilskega društva pred 120 leti je bil velik požar na Bohinjski Beli leta 1797, ki je opustošil del vasi, šest hiš je pogorelo do tal. Leto kasneje so zato vaščani ustanovili tako imenovano požarno brambo. Takoj so začeli graditi tudi gasilski dom, ki jim je potem služil kar 75 let, kupili so tudi prvo ročno brizgalno, ki je bila v uporabi vse do leta 1931. Prvi večji požar po ustanovitvi društva so gasili leta 1900, nato je sledilo dvajsetletno zatišje. »Najbolj katastrofalno je bilo desetletje pred drugo svetovno vojno, saj so se požari kar vrstili. Dvakrat je gorelo leta 1931, nato leta 1932, 1934 in leta 1938, ko je ponovno gorela žaga v Soteski. Tudi leti 1940 in 1943 nista bili izvzeti. Vzroki so bili v načinu gradnje in življenju domačinov ter naravnih ujmah,« so zapisali o zgodovini društva. Leta 1975 so začeli graditi nov gasilski dom, ki so ga dokončali tri leta kasneje. V njem je prostore dobila tudi civilna zaščita. Leta 1983 so zaradi prostorske stiske zgradili še prizidek oziroma garažo za gasilsko vozilo, ki so ga s pomočjo vaščanov, donacij podjetij in krajevne skupnosti kupili leta 1979. Leta 1988, ob devetdesetletnici delovanja, so podpisali listino pobratenja s PGD Dolenci. Ob stoletnici društva so se razveselili novega kombiniranega gasilskega vozila s cisterno, za katero je bilo spet treba zgraditi garažo. Članom društva je v zadnjem obdobju najbolj ostal v spominu večji gozdni požar, ki so ga v Soteski maja 2003 zanetile iskre muzejskega vlaka, so v društvu končali »sprehod« skozi zgodovino.

Povod za ustanovitev gasilskega društva pred 120 leti je bil velik požar na Bohinjski Beli leta 1797, ki je opustošil del vasi, šest hiš je pogorelo do tal. Leto kasneje so zato vaščani ustanovili tako imenovano požarno brambo. Takoj so začeli graditi tudi gasilski dom, kupili so tudi prvo ročno brizgalno.

Ostro nasprotujejo zaprtju pošte

Na izredni seji občinskega sveta občine Naklo so svetniki soglašali s povečanjem sredstev za ureditev komunalne infrastrukture v delu poslovne cone v Naklem in nasprotovali nameri Pošte Slovenije, da zapre pogodbeno pošto v Dupljah.

Suzana P. Kovačič

Naklo – Župan Marko Mravlja je na nedavni izredni seji svetnikom predlagal povišanje sredstev za ureditev komunalne infrastrukture Poslovne cone Knific v Naklem. Izkazalo se je, da je med načrtovano in novo projektantsko oceno kar velik razkorak v sofinanciranem deležu občine v gradnjo ceste in pločnika, javno razsvetljavo, kanalizacijo ... Občina je imela za gradnjo predvidenih nekaj več kot 76 tisoč evrov, nova vrednost je okrog dvesto tisoč evrov. Svetniki so se strinjali s preraz-poreditvijo 75 tisoč evrov iz proračuna za leto 2018, ki so bili predvideni za komunalno ureditev Podtabor–Britof, kjer se zaradi pridobivanja služnosti projekt že tako zamika proti koncu leta, in še 45 tisoč evrov iz obnove Glavne ceste do rondoja Pivka – 2. faza, kjer še ni stekel postopek izbire izvajalca del, preostala sredstva pa naj bi zadoščala za poplačilo morebitnih obveznosti. Občinska pravnica Bojana Umnik je dodala, da bodo še pred lokalnimi volitvami dali v obravnavo osnutek proračuna za prihodnje leto, tudi zato naj projekti ne bi bili okrnjeni. Svetniki so točko dnevnega reda podprli.

Pošta Slovenije namerava zapreti pogodbeno pošto v Dupljah, ker je najemnik odpovedal pogodbo. Pošta jo želi preoblikovati v pismonoško pošto, ki naj bi od ponedeljka do petka poslovala v dostavnem vozilu, poštar pa naj bi izvajal storitve, kot so oddaja pošiljk, plačevanje položnic, vplačilo poštnih nakaznic, izplačilo zneskov z osebnih računov pri Novi KBM ... Župan je svetnikom pojasnil, da sedanji najemnik pogodbene pošte v Dupljah ukinja poštne storitve, ker naj pošta ne bi bila pripravljena pokriti nekaj stroškov. Lokal je sicer v celoti v najemu od dupljanskih gasilcev, pošta tam nima lastnih prostorov. Pošta Slovenije mora pred nadaljnjimi odločitvami pridobiti tudi mnenje lokalne skupnosti. Sklep je, da Občina Naklo ostro nasprotuje uvedbi pismonoške pošte v Dupljah.

Skoraj vedno kdo opozori tudi na nasilje

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je s sodelavci poslovala v Mestni občini Kranj. Na pogovor so se lahko prijavili vsi, ki so ocenili, da so jim kršene pravice in bi jim lahko varuhinja s sodelavci pomagala. To je storilo šestnajst oseb. Varuhinja se je sestala tudi z županom Boštjanom Trilarjem.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Kot je v sredo v prostorih kranjske občine na novinarski konferenci povedala varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer, je namen teh srečanj po Sloveniji velika priložnost za ljudi, da se pogovorijo, potarnajo, se posvetujejo. V uradu varuha potem še podrobneje preučijo omenjene probleme. Nussdorferjeva je v Kranju sprejela osem oseb, še osem jih je sprejela namestnica varuhinje človekovih pravic dr. Kornelija Marzel. »Varuh vseskozi pazi na zaupnost postopka, so pa nekateri primeri, ki jih lahko predstavimo, ne da bi te osebe prepoznali,« je pojasnila Nussdorferjeva, ki se je tokrat prvič srečala s problemom nepriznanja tuje diplome. Neka gospa pa je prišla, ker ima težave s priznanjem invalidnine. Varuhinja na splošno zaznava, da ljudi moti, ker se pogosto zapiše, da zdravljenje še ni končano in ne morejo uveljavljati invalidnine.

Vlasta Nussdorfer in Kornelija Marzel / Foto: Gorazd Kavčič

Ni občine brez medsosedskih sporov

V konkretnem kranjskem primeru pravda teče že sedem let in varuhinja je opozorila, da si ta primer v medsosedskem sporu zasluži vsaj odgovor, zakaj traja tako dolgo, po čigavi zaslugi. Sprejela je tudi predstavnike Civilne iniciative za zeleno Stražišče, ki so za območje Laz opozorili na številne težave okoljske narave; na industrijske odpadke, ki se tam zbirajo, na potrebe po gradnji kanalizacije, na požarno (ne)varnost. Prvič se je srečala z željo po spremembi namembnosti gozda v kmetijsko zemljišče, običajno bi ljudje radi kmetijska zemljišča spremenili v zazidalna. In skoraj ni kraja, ki ga obiščejo, da ne bi kdo opozoril na nasilje. Ne gre samo za nasilen odnos nad partnerjem, ampak tudi za nasilje v odnosu starši-otroci, zlasti nad starejšimi ženskami, potem ko ostanejo same. Neki gospod pa ima težave s priznanjem veteranstva, kar v Sloveniji ni redkost.

Kornelija Marzel je prisluhnila problematiki nepovračila stroškov prevoza za mladostnika, starega 23 let, v šolo s prilagojenim programom in zagotovila, da bodo poizvedeli, kako je s tem. V zvezi z rejništvom je bilo vprašanje odgovornosti za škodo, ki jo rejenec povzroči. Rejnik je namreč prejel zelo pavšalne, nedodelane odgovore centra za socialno delo; v zvezi s tem bodo pri varuhu odprli pobudo in primer obravnavali.

Neki gospod je zatrjeval zdravstveno napako in s tem povezano še aroganco zdravstvenega osebja. Bil je tudi primer zatrjevane neetičnosti odvetnika, ki je najprej zastopal stranko na toženi strani, potem pa stranko na nasprotni strani.

Nemoč lastnikov stanovanj

Neka gospa je opozorila na težave v stanovanjskem bloku, ki se je adaptiral prek upravnika, ki je najel izvajalca. Dela so opravili, vendar ne v korist vseh lastnikov. »Vse preveč ljudi navaja monopolnost, avtoritarnost upravniških podjetij in nemoč lastnikov stanovanj,« je opozorila Marzelova in poudarila nujnost sistemskih rešitev. Eden od obiskovalec je omenil še primer oviranega dostopa društva do mestnega jedra Kranja, župan je kasneje pojasnil, kako to rešujejo. S področja zakona o pacientovih pravicah so obravnavali vidike in pogoje izjave o vnaprejšnji zavrnitvi zdravljenja. V tem primeru je gospa želela spodbuditi tudi javno diskusijo o evtanaziji.

Varuhinja se je s sodelavci sestala tudi z županom Boštjanom Trilarjem. Povedal je, da je nezaposlenost v kranjski občini ena najnižjih, če ne celo najnižja v Sloveniji, in da so podjetja, ki že ne dobijo delavcev. Opozoril je na pomanjkanje oskrbovanih stanovanj in prostora v domovih za starejše, na področju zdravstva pa zlasti na pomanjkanje družinskih zdravnikov. Govorili so o okoljski problematiki in o kategorizaciji javnih cest, kar je vseslovenski problem, a je Trilar povedal, da to obvladuje. Kot je še navedla varuhinja, župan pričakuje več posluha države na področju financ z višjimi povprečninami, zato da bi vsaka občina zmogla vse, kar mora plačevati.

Starejši ob vseh obiskih varuhinje navajajo prenizke pokojnine, Nussdorferjeva pa še generalno opaža pogosta opozorila starejših, da so uradni postopki preveč komplicirani. Zato še zlasti uradnike poziva, naj bodo prijaznejši, pojasnilna dolžnost uradnih organov pa je tista, ki bi marsikomu olajšala življenje.

Spomenik pobudniku čebelarstva

V Preddvoru so postavili doprsni kip pobudniku umnega čebelarjenja Franu Lakmayerju in po njem poimenovali grajski park.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Župan občine Preddvor Miran Zadnikar in predsednik Čebelarskega društva Franc Lakmayer Preddvor Jožef Kokl sta na slovesnosti v grajskem parku odkrila doprsni kip pobudniku čebelarstva Franu Lakmayerju. Letos mineva 110 let, odkar je prišel kot duhovnik službovat v Preddvor, kjer je ostal 25 let in tu pustil svojo sled na številnih področjih. Ni bil le duhovnik, pač pa več let predsednik kmetijske podružnice ter ravnatelj in upravitelj tamkajšnje hranilnice in posojilnice ter prosvetnega društva. Najbolj pa ga pomnijo po njegovem prispevku v čebelarstvu. Napisal je knjigo Umni čebelar, ki je po besedah Jožefa Kokla izšla v neverjetni nakladi 84 tisoč izvodov, bila je tudi ponatisnjena, še danes pa velja za čebelarski katekizem. Med službovanjem v Preddvoru je napisal tudi priročnik Napredno čebelarstvo.

Pred dvema letoma so v Preddvoru z zasaditvijo dvajsetih lip začeli urejati grajski park in se dogovorili, da bo dobil ime po Franu Lakmayerju. Kot je na slovesnosti povedal župan Miran Zadnikar, je v tem času nastala pobuda slovenskih čebelarjev o razglasitvi 20. maja za svetovni dan čebel, letos pa je prišlo tudi do uradne razglasitve in prvega praznovanja, zato je ravno pravi čas tudi za odkritje spomenika Lakmayerju in poimenovanje grajskega parka po njem.

Župan Miran Zadnikar in predsednik čebelarskega društva Jožef Kokl sta odkrila spomenik Franu Lakmayerju. / Foto: Tina Dokl

O Lakmayerjevem pomenu za čebelarstvo in za Preddvor ter o pomenu čebel za naravo, kmetijstvo in preživetje človeštva sta govorila tudi predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč in Čebelarske zveze Gorenjske Anže Perčič. Na slovesnosti, ki so jo z glasbenimi nastopi polepšali otroci iz Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, so bili navzoči tudi čebelarji sosednih društev, pobratenega društva iz Ljutomera in prijatelji čebelarji iz avstrijske Koroške. Ob tej priložnosti so navzočim predstavili tudi kiparko Alenko Vidergar, ki je ustvarila Lakmayerjev kip, župan Miran Zadnikar pa je napovedal, da bodo v prihodnje iz grajskega parka proti cerkvi začeli urejati spominsko pot s kipi še drugih ljudi, zaslužnih za Preddvor.

Za subvencijo komunalnih storitev

V Cerkljah so svetniki potrdili drugi rebalans letošnjega proračuna, s katerim so zagotovili subvencioniranje cen komunalnih storitev.

Aleš Senožetnik

Cerklje – Kot je pojasnil cerkljanski župan Franc Čebulj, je bil drugi rebalans proračuna, ki so ga svetniki potrdili na junijski seji občinskega sveta, v največji meri potreben zaradi subvencioniranja cen komunalnih storitev na področju Čistilne naprave Češnjevek, kjer občina refundira ceno občanom. Za subvencioniranje višjih cen oskrbe s pitno vodo so namenili 37 tisoč evro. Omrežnina se je namreč na podlagi novega elaborata zvišala s 4,20 na 6,38 evra, kljub temu pa zaradi subvencije občine cene za občane ostajajo enake. »Podobno smo storili tudi v primeru Centralne čistilne naprave Domžale. Cena kanalščine za občane ostane takšna, kot je bila. Skupno smo za subvencioniranje komunalnih storitev namenili okoli 160 tisoč evrov. Ta trenutek si občina to lahko privošči, saj nimamo kreditov. Mislim, da so takšni socialni ukrepi pravilni,« je pojasnil Čebulj.

Hkrati so v Cerkljah sprostili tudi sredstva proračunske rezerve. Za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč ima občina namreč rezervni sklad za naravne nesreče v višini dobrih 243 tisoč evrov. S sprejetim odlokom ga lahko do višine 150 tisoč evrov uporabijo za sanacijo posledic plazu na območju spodnje postaje žičnice Krvavec, ki ga je po močnem neurju prizadel majski plaz.

Na predlog svetnika Luke Štumbergerja so svetniki razpravljali tudi o možnosti subvencioniranja komunalnega prispevka občanom. Ta možnost se je sicer Čebulju zdela neprimerna in zanjo ne vidi pravne podlage. Kot pravi, se komunalni prispevek lahko le zniža, ne pa subvencionira. Na koncu so se svetniki uskladili, da za zdaj v proračunu le odprejo proračunsko postavko, nato pa se preučijo pravne možnosti za realizacijo predloga.

V Železnikih osemnajst odličnjakov

Župan Anton Luznar z učenci OŠ Železniki, ki so bili vseh devet let odlični. / Foto: Andrej Tarfila

Železniki – Župan Anton Luznar je tudi letos na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku podelil priznanja devetošolcem in dijakom zadnjih letnikov, ki so vsa leta šolanja imeli izjemen oziroma odličen uspeh. Osnovno šolo Železniki je letos zapustilo štirinajst takih devetošolcev, poleg njih pa so se priznanja iz rok župana razveselili še štirje zdaj že nekdanji srednješolci: Petra Benedičič iz Dašnice in Jerca Kavčič iz Dražgoš, ki sta obiskovali Gimnazijo Škofja Loka, dijak škofjeloške srednje šole za strojništvo Gregor Pfajfar iz Lajš in Matic Štalec iz Dolenje vasi, odličnjak na Srednji tehniški šoli v Kranju. Župan je poudaril, da so nadpovprečne uspehe dosegli z nadarjenostjo, pridnostjo in vztrajnostjo: »Po zasluženih počitnicah vas bo pot vodila nabirat znanje na srednje in visoke šole. Želim vam, da izkoristite vse tiste prednosti in danosti, ki jih imate, in vse tiste, ki vam jih ponuja današnji čas. Zagotovo ste na pravi poti, za kar so zaslužni tudi vaši starši, učitelji in ravnatelji.«

Drevi nastop orkestra Amadeo

Škofja Loka – Drevi ob 19.30 bo v Sokolskem domu v Škofji Loki še zadnji koncert v okviru desetega mednarodnega cikla koncertov. Nastopil bo orkester Amadeo z dirigentom Tilnom Drakslerjem, tokrat v družbi solista, etno-multiinstrumentalista Gorana Farkaša. Rdeča nit bodo folklorni ritmi in melodije plesov iz Skandinavije, Romunija, Istre, Poljske, Madžarske in Slovenije. Glasba bo virtuozna, energična in polna raznoterih in kontrastnih emotivnosti.

TRELLEBORG

Trelleborg Slovenija, d.o.o.

V družbi Trelleborg Slovenija, d.o.o., proizvajamo in tržimo visoko kakovostne gumenotehnične izdelke in pnevmatike. Za okrepitev naše proizvodne ekipe vabimo k sodelovanju novega sodelavca/sodelavko za delovno mesto

IZDELOVALEC GUMENIH IZDELKOV (m/ž),

ki bo zadolžen za izdelavo gumenih izdelkov po tehnoloških predpisih ter za pripravo orodij, naprav in ustreznih polizdelkov.

Zaželeno: I, II.,III. ali IV. stopnja izobrazbe, delovne izkušnje v proizvodnji, pripravljenost na delo v več izmenah (III- ali IV-izmensko delo), vestnost, veselje do dela, pripadnost, odgovornost.

Nudimo zanesljivo zaposlitev (določen čas z možnostjo podaljšanja) in redno plačilo.

Svoje prijave nam posredujte na email naslov zaposlitev@savatech.si ali spelca.klancar@trelleborg.com, ali po redni pošti na naslov Trelleborg Slovenija, d.o.o., Kadrovski sektor, Škofjeloška 6, 4000 Kranj.

Sava

Poštar Pavli znova polni šolske torbe

Ljubljana – Zveza prijateljev mladine Slovenije in Pošta Slovenije že šesto leto zapored prirejata skupno dobrodelno akcijo Poštar Pavli polni šolske torbe. Z akcijo, ki se je začela minuli ponedeljek, znova zbirajo denar za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin za otroke iz socialno ogroženih družin ter materialne prispevke v obliki zvezkov, barvic, svinčnikov, ravnil, torbic, vrečk za copate ali športno opremo … V ta namen je Pošta Slovenije kot običajno zagotovila izdelke iz šolskega programa, ki jih je možno kupiti v njenih poslovalnicah in nato odložiti v pripravljene škatle. Šolske potrebščine bodo zbirali do 10. avgusta, nato pa jih bodo predali zainteresiranim društvom in zvezam. Denarni prispevek je možno nakazati na transakcijski račun SI56 6100 0000 3512 232 (sklic: SI12 0720180000946, namen: Poštar Pavli polni šolske torbe) in s SMS-sporočili na številko 1919 s ključno besedo SMEH, s čimer posameznik prispeva en evro, ali SMEH5 za donacijo pet evrov. Denarne prispevke bodo sprejemali vse do zaključka dobrodelne akcije, ki bo 9. oktobra, na svetovni dan pošte.

Ob čipkah tudi vezenine

Čipkarski dnevi so v petih dneh v Železnike privabili okoli šest tisoč obiskovalcev, največ v nedeljo, na zadnji dan festivala, ko so pripravili tudi klekljarsko tekmovanje.

Ana Šubic

Na klekljarskem tekmovanju se je pomerilo 58 klekljaric in klekljarjev, med njimi kar 39 otrok. / Foto: Andrej Tarfila

Železniki – Tradicionalni, že 56. Čipkarski dnevi v Železnikih so bili obiskani kot že dolgo ne, še zlasti na zadnji dan festivala. Minulo nedeljo so tako stari del mesta preplavili številni obiskovalci. Dogajanje sta dopoldne popestrila klekljanje na prostem in prvič tudi glasbeni program na različnih lokacijah, ki so ga oblikovali učenci in učitelji Glasbene šole Škofja Loka. Letošnja novost so bili tudi nastopi plesnih in folklornih skupin pred plavžem, stalnica Čipkarskih dnevov pa je vseslovensko tekmovanje otrok in odraslih v klekljanju, letos se jih je pomerilo 58.

Predsednik Turističnega društva Železniki Tomaž Weiffenbach ob pogledu na živahno nedeljsko dogajanje ni skrival zadovoljstva. Po oceni organizatorjev je etnološka prireditev v petih dneh v Železnike privabila okoli šest tisoč obiskovalcev. Dober obisk pripisujejo tudi bogatemu kulturnemu in spremljevalnemu programu, v katerem je lahko vsak našel kaj zase. Zahvaljujoč projektu Citizens4Europe: Evropske migracije – naša skupna preteklost za boljši razvoj prihodnosti, za katerega je Občina Železniki pridobila evropska sredstva, so podobno kot lani prireditev lahko precej obogatili. »Zvrstilo se je mnogo dogodkov, obisk nekaterih pa nas je prijetno presenetil. Tudi sobotna mednarodna strokovna konferenca v Boncljevi hiši je bila lepo obiskana, precej bolje kot lani,« je ugotavljal Weiffenbach. Vse od četrtkovega slavnostnega odprtja, na katerem so z zanimanjem prisluhnili etnologu dr. Janezu Bogataju, so si obiskovalci lahko ogledali tudi razstave na različnih lokacijah. Precejšnje pozornosti so bile deležne vezenine iz babičine bale, ki sta jih v Špendalovi hiši razstavili Mojca Tolar in Damjana Kaplja, v nedeljo pa so se obiskovalci lahko odpravili tudi v lovski dom na ogled lovskih trofej in degustacijo divjačinskega golaža, ki so ga začeli kuhati že ob pol štirih zjutraj.

V Špendalovi hiši si je bilo možno ogledati razstavo Vezenine iz babičine bale. / Foto: Ana Šubic

Že omenjeno tekmovanje predstavlja vrhunec Čipkarskih dnevov. Letos se je pomerilo 55 klekljaric in trije klekljarji, od tega kar 39 otrok. Kot običajno so bili razdeljeni v tri kategorije, so pa organizatorji letos prvič nagradili tudi najboljše domače klekljarice. Med odraslimi je slavila Marjeta Adam iz Logatca, najboljša domačinka je bila Špela Bernard z Zalega Loga. V kategoriji otrok od prvega do petega razreda je zmaga pripadla Evi Grmek iz Čipkarske šole (ČŠ) Idrija, oddelek Col, od domačink se je najbolj izkazala Eva Demšar iz ČŠ Železniki. V kategoriji starejših otrok je slavila Nina Čenčič iz ČŠ Železniki. Kot zanimivost velja omeniti, da so v Domelu za letošnje Čipkarske dneve izdelali štiri profesionalne strojčke za navijanje klekeljnov in z njimi obdarili najboljšo domačo klekljarico, TD Železniki, Javni zavod Ratitovec in ČŠ Železniki.

Skulpturo želijo postaviti nazaj

Skupina občanov iz Javorij si prizadeva za ponovno postavitev skulpture avtorja Petra Jovanoviča, ki je posvečena žrtvam druge svetovne vojne.

Mateja Rant

Javorje – V preteklosti je bilo že nekaj neuspelih poskusov, da bi leseno skulpturo Petra Jovanoviča obvarovali pred propadom, a je narava prej opravila svoje, saj je neurje skulpturo podrlo. Zdaj je avtor pripravljen izdelati novo hrastovo skulpturo, ki bi jo znova postavili v spomin in opomin na tragedijo Mlinarjeve družine, ki so jo med drugo svetovno vojno zagrešili nemški okupatorji.

K ponovni izdelavi in postavitvi skulpture sta se v imenu krajanov zavezala Matevž Demšar, takratni pobudnik za postavitev, in Franc Bohinc, preživeli član družine. »Nedostojno je do Petra Jovanoviča, ki je tudi častni občan občine Gorenja vas - Poljane, da je krajevna skupnost tako neodgovorno ravnala z njegovim umetniškim delom,« je razočaran Demšar, ki zato aktivno pomaga pri iniciativi, ki se zavzema za ponovno postavitev skulpture, ki so jo postavili pred 37 leti ob uvedbi krajevnega praznika v Javorjah. »Skulptura je bila last krajevne skupnosti Javorje, a kljub obravnavi na treh sejah sveta je vodstvo krajevne skupnosti zamudilo z zaščito in obnovo. Zato je po našem mnenju dolžno postaviti novo skulpturo na prvotno mesto in pokriti vse stroške,« so odločni člani iniciative za ponovno postavitev skulpture. Na njihovo pobudo v marcu, je dodal Demšar, doslej niso prejeli nobenega odgovora ne od krajevne skupnosti ne od občine Gorenja vas - Poljane.

Na mestu, kjer je včasih stala omenjena skulptura, so lani postavili spomenik meteoritu, ki so ga našli v Javorjah. »To zemljišče je v lasti kmetijske zadruge,« je pojasnil predsednik krajevne skupnosti Javorje Ciril Alič in dodal, da ta čas tako nimajo na voljo prostora, kamor bi postavili skulpturo. »Potrebna bi bila celovita urbanistična rešitev,« razmišlja Alič, ki sicer ne nasprotuje ponovni postavitvi spomenika. Meni, da bi mesto zanj lahko našli v okviru projekta celovite ureditve središča kraja, ki ga pripravljajo v sodelovanju z občino.

Gradnja obvoznice šele drugo leto

Nadzorni odbor Darsa bo v ponedeljek ponovno odločal in menda mengeški obvoznici vendarle prižgal zeleno luč, a začetka gradnje Mengšani gotovo ne bodo dočakali letos.

Peter Gašperšič, Franc Jerič in Vili Žavrlan

Aleš Senožetnik

Mengeš – Potem ko nadzorni svet Darsa ni soglašal z objavo javnega naročila za dokončanje obvoznice, o čemer smo na kratko že poročali, naj bi člani sveta tematiko ponovno obravnavali na ponedeljkovi seji 9. julija. Tako je zatrdil član uprave Darsa Vili Žavrlan, ki se sicer zaveda, da gre za notranjo težavo Darsa in je problematiko treba čim prej rešiti. Kot poudarja, nadzorni svet izdaje soglasja ni zavrnil, temveč odložil na čas, ko bo rešena problematika evidenc Darsovega premoženja – kar je bil razlog, da nadzorni svet junija ni potrdil javnega naročila. Težavo na Darsu rešujejo in pričakujejo, da bodo nadzornikov ponedeljek tudi potrdil izdajo soglasja.

Zaplet je presenetil tudi ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča, ki je na Dars naslovil pismo z »nakazanimi rešitvami«, zato pričakuje, da »bo 9. junija zadeva zaključena«, saj po njegovem mnenju ni nobene ovire več, da ne bi bilo tako.

V Mengšu so razočarani

Župan Franc Jerič, ki je v torek tudi sklical novinarsko konferenco, na kateri so predstavniki države pojasnjevali zaplet, je povedal, da je bil »šokiran, pretresen in razočaran«, ko je izvedel za odločitev Darsa. Računa, da bo v ponedeljek nadzorni svet vendarle prižgal zeleno luč za nadaljevanje gradnje obvoznice, v nasprotnem primeru pa se v Mengšu in okoliških občinah obetajo protesti. »Če bo obvestilo negativno, bomo skupaj s civilno iniciativo pripravili aktivnosti za umirjanje prometa in zapore cest v Mengšu. V nadaljevanju pa bomo razmislili tudi o skupni zapori v občinah Mengeš, Komenda, Vodice in Trzin na isti dan ob isti uri. Mislim, da bo to resno opozorilo in edini mehanizem, ki nam še ostane, da nam predstavniki države prisluhnejo,« je povedal mengeški župan. »Prevečkrat smo bili že razočarani, ogorčeni in občani prizadeti zaradi težkega tovornega prometa in čas je, da ta problem rešimo,« je še dodal.

Začetek gradnje šele drugo leto

Tudi če bodo nadzorniki v ponedeljek razrešili problem, pa letos Mengšani zagotovo še ne bodo dočakali gradnje manjkajočega dela obvoznice, ki bi se po prvotnih predvidevanjih morala začeti že spomladi. Kot je zagotovil Žavrlan, bodo po razrešitvi zapleta znotraj Darsa predvidoma do konca leta izbrali izvajalca, dela pa se bodo začela spomladi in naj bi bila dokončana v desetih mesecih.

Da je Mengeško obvoznico in nato tudi ostale dele povezovalne ceste Želodnik–Vodice treba čim prej zgraditi, menijo tudi župani okoliških občin, ki so se udeležili novinarske konference. Obvoznico nestrpno pričakujejo tudi v Vodicah. »Ne razumem, da smo v osrčju Slovenije tako nepovezani med seboj. Ljubljanski obroč je rakrana regije. Povezovalna cesta Želodnik–Vodice bi morala biti prioriteta številka ena,« je povedal vodiški župan Aco Franc Šuštar, ki ne razume, da čeprav so sredstva zagotovljena, zaradi birokratskih zapletov in ovir ne pride do začetka gradnje. »Slovenija se razvija, politika razvoja in pomoč države pri razvoju pa temu ne sledi,« je še dodal Šuštar.

Nadzorni odbor o dozidavi vrtca

V Vodicah je nadzorni odbor opravil nadzor nad namenskostjo in smotrnostjo dozidave vrtca.

Aleš Senožetnik

Vodice – Nadzorni odbor Občine Vodice je nedavno opravil pregled namenskosti in smotrnosti investicije v dozidavo vrtca Škratek Svit in izdal mnenje s pridržkom. Kot je v poročilu zapisal nadzornik Tomaž Merše, bi bilo mogoče postopke in iskanja rešitev voditi bolje ter doseči za otroke boljše in gospodarnejše rešitve. Ob tem sicer poudarja, da odločitev za investicijo nikakor ni napačna.

Z dozidavo, ki naj bi bila dokončana do novega šolskega leta, bo vrtec večji za dva oddelka, razširili pa bodo tudi centralno kuhinjo in upravne prostore ter preuredili posamezne prostore v vrtcu.

Kuhinja je bila prvotno načrtovana kot razdelilna, vendar je že ob odprtju vrtca leta 2005 postala centralna. Zaradi priseljevanja v občino pa se je število otrok vseskozi povečevalo, kuhinja pa ni več ustrezala zahtevam, kar je ugotovil tudi zdravstveni inšpektorat. Po mnenju nadzornega odbora bi bilo smotrno preučiti možnost skupne kuhinje vrtca in šole, ki stoji v neposredni bližini, preden se je občina odločila za dve ločeni kuhinji, eno v šoli, drugo v vrtcu.

Nadzorni odbor med drugim ugotavlja tudi, da se razmere v vrtcu za otroke kljub razmeroma visoki investiciji ne bodo bistveno spremenile, »saj bodo še naprej v enakem številu v enakih igralnicah kot doslej ter imeli za več otrok na voljo manjše igrišče, novo športno igralnico, ki bo sicer dobrodošla obogatitev vrtca pa bodo v vsaki skupini uporabljali največ nekaj ur tedensko«.

Kot odgovarja župan Aco Franc Šuštar, je vesel, da nadzorni odbor kot pozitivno ocenjuje namenskost investicije ter poudarja, da so osnovni cilji doseženi in je prepričan, da je bil to tudi namen vseh občinskih uprav od leta 2008 dalje, ko so si začeli prizadevati za nadgradnjo vrtca v Vodicah. Glede očitkov, da občina ni preučila možnosti skupne kuhinje za šolo in vrtec, pa vodiški župan pojasnjuje, da naj bi vsak zavod moral imeti svojo kuhinjo. Dodaja tudi, da je občina v preteklosti preučila različne možnosti reševanja prostorske stiske in povečanja kuhinje ter da se je izbrana izkazala kot najboljša.

Podbrežniku tudi drugič dali soglasje

Novi direktor Knjižnice Medvode je Kamničan Igor Podbrežnik.

Maja Bertoncelj

Medvode – Občinski svetniki Občine Medvode so na junijski seji še drugič na dnevnem redu pod kadrovsko točko imeli soglasje k imenovanju Igorja Podbrežnika iz Kamnika za direktorja Javnega zavoda Knjižnica Medvode za mandatno dobo petih let. Njihova odločitev ni bila enotna. S 13 glasovi za in osmimi proti je bil sklep sprejet in Podbrežnik je novi direktor medvoške knjižnice.

Soglasje k njegovemu imenovanju so sicer dali že na aprilski seji občinskega sveta, glede na izražene pomisleke in posledično dvom v zakonitost izglasovanega sklepa pa je župan Občine Medvode Nejc Smole izvajanje odločitve občinskega sveta zadržal, kar mu omogoča občinski statut. Pomisleki so bili glede izpolnjevanja pogojev pridobljene izobrazbe in izpolnjevanja pogojev delovnih izkušenj. Občinska uprava se je za pomoč pri tolmačenju izpolnjevanja razpisnih pogojev obrnila na ministrstvo za javno upravo in ministrstvo za kulturo. Prvo je odgovorilo, da za tovrstno vprašanje ni pristojno, drugo pa je podalo nezavezujoče mnenje. Kot je zapisano v obrazložitvi obravnavanega predloga sklepa, ministrstva na splošno nimajo pristojnosti reševanja in tolmačenja konkretnih primerov, temveč je njihovo reševanje, če do tega pride, v pristojnosti stvarno pristojnega sodišča.

Mnenja so bila deljena tudi med tokratno razpravo, sklep pa je na koncu vendarle dobil dovolj podpore. Podbrežnik je svoj petletni mandat direktorja nastopil s 1. julijem in na tem mestu nasledil dosedanjo direktorico Jano Krašovec.

BPT, d. o. o.
Nazorjeva ulica 3, 4000 Kranj

JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA PRODAJO NEZASEDENIH STANOVANJ

1. Stanovanje v stolpnici na naslovu Cankarjeva 1 v Tržiču (l. 1967), parcelna št. 201/5, k.o. Tržič, stanovanje s pripadajočimi prostori, v skupni izmeri 53,00 m²
2. Stanovanje v večstanovanjski stavbi na naslovu Koroška 36, v Tržiču (l. 1936), parcelna št. 110, k.o. Tržič, stanovanje s pripadajočimi prostori, v skupni izmeri 42,00 m²
3. Stanovanje v stanovanjskem bloku na naslovu Balos 9, stanovanje v skupni izmeri 75,00 m², parcelna št. 214/7, k.o. Tržič

Pogoji:
Prednost pri nakupu ima ponudnik, ki ponudi najugodnejšo ceno. Ta objava ne zavezuje prodajalca, da z najboljšim ali katerimkoli ponudnikom sklene pogodbo o prodaji. Pisna ponudba mora vsebovati predmet nakupa, ponujeno ceno, plačilne pogoje. Izbrani ponudnik mora skleniti kupoprodajno pogodbo najkasneje v osmih dneh po prejemu obvestila o izbiri, celotno kupnino mora plačati v roku, določenem v kupoprodajni pogodbi. Če kupec v predpisanem roku ne sklene pogodbe ali ne plača preostale kupnine v določenem pogodbenem roku, velja pogodba za razdrto, v tem primeru ima prodajalec pravico obdržati kavcijo, ki jo je uspešni ponudnik vplačal v postopku javnega zbiranja ponudb.

Ponudniki za nakup nepremičnin morajo najkasneje do 20. 7. 2018 plačati kavcijo v višini 10 odstotkov od ponujene cene za tisto nepremičnino, za katero vlagajo ponudbo. Plačilo kavcije je pogoj za upoštevanje ponudbe in se izvrši na TRR podjetja BPT, d. o. o, št. 05100-8000083024, odprt pri ABANKA VIPA, d. d., z navedbo »kavcija za stan. na »npr. Balos 9«. Plačana kavcija bo po končanem postopku javnega razpisa, brez obresti, vrnjena tistim ponudnikom, ki na razpisu ne bodo uspeli, in sicer v roku 10 dni od dneva odpiranja ponudb. Uspešnim ponudnikom pa se plačana kavcija upošteva pri plačilu kupnine po sklenjeni kupoprodajni pogodbi.

Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v osmih dneh po končanem zbiranju ponudb. Rok za zbiranje ponudb je 15 dni po objavi razpisa.
Ponudbe morajo biti poslane s priporočeno pošto na naslov BPT, d. o. o., Nazorjeva ul. 3, 4000 KRANJ, v ovojnici z oznako »Ponudba na razpis«.

Interesenti lahko dobijo dodatna pojasnila in si ogledajo nepremičnine po predhodnem telefonskem dogovoru na št. 04/20 20 180, Damjana Habjan.

Listina o prijateljstvu

Na Blejskem gradu je bil 1. julija zvečer slovesen podpis Listine o prijateljstvu med občinama Wangen an den Aare in Bled. Wangen je namreč rojstno mesto švicarskega zdravilca Arnolda Riklija, ki je na Bledu v drugi polovici 19. stoletja uvedel profesionalni zdraviliški turizem. Občini sta sklenili sporazum o sodelovanju, da bi že obstoječe prijateljske odnose med prebivalci obeh občin in njihovimi združenji na občinskem, kulturnem, športnem in turističnem področju še okrepili in nadgradili. Listino sta podpisala župan Wangna Fritz Scheidegger in blejski župan Janez Fajfar, podpisa pa so se udeležili tudi Riklijevi sorodniki. Na Bledu nastaja nova knjiga o Arnoldu Rikliju, dokumente in ostalo gradivo zanjo pa je zbral avtor Vojko Zavodnik. Še pred večernim podpisom na Blejskem gradu pa je bil zjutraj tradicionalni Riklijev pohod, ki ga je organiziral Turizem Bled in vodil idejni vodja mag. Leopold Zonik. Pohoda se je udeležilo okoli dvesto ljudi.

BLED
Rodova raja.

Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si

Obvoznica jutri prevozna

Dela na osrednjih dveh fazah severne razbremenilne ceste na Bledu gredo h koncu, jutri zjutraj bo po novi cesti stekel promet.

Dela na osrednjih dveh fazah severne razbremenilne ceste na Bledu v dolžini 2,65 km, ki so se začela natanko pred letom dni, gredo h koncu. Cesta bo za promet odprta v soboto, 7. julija, ob sedmih zjutraj. Vrednost dosedanjih gradbenih del je 4,2 milijona evrov.
Na novo so zgradili štiri mostove in dva prepusta, tri kilometre mešanih površin za pešce in kolesarje, nizko- in srednjenapetostno elektroenergetsko javno infrastrukturo, fekalno in meteorno kanalizacijo, javno razsvetljavo, telekomunikacijske vode ter skoraj obnovili kilometer magistralnega vodovoda. Uradno odrtje ceste bo predvidoma 9. septembra, ko bodo dejansko zaključena vsa spremljevalna dela ob cesti ali izven nje ter pridobljeno dokončno uporabno dovoljenje. Trenutno je cesta, ne glede na prevoznost, uradno še gradbišče. Blejski župan Janez Fajfar ne skriva zadovoljstva ob tem, da bo do sedaj največji cestni projekt v občini končan. Severna razbremenilna cesta bo razbremenila promet skozi center Bleda v smeri Blejskega gradu, Gorij in Pokljuke. Skupaj s predhodnima obnovama Seliške in Rečiške ceste, krožiščem na Ljubljanski cesti, odkupi zemljišč, stroški investicijske in projektne dokumentacije ter zemljišč je vrednost do sedaj izvedenega slabih 8 milijonov evrov, od katerih je dobrih 80 odstotkov financirala Direkcija RS za infrastrukturo, manjši delež pa Občina Bled.

Severna razbremenilna cesta bo razbremenila promet skozi center Bleda v smeri Blejskega gradu, Gorij in Pokljuke. Skupaj s predhodnima obnovama Seliške in Rečiške ceste, krožiščem na Ljubljanski cesti, odkupi zemljišč, stroški investicijske in projektne dokumentacije ter zemljišč je vrednost do sedaj izvedenega slabih osem milijonov evrov.

Še zadnja dela na Buču, kjer je med drugim tudi novo križišče.

Vprašaj me, tu sem doma!

Domačini imajo svoj kraj praviloma radi, o njem največ vedo in zato obiskovalce in turiste najlažje usmerjajo.

Turizem Bled je skupaj s Turističnim društvom Bled zato pripravil projekt Ask me I'm local ali Vprašaj me, tu sem doma.
Domačini se za osem ur na dan prelevijo v informatorje, ki na terenu, letos v juliju in avgustu na območju med Grand Hotelom Toplice, Grajskim kopališčem ter avtobusno postajo Bled, obiskovalcem Bleda in gostom nudijo osnovne informacije o destinaciji – od tega, kje so največje blejske znamenitosti, kje je javno kopališče, kje so restavracije, zdravstveni dom ... do tega, kako se na Bledu primerno vesti. Destinacija Bled je ena najbolj zelenih destinacij na svetu in njen obisk zato s seboj prinaša določeno odgovornost. Turizem Bled je v ta namen izdal posebno zgibanko, ki je v infocentrih na voljo natisnjena na brezlesni papir in ki gosta informira o tem, da prebivalci Bleda želijo, da gostje tako kot domačini spoštujejo izjemno naravno in kulturno dediščino ter da je edini odtis, ki ga pustijo na destinaciji, tisti na potki pri jezeru.

Informatorki Maša in Tatjana odgovarjata na vprašanja in zadrege blejskih gostov.

Brezplačno SMS-obveščanje

Občina Bled pristopa k brezplačnemu SMS-obveščanju! Če vas zanimajo prometne informacije o zastojih, obvozih in lokacijah redarjev, če vas zanimajo informacije o dogodkih in drugih zanimivosti na Bledu, se prijavite na SMS-obveščanje, ki je za vas popolnoma brezplačno!

Kako se prijaviti? Z vašega mobilnega telefona pošljite SMS z besedo BLED na številko 3939 in sledite navodilom.

Storitev zagotavlja 7S sevens

OBČINA BLED, CESTA SVOBODE 13, BLED

Vodilno avstrijsko podjetje na področju izdelave montažnih betonskih elementov v svoji poslovni enoti **Völkermarkt/Velikovec**, Klagenfurter Straße 44, A-9100 Völkermarkt/Velikovec, zaposli

SODELAVCA V PROIZVODNJI M/Ž (PRODUKTIONSMITARBEITER/IN)

OPIS DELOVNEGA MESTA: **Šifra delovnega mesta SB-VOE-PROD-18-23**

Proizvodnja montažnih betonskih elementov za različna področja uporabe.

KVALIFIKACIJE:

- pripravljenost delati v izmenah
- znanje nemščine
- anganžiranost, fleksibilnost in sposobnost delati v timu

NUDIMO VAM:

Plačo po avstrijski kolektivni pogodbi za navedeno dejavnost, 14 plač letno. V primeru boljše kvalifikacije in ustreznih delovnih izkušenj smo pripravljeni plačati tudi več. V okviru komunikacijsko dobro organizirane ekipe vam nudimo raznoliko delo. Kot največji avstrijski proizvajalec montažnih betonskih elementov vas tudi temeljito uvedemo v delo in vas nagradimo s plačo, ki ustreza vašemu učinku.

Če želite biti del naše uspešne ekipe, potem se veselimo vaše vloge. Prosimo, pošljite nam vse potrebne podatke vključno s šifro delovnega mesta SB-PROD-18-23 na: jobs@oberndorfer.at

Franz Oberndorfer GmbH & Co KG
Personalabteilung
A-4623 Gunskirchen . Tel. +43 (7246) 7272-0
jobs@oberndorfer.at . www.oberndorfer.at

OBERNDORFER

Kolaž, čudoviti svet neskončne domišljije

V Kranju od 29. junija do 14. avgusta poteka Festival sodobnega kolaža Kaos. Osrednji dogodek, odprtje razstave kolažev What if ... (Kaj če ...), na več razstaviščih je včeraj zvečer kulturno četrt spremenil v urejeni kaos mnogoterih vrst kolaža.

Igor Kavčič

Kranj – Včeraj je v znamenju kolaža zaživela celotna kulturna četrt Kranja z osrednjo galerijo v Stolpu Škrlovec in vsemi razstavišči v sklopu Layerjeve hiše – galerijo v prvem nadstropju, Mahlerco, na stenah kavarne, v Medprostoru in seveda na oni strani ulice na steni Mergentalerjeve hiše in še s poslikavo na zidu na njenem vzhodnem vogalu. Ali drugače povedano – kamorkoli vas bo v zadnja leta v umetniško in kulturno zagotovo najbolj živahnem delu mesta v dobrem mesecu vodilo oko, boste ugledali kolaže v mnogoterih oblikah, katerih skupen okvir je Festival sodobnega kolaža KAOS. Tokrat prvič. »Lani jeseni sem bila kot avtorica izbrana na festival Collagistas v Milanu, letos bo ta v Dublinu, saj ga vsako leto organizirajo v drugi državi, kjer sem na skupinski razstavi sodelovala z enim delom. Udeležila sem se tudi delavnic in uživala obkrožena z avtorji iz širšega mednarodnega prostora, ki kolaže ustvarjajo v različnih tehnikah, z različnimi materiali in orodji. V navdušenju, da bi kaj podobnega veljalo pripeljati v Kranj, sem o tem pripovedovala Zali Orel iz Layerjeve hiše, ki je že takoj videla dlje. Ni trajalo dolgo, ko sva začeli delati na pozivu ustvarjalcem in programu festivala, ki je, čeprav smo morali kakšno dobro idejo tudi pospraviti za naslednjič, presegel meje tistega, kar sem si pred pol leta predstavljala,« pove idejna pobudnica festivala, slikarka in odlična kolažistka Maruša Štibelj.

Kaj če ...

Festival sodobnega kolaža KAOS je zares bogat, v duhovitem tonu bi ga lahko označili za urejen kaos različnih razstavnih projektov, združenih pod eno streho. Spomladi so v Layerjevi hiši pripravili dva razpisa: za Razstavo razglednic, ko so avtorji na naslov hiše pošiljali razglednice – kolaže, in Odprti poziv, na katerega se je s svojimi deli javilo več kot 220 avtorjev. Izmed njih je izbor okrog petdesetih del za razstavo pripravila mednarodna žirija v sestavi Maja Antončič, Claudio Beorchia (Italija) in Lane Collage (Grčija). Medtem ko sta slednja kot avtorja kolaža tudi tokratna gosta v rezidenci, pa je Maja Antončič hkrati v vlogi kuratorice razstave: »S številom prijavljenih avtorjev smo lahko zelo zadovoljni, prepričana pa sem, da je dober tudi naš izbor. Največ je del na papirju, lahko bi rekla klasičnih kolažev v tehnikah, ki se spogledujejo s slikarstvom. Avtorji so zelo različni – od profesionalnih umetnikov, usmerjenih v druge umetniške prakse, ki se hkrati ukvarjajo tudi s kolažem, do takih, ki se ukvarjajo samo s kolažem, in nekaj tistih, ki ne delujejo na področju umetnosti, pa so vseeno poslali svoja dela. Naj tu omenim udeleženca iz Pivke, ki je poslal Večni kolaž, saj ga ustvarja od leta 1993 in je na neki način njegov življenjski dnevnik.« Kot je dodala, gre pri izbranih delih za različne likovne in vsebinske pristope in prav tako tehnike. Nekateri so vizualizirali filozofske teme in jim je kolaž eno od sredstev za izražanje misli, dela drugih mejijo na oblikovanje, tretji se približujejo slikarski maniri ali pa grafičnemu oblikovanju.

... bi Kranj postal ...

V Mahlerci je na ogled sedemdeset izjemno domiselnih razglednic, ki so jih pošiljali različni pošiljatelji in z njimi dokazali, da se izziva kolaža lahko loti tako rekoč vsak, saj je neizmeren prostor domišljije. V nadstropju v galeriji Layerjeve hiše tokrat razstavlja osem umetnikov, ki teden dni gostujejo v umetniški rezidenci. S po dvema do štirimi deli se predstavljajo Lane Collage in Giorgos Chronis iz Grčije, Claudio Beorchia iz Italije, Kai Holland in Simone Karl iz Nemčije ter Brut Carniollus, Barbara Demšar in Urška Mazej iz Slovenije. Umetniki so v teh dneh pripravili tudi kolaž v uličnem Mergentalerjevi galeriji z naslovom Chaosfera, Giorgos Chronis pa je kolaž združil s tehniko grafita na vzhodnem zidu hiše. »Veseli me, da so tako na rezidenci kot med prijavljenimi avtorji tudi umetniki s festivala Collagista, saj bi kdaj v prihodnosti ta festival po Berlinu, Amsterdamu, Milanu in Dublinu lahko gostoval tudi v Kranju,« je prepričana Maruša Štibelj, ki je k sodelovanju povabila tudi nekaj domačih in tujih avtorjev kolaža v ilustraciji in oblikovanju, katerih dela so pod naslovom Kolaž v gibanju razstavljena v preddverju galerije ter na stenah lokala. »Želela sem pokazati širši spekter kolaža, ki je povsod okrog nas v oglasih, slikanicah, glasbenih videospotih ...«

V Medprostoru zbiratelj Silvio Severino razstavlja naslovnice vinilnih plošč, ki so bile izdelane v tehniki kolaža, delo na steni Layerjeve hiše z naslovom Mesto kaosa pa sta pripravila David Almajer in Maruša Štibelj. »Z Davidom sva se odločila, da poveževa keramiko in kolaž. Na odpadne kose keramike, s katero se ukvarja David, sem aplicirala izrezke iz revij in časopisov. Delo se bo z vremenskimi razmerami spreminjalo, saj je na prostem, kdo ve, mogoče bova nanj tudi kaj naknadno dodajala.«

... mesto sodobnega kolaža

»Skozi raznoliko paleto pristopov h kolažu, ki so na ogled na vseh razstavah, bodo obiskovalci predvsem dobili občutek o pomenu kolaža v današnjem času. Za tiste, ki menijo, da je ta zvrst likovnosti povezana zgolj z otroškim likovnim ustvarjanjem, na festivalu lahko spoznajo ravno nasprotno. Kolaž ni neka klasična preživeta likovna forma, ampak je še vedno lahko področje raziskovanja, novih pristopov in tehnik. Lahko rečem, da je na vseh tokratnih razstavah kolaž pokrit skorajda v celotnem njegovem spektru. Mogoče bi veljalo v prihodnje razmišljati v smeri, da bi del festivala namenili tudi kolažu v digitalnem mediju,« meni kuratorka razstave Maja Antončič. S tem soglaša tudi Štibljeva, ob tokratni uspešni izvedbi festivala prepričana, da bi z njim veljalo vztrajati tudi v prihodnje.

»Vsekakor. V Layerjevi hiši smo pravzaprav iskali likovno zvrst, ki je v festivalskem smislu nima še nobeno mesto v Sloveniji niti širše. Nimamo želje narediti še enega v množici podobnih likovnih festivalov, hočemo se usmeriti na področje, ki je manj razširjeno, nekoliko posebno in bi Layerjeva hiša po tem postala prepoznavna doma in v mednarodnem merilu. Na ta način želimo prispevati tudi h kulturni identiteti mesta in hkrati biti v koraku z aktualnim časom. Konec koncev najboljša slovenska kolažistka Maruša Štibelj je doma iz Kranja in vesela sem, da je tokrat z nami,« dodaja programska vodja Layerjeve hiše Zala Orel.

S celotnim projektom Kaos kolaž želijo popularizirati tudi med odraslimi, ne zgolj nečem, ob čemer bi se likovnosti in spretnosti učili otroci. Na festivalu so namreč v preteklem tednu že potekale delavnice kolaža, ki so jih vodili v rezidenci gostujoči tuji umetniki, domači se bodo zvrstili v juliju, pripravljajo pa tudi vodenje po kulturni četrti oziroma po vseh razstaviščih, kjer se bomo do sredine avgusta lahko srečevali s kolažem.

Foto: Igor Kavčič

Idejna pobudnica festivala sodobnega kolaža in tudi sama mojstrica te likovne zvrsti slikarka Maruša Štibelj.

Umetniki, ki so teden dni gostovali v rezidenci Layerjeve hiše, so v Mergentalerjevi ulični galeriji združili moči v kolažu Chaosfera. / Foto: Igor Kavčič

Maja Antončič je kuratorka festivalskih razstav in članica mednarodne žirije pri izboru del, ki so prispela na Odprti poziv. / Foto: Igor Kavčič

Pokali so še v Los Angelesu

Hokejist Anže Kopitar je spregovoril o svoji dvanajsti sezoni v ligi NHL, poletju in novi sezoni, v kateri bo v ekipi in najverjetneje tudi v napadu skupaj z ruskim hokejskim zvezdnikom Iljo Kovalčukom.

Maja Bertoncelj

Bled – Za Anžetom Kopitarjem je najboljša sezona v 12-letni karieri v ligi NHL. Po letu 2016 je znova dobil tudi nagrado selke. Manj zadovoljen je s končnim izkupičkom ekipe Los Angeles Kings. Uvrstili so se v končnico, a nato takoj izpadli. Poletje bo tridesetletni Hrušičan tudi letos preživel večinoma na Bledu, kjer živi, ko je doma v Sloveniji. Te dni na Bledu skupaj s Tomažem Razingarjem organizira tretjo hokejsko akademijo, na kateri se bo v dveh terminih v dveh tednih preizkusilo okoli 130 otrok iz desetih različnih držav.

Anže Kopitar razmišlja tudi že o novi sezoni, v kateri si želi z Los Angeles Kings priti v končnici dlje kot letos. / Foto: Primož Pičulin

Koliko časa ste že doma?

»Doma smo že kar dober mesec. Dogajalo se ni prav veliko. Bili smo večinoma na Bledu, nekaj obiskov smo imeli na Štajerskem. Otroka sta se navadila znova biti tukaj. Je fino. Življenje se nekoliko umiri, upočasni, je za kakšno prestavo nižje. Meni nasploh to ustreza. Med sezono imamo kar naporen tempo, veliko je potovanj, tako da če se lahko sedaj kdaj malce uležem na kavč, ni nič narobe.«

Kakšne so bile vaše obveznosti kapetana takoj po koncu sezone?

»To je običajno proces dveh tednov ali še kakšnega dne več, ko imaš sestanke s športnim direktorjem, pomočnikom športnega direktorja, glavnim trenerjem, ostalimi trenerji, tudi z igralci se pogovorimo, kaj bi bilo lahko boljše. To so bolj psihično naporni dnevi, ko se je treba tudi za nazaj spomniti stvari, ki niso najlepše, a se je treba tudi o tem pogovoriti. Imeli smo dobro sezono, a poraz s 4 : 0 v prvem krogu končnice boli. Treba je najti odgovore, zakaj se je to zgodilo, oziroma rešitve, da se ne bi več.«

Kaj je pokazala končna analiza?

»Moja sezona je bila res super. Najboljša po številkah in tudi moja igra je bila najboljša v teh 12 letih. Uvrstili smo se v končnico, kjer pa smo se od boja za Stanleyjev pokal poslovili že po prvem krogu. Izpad je bil zagotovo prehiter. Obrambe ne moremo kriviti, ker smo v štirih tekmah prejeli le sedem zadetkov. Enostavno nam ni steklo v napadu. Oni so imeli tudi malo sreče oziroma mi malo smole. Predvsem z igralcem več nam ni šlo, nismo dali zadetka. Razlika ni bila takšna, kot kaže rezultat. Lahko bi se obrnilo tudi drugače. Vegas me je prijetno presenetil. Nisem mislil, da lahko tako daleč pridejo.«

Drugič ste prejeli nagrado za napadalca, ki se najbolje znajde pri obrambnih nalogah. Kaj vam pomeni ta nagrada?

»Nagrada za najboljšega obrambnega napadalca mi zelo veliko pomeni. Kot že rečeno, sem svojo sezono zadovoljen. Z rednim delom smo lahko vsi zadovoljni. Priti v končnico je že lep uspeh, s tem, kar se je dogajalo potem, pa nisem zadovoljen – ne s svojo igro ne z igro naše ekipe. Kar se nagrade tiče, sem že večkrat povedal, da želim biti celovit igralec. Dokazal sem, da niso vse samo napad in točke, pač pa je tudi delo v obrambi. Ob prejemu nagrade sem imel kar precej treme. Govora vnaprej nisem spisal, je bilo spontano in mislim, da je bilo kar v redu. Zahvalil sem se tistim, ki so mi pomagali.«

Kje imate shranjene pokale?

»Zadnjega še nisem dobil. Na odru ti dajo mini obliko, po prireditvi se slikaš s pravim, z vgraviranim imenom pa mislim, da ga bom dobil na začetku sezone. Pokale imam shranjene v Los Angelesu. Nisem jih še uspel prinesti v Slovenijo.«

V novi sezoni boste imeli v ekipi novega zvezdniškega soigralca Iljo Kovalčuka. Se tega veselite?

»Vsi vemo, da gre za igralca vrhunskega kova. Njegova največja odlika je doseganje zadetkov. Igra trd hokej, zanimivo bo. Veselim se, da bova skupaj v ekipi, najverjetneje tudi skupaj v napadu. Izmenjala sva si nekaj telefonskih sporočil. To je za zdaj vse. Imava istega agenta, tako da sem ga klical vsak drugi dan in spraševal. Vedel sem, da je dobra možnost, da pride k nam. Ko je podpisal, je bila to zelo lepa novica.«

Kaj menite o tem, da bi vaš oče Matjaž Kopitar znova postal selektor slovenske reprezentance?

»Kakor vem, ni še nič uradno, ponudbo pa je dobil. Bomo videli. Malo me preseneča, malo ne, malo je samoumevno, malo je po eni strani tudi noro. Najbolje je o tem vprašati njega.«

Kako boste preživeli poletje, bodo treningi potekali podobno kot lani?

»Letošnje poletje bo zelo podobno lanskemu. Po tej hokejski akademiji bo teden dni dopusta, konec julija, začetek avgusta pa bom šel znova na led; 14. septembra začnemo uradno na ledu tudi v Los Angelesu. Lani sem poleti v trening vnesel kar nekaj sprememb, čeprav ne tako drastičnih. Izkazale so se za zelo dobre. Sedaj je treba iti v korak s časom. Mislim, da če se bom pripravil tako kot lani, moram reči, da sem že na dobri poti, ne vidim nobenega razloga, da ne bi ponovil še ene takšne sezone. Točkovno upam, da bo blizu letošnji, tudi če bo kakšna točka manj, ne bo nič narobe. Cilj je uvrstitev v končnico in potem priti dlje kot letos.«

Vam ustreza, da poleti trenirate v Sloveniji?

»Po naravi sem človek, ki potrebuje vmes spremembo. Tudi s trenerjem sem se že pogovarjal o tem in rekel, da si ne predstavljam, da bi bil 12 mesecev v Los Angelesu. Saj je super, a se naveličaš vedno hoditi v isto telovadnico, na isti led. Doma dobiš še dodatnega zagona. Srečaš prijatelje, okolje, v katerem si zrasel, ti da energijo za dobre priprave … Po dveh, treh mesecih pa je pa tudi tega že dovolj in se je lepo vrniti nazaj v Los Angeles.«

Za triglavani pripravljalni tekmi

Le še štirinajst dni je do začetka tekmovanja v prvi slovenski nogometni ligi.

Jože Marinček

Kranj – Nova sezona na zelenicah v prvi slovenski nogometni ligi Telekom se bo začela s prvim krogom v koncu tedna od 20. do 22. julija.

Nogometaši kranjskega Triglava bodo v prvem krogu gostovali pri novincu v ligi Muri v Murski Soboti in tekmo odigrali v soboto, 21. julija. Na novo sezono se intenzivno pripravljajo pod vodstvom novega stratega Dejana Dončiča in nabirajo izkušnje, ki jih bodo še kako potrebovali pri nabiranju točk. Intenzivno dela tudi uprava, saj morajo skleniti nekaj igralskih pogodb, poleg tega je moštvo doživelo nekaj sprememb v igralskem kadru. Na Portugalsko se je preselil mladi up David Zec, ki je z Benfico podpisal petletno pogodbo, na Poljsko se je preselil Dejan Vokič, Matej Poplatnik bo nogometno pot nadaljeval v Indiji, s Triglavom pa trenira Elvis Džafič, a še nima podpisane pogodbe in ga najverjetneje ne bomo videli braniti mreže NK Triglav. Triletno zvestobo pa sta podpisala David Tijanič in Ožbej Kuhar.

Nogometaši Triglava so že odigrali dve prijateljski pripravljalni tekmi. Nasprotnika sta bila prvoligaša BiH in Hrvaške. Prvo so v Rogatcu s 4 : 1 izgubili z nogometaši Sarajeva, ki je bil tretji v prvenstvu BiH, nato pa so izgubili še s 4 : 0 z zagrebškim Dinamom, ki je bil prvak Hrvaške. Jutri jih čaka že nova preizkušnja. Na domačem igrišču se bodo ob 17.30 pred zaprtimi tribunami pomerili s slovenskim prvoligašem Gorico. V kakšni postavi bodo nastopili, je vprašanje, saj jih ta dan čaka še ena tekma v gosteh, in sicer z drugoligaško ekipo Roltek Dob, ki se bo začela ob 11. uri.

Oviratlonci jutri na Pokljuki

Rudno polje – Jutri, 7. julija, bo na Pokljuki znova Oviratlon. »Poleg tradicionalnih ovir, brez katerih si ne moremo predstavljati oviratlona, kot so kravji bal, elektro žur, plazenje po vseh štirih pod žico, suhi in vitki, premagovanje kurjih lestev, preskakovanje železnih ograj, smo za udeležence malo obrnili smer trase in tako poskrbeli za dodatno presenečenje. Seveda ne bo šlo brez legendarnega spolzkega Janeza,« pravijo organizatorji iz Športnega društva Oviratlon in dodajajo, da vsega še ne razkrivajo, saj so pomemben element oviratlona tudi presenečenja. Tako kot lansko leto se bodo tudi letos na oviratlon preizkušnjo podali najmlajši na zanje posebej prilagojenem poligonu. Osrednji prireditveni prostor bo športni center Pokljuka. Oviratlon bodo odprli s startom najmlajših ob 10. uri in nadaljevali s startom prvega vala za »velike oviratlonce« ob 11. uri.

Na Krvavcu odprtje nove proge Jezerca

Cerklje – Bike park Krvavec, ki se ponaša z najdaljšimi spusti med tovrstnimi parki v Sloveniji, bo letošnje poletje bogatejši še za eno novo progo ter spretnostni poligon, t. i. skills park, na Plaži Krvavec. Nova proga Jezerca meri nekaj več kot tri kilometre in spada med srednje zahtevne proge v parku. Povezuje zgornji del parka in progo Muci. Odprtje bo jutri, 7. junija, in sicer spretnostnega poligona ob 11. uri, Jezerca traila pa ob 12. uri. Potekalo bo tudi spremljevalno dogajanje. Od 10. do 14. ure se lahko udeležite delavnice MTB v izvedbi MTB kluba Kranj.

Skupna zmaga za Valjavca, Kalanovo in Sušnikovo

Kranj – Pretekli konec tedna so se na tridnevni etapni dirki Po Dolenjski izkazali mladi kolesarji Kolesarskega kluba Kranj. Vzpon na Bazo 20 je določil prve nosilce majice vodilnih kolesarjev, sledili sta še krožni preizkušnji v Kostanjevici in Novem mestu. Nastopili so dečki, deklice ter mlajše mladinke in mladinci. Kar trije kolesarji KK Kranj so osvojili skupno zmago, in sicer Erazem Valjavec med dečki C, Neja Kalan med deklicami A in Tjaša Sušnik med mlajšimi mladinkami.

Košarkarski turnir 3 x 3 v Kranju

Kranj – V Kranju bo jutri, 7. julija, potekal četrti kvalifikacijski turnir Grosbasket državnega prvenstva v košarki 3 x 3. Namesto na Glavnem se bodo ekipe za nove točke potegovale na Slovenskem trgu. Kvalifikacijskemu turnirju v Kranju bo sledil le še finalni turnir 12. avgusta v Ljubljani.

Skakalci sezono začenjajo v Kranju

Maja Bertoncelj

Kranj – Ta konec tedna se bo v Kranju zdaj že tradicionalno začela nova sezona v smučarskih skokih, njen poletni del.

Kranjska skakalnica pod Šmarjetno goro bo prizorišče uvodnih tekem celinskega pokala. Uradni program se bo začel jutri, 7. julija, ob 16. uri s serijama uradnega treninga, tekmi bosta v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 9.30. Vstop na obe tekmi je brezplačen.

Lanski uvod v Kranju je pripadel Poljaku Klemensu Muranki, ki je zmagal na obeh tekmah.

Tina Čelik bronasta

Kranj – Plavalka kranjskega Triglava Tina Čelik je na mladinskem evropskem prvenstvu v Helsinkih osvojila bronasto kolajno na 50 m prsno. Za sedemnajstletno Čelikovo je to že četrto odličje na tovrstnih tekmovanjih. Z izidom 31,57 je izenačila tudi osebni in mladinski državni rekord. Za vsega stotinko sekunde je ugnala četrtouvrščeno Belgijko.

Poljanka z mednarodno nagrado

Uršula Trček iz Poljanske doline je prejela mednarodno nagrado Nemškega kmetijskega društva DLG, ki jo namenjajo obetavnim mladim talentom na področju kmetijstva in prehrane. Med 44 kandidati je bila Uršula edina nagrajenka izven Nemčije.

Ana Šubic

Leskovica – Nemško kmetijsko društvo DLG je od leta 1985 z mednarodnimi nagradami, s katerimi spodbujajo dodatno usposabljanje mladih do 36 let na področju kmetijstva in prehrane za delovanje v strokovnem okolju ter na širšem področju kmetijske in živilske industrije, nagradilo okoli 270 mladih iz 25 držav, letos pa je bila med njimi prvič tudi Slovenka. Ena od nagrad je namreč med 44 kandidati, od tega jih je bilo šestnajst izven Nemčije, pripadla 25-letni Uršuli Trček iz Poljanske doline. »Bila sem edina nagrajenka izven Nemčije, čeprav sem bila v tem primeru kategorizirana, kot da sem iz Nemčije,« je pojasnila Uršula, ki prihaja z manjše kmetije v Leskovici, a že dobro leto in pol živi v Nemčiji, v mestu Herdwangen-Schönach blizu Bodenskega jezera. Za nagrado se je potegovala na pobudo prof. dr. Martina Elsäßerja z Univerze Hohenheim, pri katerem je opravila magistrsko nalogo.

V magistrski nalogi preučevala rabo travinja

Uršula Trček je diplomirala leta 2014 s področja govedoreje na Oddelku za zootehniko na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Leto kasneje je na priporočilo doc. dr. Marije Klopčič z Biotehniške fakultete odšla na prakso k omenjenemu nemškemu profesorju, pri katerem je nato nadaljevala še magistrski študij. Magistrsko nalogo je zagovarjala v Ljubljani, delala pa jo v okviru programa Erasmus+ na Univerzi v Hohenheimu v sodelovanju z kmetijsko-tehnološkim centrom Baden-Wuerttemberg Aulendorf. Nalogo z naslovom Zmogljivost in omejitve travne ruše starih sadovnjakov z dolgoletno pašno in košno rabo travinja v južni Nemčiji je temeljila na poskusu, v katerem je primerjala obe rabi travinja. »Pri dolgoletni paši je botanična sestava travne ruše drugačna kot pri košenih travnikih, saj se ob paši lahko bolje razmnožijo rastline, ki jih živali ne marajo in jih puščajo na travniku. Kakovost krme je tako boljša pri košnji, prav tako tudi letni pridelek, saj smo dobili skoraj polovico več suhe snovi zelinja. Izkazalo se je, da je košnja boljša, žal,« je Uršula povzela ugotovitve svoje magistrske naloge, ki je bila eden ključnih dejavnikov za mednarodno nagrado. Ob podelitvi so poudarili tudi Uršulino prostovoljno delo. Aktivna je v Mednarodnem združenju študentov v kmetijstvu in sorodnih znanosti IAAS, pred odhodom v tujino je tri leta vodila Društvo študentov zootehnike, dejavna je bila tudi pri Zvezi slovenske podeželske mladine.

Z zaposlitvijo na kmetiji do dragocenih izkušenj

Po končanem magisteriju je lani jeseni dobila zaposlitev na nemški kmetiji, veliki 50 hektarov, usmerjeni v prodajo in predelavo krompirja in zelenjave. Pripravljali so denimo olupljen krompir, očiščene solate, nariban korenček ... Uršula je kot pomočnica vodje kmetije v devetih mesecih dobila

Uršula Trček je prva Slovenka, ki je osvojila mednarodno nagrado DLG.

veliko dragocenih izkušenj, v prihodnje pa si želi poklicno pot nadaljevati na področju živinoreje in prehrane živali ter travinja.

Te dni preživlja na domači kmetiji v Leskovici. Na kmetiji Na vas' na 700 metrih nadmorske višine obdelujejo 12 hektarjev travnikov in 15 hektarjev gozda. Usmerjeni so v govedorejo: v rejo krav dojilj ter pitanje bikov za zakol. »Starša hodita v službo, saj kmetija ne zadošča za preživetje. Jaz pravim, da je to obvezen hobi. Žal je v Sloveniji veliko opuščanja takšnih kmetij,« je dejala Uršula in dodala, da bo kmetijo sčasoma prevzel njen brat Tomaž, sicer strojnik.

Nagrado bo namenila za nadaljnja izobraževanja

Uršula bo nagrado DLG v višini štiri tisoč evrov uporabila za nadaljnja izobraževanja. Po vrnitvi v Nemčijo namerava pridobiti certifikat iz znanja nemškega jezika na nivoju materinščine, poleg tega pa se želi še naprej usposabljati na področju travništva in govedoreje. S partnerjem, študentom agrarne ekonomije, ki ga je spoznala v Nemčiji, se nameravata konec poletja preseliti v Stuttgart. In kakšni izzivi Uršulo čakajo tam? »To še ni povsem jasno. Mogoče se mi bo uspelo dogovoriti za sodelovanje pri mednarodnem projektu. Tega bi bila zelo vesela, saj bi s svojim znanjem rada naredila kaj tudi za slovensko kmetijstvo in Slovenijo, ki mi je ne nazadnje omogočila šolanje. V nasprotnem primeru bom skušala najti drugo delo, morda pa se lotim doktorskega študija. Trenutno je še vse odprto,« je še povedala Uršula.

Jaka Krek in Neža Lombar med najboljšimi

Kranj – Tradicionalne, že 32. državne kmečke igre, ki so pred kratkim potekale v Spodnji Savinjski dolini v organizaciji Društva podeželske mladine Tabor, so znova povezale društva podeželske mladine iz vse Slovenije. Med šestnajstimi ekipami so se izkazali tudi Gorenjci. Jaka Krek iz Društva kranjske in tržiške podeželske mladine je postal najboljši kosec, Neža Lombar, prav tako članica omenjenega društva, pa je bila tretja najboljša grabljica. Gostitelji so pripravili tudi spretnostne igre, s katerimi so udeležencem predstavili hmeljarstvo.

Labodke zmagovalke ženskih kmečkih iger

Bled – Članice Društva žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje so zmagovalke nedavnih 13. državnih ženskih kmečkih iger v Mirni Peči, kjer se je pomerilo trideset ekip. Zmagovalno ekipo Labodk so sestavljale Maja Ambrožič, Nataša Rimahazi in Helena Svetina. Labodke so na igrah, ki potekajo pod okriljem Zveze kmetic Slovenije, slavile že predlani v Škocjanu in so edina ekipa, ki ji je v trinajstih letih uspelo zmagati dvakrat.

Risi tudi na Gorenjsko

V prihodnjih letih bodo v Slovenijo in Hrvaško naselili štirinajst risov iz Slovaške in Romunije, da bi preprečili njihovo ponovno izumrtje. Ambasador projekta je tudi hokejist – Ris Anže Kopitar.

Ana Šubic

Ljubljana – Glavni cilj projekta LIFE Lynx, ki ga koordinira Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) in poleg naše države vključuje še Hrvaško, Italijo, Slovaško in Romunijo, je rešiti risa v Dinarskem gorovju in Jugovzhodnih Alpah pred ponovnim izumrtjem. Kot pojasnjujejo v projektni skupini, se populacija kritično zmanjšuje, na kar v prvi vrsti vpliva parjenje v sorodstvu. Današnja populacija risov v Sloveniji, Hrvaški ter Bosni in Hercegovini je nastala iz šestih živali, ki so jih po izumrtju v začetku 20. stoletja leta 1973 preselili iz slovaškega dela Karpatov na območje Kočevskega roga. Doselitev je bila sprva zelo uspešna, a po nekaj desetletjih se je populacija začela zmanjševati. V projektni skupini opozarjajo, da bo ris v Sloveniji in na Hrvaškem brez naselitve novih osebkov v nekaj letih ponovno izumrl. S projektom, ki ga sofinancira EU in poteka v obdobju 2017–2024, nameravajo do leta 2023 v obe državi doseliti 14 risov iz Slovaške in Romunije, od tega deset v Slovenijo.

Prvi risi že prihodnje leto

Po ocenah pri nas trenutno živi od deset do dvajset risov. »Največ jih je na Kočevskem in Notranjskem, verjetno je tudi na Gorenjskem ostal še kakšen osebek. Imamo kar nekaj podatkov o opažanjih, a trenutno nam še ni uspelo pridobiti genetskega materiala, ki bi ta opažanja tudi potrdil. Izjema je povoz risa iz leta 2014, ki je bil zabeležen v Lovski družini Nomenj - Gorjuše,« so pojasnili v projektni skupini. Predvidevajo, da bodo prve rise v Slovenijo doselili v prihodnjem letu, a je to odvisno od poteka odlovov, preostale pa postopoma do leta 2023. »Na Gorenjsko oz. zahodno od avtoceste Ljubljana–Koper bo doseljenih pet živali. Izpusti risov bodo najprej izvedeni na Notranjskem in Kočevskem in nazadnje na Gorenjskem. Točne mikrolokacije ne smemo izdati, saj živali v času karantene potrebujejo mir, in ne masovnih dnevnih obiskov ljudi,« so razložili. Rise bodo najprej imeli v prilagoditvenih kletkah, kar je pomembno zaradi karantene živali in navajanja na novo okolje. »S tem se zmanjša možnost, da po izpustu žival odtava daleč stran. Vsaka bo opremljena tudi z GPS-ovratnico,« so napovedali.

Foto: Miha Krofel

V Sloveniji po trenutnih ocenah živi od deset do dvajset risov.

Iščejo lokacije za izpuste

Na projektu, ki se je začel pred letom dni, poleg strokovnjakov ZGS delajo še njihovi kolegi iz Lovske zveze Slovenije, Univerze v Ljubljani in Zavoda RS za varstvo narave ter strokovnjaki iz držav partneric. Trenutno potekajo predavanja in sestanki z lovci na potencialnih izpustitvenih območjih. Poleg tega so v pripravljalni fazi sistematičnega monitoringa na območjih prisotnosti risa. »Decembra in januarja smo opravili veliko zimskega sledenja risov in tako skušali zbrati največje možno število genetskih vzorcev. Med najpomembnejšimi akcijami bo tudi osnovanje posebne policijske enote za preprečevanje in ugotavljanje krivolova. Trenutno se ukvarjamo tudi z vključevanjem lokalnih skupnosti v projekt na območjih prisotnosti risa,« so pojasnili.

Risa naj bi izpustil tudi Anže Kopitar

Nedavno so predstavili prvi film o naselitvi risov leta 1973, sledi snemanje drugega filma – o projektu. Snemali bodo tudi kratka in vsebinsko močna sporočila o risu v Sloveniji. Prav ta teden so na Bledu posneli Anžeta Kopitarja, ki je eden od ambasadorjev projekta. »Simbol slovenskih hokejistov je ris. Trenutno stanje risov v Sloveniji je zelo slabo, in če ga ne izboljšamo, simbol na hokejskih dresih nima več pomena,« so razložili in dodali, da jim je Kopitar z veseljem priskočil na pomoč. Z njim se bodo skušali uskladiti tudi o izpustu enega od risov. K projektu nameravajo pritegniti še druga zvenča imena slovenskega športa in kulture.

Mladi podjetnik, ki stavi na oreščke

Mladi Rok Starič iz Goričice pri Ihanu je že pred časom prepričal Lidl in Hofer, da sta njegovo arašidovo maslo uvrstila na prodajne police, pred kratkim pa je postal tudi mladi podjetnik leta 2018.

Aleš Senožetnik

Rok Starič je s svojimi izdelki že prodrl v velike trgovske verige, pripravlja pa se tudi že na prodor na tuje trge.

Domžale – Najprej je bila stava, menda iz dolgčasa: v enem letu bo izklesal trebušni »sixpack«, kar je skrita želja marsikaterega mladca. Naslednji dan je najel trenerja, se zaprl v bližnji fitnes center in spremenil prehrano. »Kile so šle dol, v enem letu sicer »sixpackov« nisem dobil, sem pa začel bolj zdravo jesti. A ob vsej zelenjavi in pustem mesu sem pogrešal čokolado. Ko sem iskal zdravo alternativo, sem po nasvetu trenerja poskusil različna masla iz oreščkov,« začetek danes uspešne zgodbe opisuje Rok Starič, 31-letnik iz Goričice pri Ihanu.

Radovednost in raziskovalna žilica mu nista dali miru – in tako se je poleti leta 2014, ko je na domači verandi luščil kikirikije papagaju, porodila ideja, da bi poskusil sam izdelati stoodstotno naravno arašidovo maslo. Približno pol leta, nekaj uničenih multipraktikov in zasmojenih kuhinjskih pultov kasneje je prišel do zadovoljivega rezultata in pred slabimi tremi leti že prodal prvi lonček pod blagovno znamko Rok's. Sledila je uspešno zaključena kampanja zbiranja sredstev na platformi Kickstarter, kar je bilo dovolj, da si je kupil profesionalno napravo za trenje arašidov in nehal uničevati domače kuhinjske aparate.

Razširil je ponudbo svojih izdelkov in tako poleg arašidovega masla ponuja tudi mandljevo maslo ter arašidov sladoled. Danes svoje izdelke prodaja v različnih trgovinah z zdravo prehrano po vsej Sloveniji. Že pred časom ga je na svoje police uvrstila trgovska veriga Hofer, lani pa je prepričal tudi Lidlovo žirijo, ki so jo sestavljali novinarka Mojca Mavec, priznani kuhar Tomaž Kavčič in direktor podjetja, da je med dvesto izdelki na Lidlovo lojtrco domačih uvrstila tudi tri njegove.

Enega od pomembnejših priznanj, da je na pravi poti, je dobil pred kratkim, ko je postal mladi podjetnik leta 2018. »Ob razglasitvi sem bil precej presenečen in predvsem vesel, da sem uspel z maslom in ni zmagal kakšen produkt s področja digitalizacije, čeprav seveda tudi to podpiram,« komentira uspeh Rok Starič, ki svoj pogled vse bolj usmerja tudi na tuje trge. V pomoč mu bo gotovo partnersko podjetje iz Avstrije. »Povezava z avstrijskim podjetjem je pomembna predvsem za pozicioniranje na trgu severnih držav, kamor je zelo težko prodreti. Če imaš nekoga iz lokalnega okolja, je lažje, pa se kljub temu se ne zgodi kar tako.«

Rok Starič svoje maslo izdeluje izključno iz svežih arašidov, ki jih uvaža iz Španije. »Na tedenski ravni v povprečju porabimo okoli pol tone arašidov, ob večjih naročilih pa se številka lahko povzpne tudi na tri tone,« pravi mladi podjetnik, ki ne skriva, da si tudi v prihodnje želi rasti. »Rast podjetja nam je vsekakor v interesu, a mora biti organska. Naša vizija je, da bi servirali kvalitetne izdelke večjemu številu ljudi.«

Svojo blagovno znamko Rok's gradi prek družabnih omrežij in z drugimi spremljevalnimi dejavnostmi, pripravlja pa tudi knjigo, ki ne bo le zbirka receptov. A podrobnosti še ne želi izdati.

Kot pravi, ga konkurenca pri razvoju podjetja ne moti. »Najprej sem bil edini pri nas, ki je izdeloval maslo, danes to delajo tudi že drugi. A konkurence se ne bojim, je vedno dobrodošla. Pravzaprav mislim, da je to dobra priložnost za povezovanje, s skupnimi močmi se več doseže, lep primer so mikropivovarji, ki so zgradili pravo skupnost. Nekaj takega si želim tudi jaz, potem je vse lažje.«

Kaj pa je ključ do uspeha? »Delati moraš pametne korake in biti vztrajen. Pa tudi nekaj sreče moraš imeti!«

Iščejo nove sodelavce

Zaradi povečanega povpraševanja po hidravličnih ventilih in napravah v žirovski družbi Poclain Hydraulics letos veliko pozornosti namenjajo posodabljanju strojne opreme v proizvodnji, obenem pa načrtujejo kadrovsko okrepitev.

Mateja Rant

Direktor Aleš Bizjak / Foto: Anže Petkovšek

Žiri – »Z ventili, ki jih razvijamo in proizvajamo v Žireh, podjetje Poclain Hydraulics hitro prodira na tržišče transmisij in intenzivno vstopa na druge kontinente. Da bi letos lahko zadostili precej večjemu povpraševanju, kot smo ga predvideli v lanskem decembru, pospešeno posodabljamo proizvodnjo in zaposlujemo nove kadre,« poudarja direktor Aleš Bizjak in dodaja, da se trudijo biti izjemno prilagodljivi, odzivni in učinkoviti, saj njihovo delo tako pri razvoju kot pri proizvodnji ventilov in naprav temelji na zadovoljstvu kupcev. V zadnjem desetletju z novimi francoskimi lastniki uspešno vstopajo na nove trge k največjim svetovnim igralcem in so danes v svetu med najprepoznavnejšimi na področju ventilov za hidravlične transmisije ter med štirimi vodilnimi pri proizvodnji ventilov za zavore. Devetdeset odstotkov svojih prihodkov ustvarijo z izvozno dejavnostjo.

Posodabljanje strojne opreme v proizvodnji vključuje tudi robotizacijo, obenem pa stremijo k optimizaciji procesov in dviganju ravni avtomatizacije, s katero lahko zagotavljajo višjo raven produktivnosti. »Z naložbenimi aktivnostmi tako sledimo svojim načrtom glede sistemskega vpeljevanja novih tehnologij in pristopov po standardih industrije 4.0,« pojasnjujejo v Poclain Hydraulics in dodajajo, da bodo tako lahko zaposlene ob dodatnem usposabljanju vključevali na druga, pretežno zahtevnejša delovna mesta, obenem pa z dodatnim zaposlovanjem tehničnih kadrov skušali zadostiti kar za tretjino večjemu povpraševanju po hidravličnih ventilih in napravah na trgu. Med tehničnimi kadri iščejo strojne tehnike in metalurge za delo z večfunkcijskimi obdelovalnimi stroji CNC. Tiste, zlasti mlajše, ki še nimajo dovolj izkušenj, bodo pod vodstvom mentorjev v delo uvajali približno dva meseca, da bi v tem času lahko pridobili vsa potrebna znanja. Obenem pa za delo v razvojnem oddelku iščejo tudi visoko usposobljene strokovne sodelavce strojne smeri. V podjetju ta čas zaposlujejo tristo ljudi.

V okviru posodabljanja strojne opreme, ki vključuje nove obdelovalne stroje z robotskimi celicami, bodo investirali v deset novih naprav, od katerih jih osem že vpeljujejo v njihove proizvodne linije, je pojasnil vodja enote Operations Gorazd Leban. Naložba bo vredna 250 tisoč evrov, pri čemer ocenjujejo, da se jim bo povrnila že v dveh do treh letih. Skrb za digitalizacijo in nenehno tehnološko posodabljanje proizvodnje pomeni, da bodo na nekaterih proizvodnih linijah pri izdelavi ventilov lahko občutno skrajšali delovne procese, še dodajajo v Poclain Hydraulics.

Zelena luč za Cargo-partner

Potem ko so pridobili gradbeno dovoljenje, se začenja gradnja 25-milijonske naložbe v logistični center podjetja Cargo-partner na Brniku.

Aleš Senožetnik

Zgornji Brnik – Že nekaj mesecev je v teku gradnja logističnega centra švicarskega giganta Kuehne + Nagel, v teh dneh pa z deli v brniški letališki coni začenja še Cargo-partner. Avstrijski logist, ki je specializiran za pomorske, letalske in cestne prevoze, bo z novim logističnim centrom v neposredni bližini letališča pokrival območje srednje in jugovzhodne Evrope.

Za več kot 25 milijonov evrov vredno naložbo so pred kratkim pridobili gradbeno dovoljenje, na terenu pa so že začeli čistiti zemljišče. To se razprostira na skoraj 52 tisoč kvadratnih metrih površine v območju L8 letališke poslovne cone, ki ga je Cargo-partner lani odkupil od Raiffeisen Leasinga. Nov logistični center bo imel 25 tisoč kvadratnih metrov skladiščnih ter štiri tisoč metrov poslovnih površin ter bo obsegal več kot dvajset tisoč paletnih mest. Projektno dokumentacijo so izdelali v biroju Protim Ržišnik Perc, kdo bo gradil center, pa za zdaj še ne razkrivajo.

Cargo-partner na globalni ravni ustvari približno sedemsto milijonov evrov prometa, v Sloveniji, kjer je prisoten že več kot dvajset let, pa so lani zabeležili 34 milijonov evrov prihodkov in tako prvič presegli mejo trideset milijonov. Naraščata tudi število prepeljanih pošiljk, ki je lani preseglo šestdeset tisoč, ter število zaposlenih. V lanskem letu so na novo zaposlili 12 ljudi (imeli so tudi sedem prekinitev delovnega razmerja) in tako zaposlovali 94 delavcev. Logistični center, ki bo veljal za drugega največjega v skupini, naj bi začel obratovati v tretjem četrtletju prihodnjega leta in bo v začetni fazi zaposlil še dodatnih 130 delavcev.

Zagorelo zaradi prekomernega kurjenja

Zagorelo je pri peči. / Foto: PGD Bohinjska Bistrica

Simon Šubic

Srednja vas v Bohinju – V torek pozno zvečer je zagorelo v lesenem počitniškem objektu pod planino Konjščica, v katerem je bilo tedaj 31 oseb, večinoma otrok in mladostnikov, ki so bili na počitnicah. Bohinjski gasilci so šest od njih zaradi vdihavanja dima in manjših opeklin odpeljali do zdravstvenega doma, od koder so štiri napotili na nadaljnje zdravljenje v jeseniško bolnišnico, a po naših podatkih ni šlo za hujše poškodbe. Policisti pri ogledu kraja požara niso ugotovili, da bi bil ogenj podtaknjen, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Po podatkih policije ter uprave za zaščito in reševanje je okoli 22.30 zagorelo zaradi prekomernega kurjenja v peči, pri tem pa sta zagorela perilo, naloženo na kaminu, in lesen del okoli peči. Požar so že do prihoda gasilcev omejili stanovalci, ki so se tudi vsi umaknili iz objekta, je pojasnil poveljnik PGD Bohinjska Bistrica in vodja intervencije Silvo Režek. Na kraju je posredovalo skupno 19 gasilcev iz prostovoljnih gasilskih društev Srednja vas in Bohinjska Bistrica, ki so požar pogasili, nato pa objekt in okolico pregledali s termovizijsko kamero in z detektorjem za zaznavanje prisotnosti plina. »Ker so bili tramovi precej ožgani, smo prepovedali uporabo objekta do njegove sanacije, tako da so stanovalci prespali v šotorih, ki so jih že prej postavili ob objektu,« je povedal Režek in razložil, da je za gasilce še največjo težavo predstavljal dostop do kraja požara, predvsem zaradi njegove precejšnje oddaljenosti in težje dostopnega terena.

»Požari v visokogorju so zelo specifični zaradi težje dostopnosti in tudi oskrbe z vodo v primeru večjih požarov. Bohinj z visokogorjem je poleg tega zelo razvejano območje in vsi predeli niti niso dostopni z vozili, čeprav imajo pogon na vsa štiri kolesa,« je še povedal Režek.

Napihal po skoku v lokal

Simon Šubic

Škofja Loka – Gorenjski policisti so se v sredo popoldne odločili na območju Škofje Loke z okolico izvesti krajši poostren nadzor nad vozniki motorjev in mopedov ter kolesarji, pozorni pa so bili tudi na ravnanja drugih udeležencev. Kontrolirali so skupaj 101 voznika in kolesarja, odredili 79 preizkusov alkoholiziranosti in ugotovili 29 kršitev. Med slednjimi so bile tudi štiri vožnje v rdečo luč, trije primeri neuporabe čelade, vožnja otrok na mopedu ... Zasegli so tudi neregistriran moped, katerega voznik ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja in ni uporabljal čelade.

Pri štirih voznikih osebnih vozil so ugotovili, da so vozili v vinjenem stanju, najvišja izmerjena vrednost alkohola pa je bila 1,15 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Med zalotenimi kršitelji je bil tudi voznik, ki mu je alkotest najprej pokazal rezultat 0,26 mg/l alkohola, kar je ob upoštevanju tolerance bilo še v meji dovoljenega. Ker pa je takoj zatem zavil v gostilno, česar policisti niso spregledali, so ga kasneje pri vožnji spet kontrolirali. V drugo je bil rezultat pozitiven, saj je napihal 0,31 mg/l. Alkohol so pred vožnjo uživali tudi štirje motoristi, a so bili njihovi rezultati v zakonsko dovoljenih mejah (do 0,24 mg/l).

Med poostrenim nadzorom so sicer policisti prijeli tudi prijavo občutnega pretiravanja motoristov pri vožnji na območju Pokljuke, zvečer pa so v Tržiču obravnavali še vinjenega kolesarja (1,07 mg/l alkohola).

Sindikalist ni žalil direktorja

Kranjsko sodišče je Mateja Jemca iz zveze svobodnih sindikatov oprostilo obtožbe, da je kot predsednik sindikata letalsko tehničnega osebja žaljivo obdolžil družbo Adria Tehnika in njenega nekdanjega direktorja Maksimiljana Peleta.

Simon Šubic

Kranj – Okrožno sodišče v Kranju je v torek po izvedenem sojenju predsednika sindikata letalsko tehničnega osebja v Adrii Tehniki (AT) Mateja Jemca oprostilo vseh obtožb žaljive obdolžitve, ki sta jih v zasebni kazenski tožbi zoper njega zatrjevala AT ter njen nekdanji glavni izvršni direktor Maksimiljan Pele. Zasebna tožilca, ki morata plačati vse stroške sojenja, sta zatrjevala, da je sindikalist lansko pomlad v medsebojni komunikaciji z vodstvom družbe preko elektronske pošte in v dveh medijskih objavah predvsem direktorju Maksimiljanu Peletu očital cinizem, strahovlado, ustrahovanje in različne pritiske na zaposlene, z neresničnimi in negativnimi vrednostnimi obsodbami pa da je, čeprav je šlo za zakonit sindikalni boj, presegel meje dopustnega. »Obtoženi ni prestopil meje dovoljenega, drugačna sodba pa bi dejansko pomenila konec sindikalnega delovanja in ustavno zagotovljene svobode izražanja,« pa je v ustni utemeljitvi oprostilne sodbe nasprotno poudarila okrožna sodnica Marjeta Dvornik.

Zasebna tožba se je nanašala na čas, ko so v AT potekala pogajanja o novi podjetniški kolektivni pogodbi, na katerih je Jemec sodeloval kot predsednik sindikata letalsko tehničnega osebja. V družbi AT, ki jo je pred tem kupil poljski Linetech Holding, so namreč aprila 2016 odpovedali podjetniško kolektivno pogodbo iz leta 2013, vodstvo družbe pa je januarja lani delavcem ponudilo nov predlog kolektivne pogodbe, s katero pa se v sindikatu niso strinjali, ker da bi korenito posegla v pravice zaposlenih, predvsem letalskih tehnikov. Jemec naj bi tako lansko pomlad v medsebojni komunikaciji z vodstvom AT preko elektronske pošte in tudi v nekaterih medijskih objavah predvsem direktorju Maksimiljanu Peletu očital cinizem, strahovlado, ustrahovanje in različne pritiske na zaposlene, ki so zato zapuščali podjetje.

Matej Jemec (pred njim zagovornik Mirko Bandelj) je bil po oprostitvi zelo vesel, ker je sodišče pripoznalo pomen in naravo sindikalnega delovanja. / Foto: Simon Šubic

Sindikalist prestopil meje dopustnosti

Pooblaščenec zasebnih tožilcev Borut Soklič je ocenil, da je Jemec pri izvajanju sicer zakonite sindikalne dejavnosti prestopil meje normalnega komuniciranja in je svoje pravice zlorabil na način, da je AT in njenemu direktorju očital stvari, ki so bile zanju objektivno žaljive in neresnične. »Zadeva je bila izpostavljena tudi medijsko, kar je v javnost spravil obdolženi sam. Vsa kazniva dejanja so bila storjena tako, da zasebna tožilca nista mogla dopustiti takega nivoja komuniciranja in žalitev,« je dejal odvetnik. Kasneje zaslišani Maksimiljan Pele je dodatno povedal, da so se za preklic stare kolektivno podjetniške pogodbe odločili, ker se je ta v letu 2014 zaradi sezonske naravnanosti poslovanja AT pokazala kot pomanjkljiva, saj so morali zaposlenim višje ure izplačevati dvakrat letno, tudi aprila, kar je negativno vplivalo na tekoče poslovanje družbe, ki v poletnih mesecih nima pravih prilivov. Poleg tega je bilo treba kolektivno pogodbo uskladiti z zakonodajo. Pele je zatrdil, da nikomur ni nikdar grozil, so si pa prizadevali za spoštovanje notranjih pravilnikov podjetja. Glede očitka, da je zaradi njegovega ravnanja okoli trideset zaposlenih, tudi veliko licenciranih letalskih tehnikov, zapustilo podjetje, pa je dejal, da so bili glavni razlog za odhode ekonomske narave, le pri enem ali dveh zaposlenih pa je pogodbo o zaposlitvi prekinilo podjetje. Zaradi medijskih objav so morali pomiriti tudi več strank, po njegovi oceni pa so iz tega razloga dva projekta tudi izgubili, je še dodal.

Člani sindikata zahtevali reakcijo

Matej Jemec, ki je sicer sekretar gorenjske Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, pa je pojasnil, da so očitki iztrgani iz konteksta. Po njegovih besedah so se razmere v AT zaostrile po prevzemu podjetja s strani poljskega lastnika konec leta 2015. »Verjetno je direktor dobil od novega lastnika neki apel, da sistematično sesuje sindikat v podjetju in zmanjša delavske pravice,« je ocenil in poudaril, da sta morala podjetje kmalu zapustiti dva najmočnejša sindikalista, na desetine zaposlenih pa je prejelo opozorilo pred odpovedjo, tudi iz tako banalnega razloga, kot je za dve minuti prezgodnji prihod na delo. »Člani sindikata so zato od mene zahtevali, da je treba na te pritiske reagirati. Vse odločitve so bile sprejete na zboru članov sindikata,« je dejal. Kot je dodal, je zaostrena sindikalna dejavnost kasneje vendarle obrodila sadove, saj se je Pele umaknil iz pogajanj o novi kolektivni pogodbi (pred meseci je odstopil še z mesta direktorja), ki so od tedaj potekala v konstruktivnem duhu.

Ni bilo namena zaničevanja

Tudi po mnenju sodnice Marjete Dvornik so bile domnevno žaljive besede iztrgane iz konteksta in da je treba izjave obtoženega Jemca presojati v celoti. »Podrobno branje vsebine njegove elektronske pošte tudi pokaže, da je bil pri izbiri besed previden, na kar verjetno vpliva tudi obtožencéva pravna izobrazba. Sporočila so zapisana tako, da tega ne trdi on, ampak da je bil obveščen oziroma je prejel informacijo,« je poudarila in dodala, da je v vsakem primeru šlo zgolj za obtožencéve ocene razmer v družbi, in ne trditve. Sodnica meni, da zasebna tožba sploh ne vsebuje vseh zakonskih znakov očitanih kaznivih dejanj, žaljivo obdolžitev pa bi po mnenju sodišča Jemcu lahko očitali le v enem novinarskem prispevku, v katerem pa je tudi zasebni tožilec imel možnost predstaviti svoje stališče. Sodišče sicer tudi v tem primeru ni našlo namena zaničevanja. Glede na izpovedi zaslišanih prič namreč izhaja, da so bile obtoženemu posredovane informacije o pritiskih na zaposlene, zato je imel tudi razlog verjeti v resničnost svojih besed, je razložila sodnica, ki je še ugotovila, da Jemčeve ocene niso bile osebno uperjene proti direktorju Peletu in družbi AT.

V gozdu se je prevračal z avtomobilom

Selo pri Bledu – V Selu pri Bledu je voznik osebnega avtomobila pred dnevi med vožnjo po neprometni gozdni površini zapeljal v globino in se približno trideset metrov prevračal po strmem gozdnatem pobočju. Poleg policistov so posredovali tudi gasilci in gorski reševalci, ki so voznika prenesli do ceste, nato pa so ga reševalci zaradi hudih poškodb odpeljali v ljubljanski klinični center. Policisti dogodka ne obravnavajo kot prometno nesrečo, saj se ni zgodila na prometni površini.

Hudo trčenje v Retečah

Reteče – V sredo pozno zvečer sta na cesti Gorenja vas - Reteče trčila voznica in voznik osebnega in manjšega tovornega vozila. Policisti so v ogledu kraja nesreče ugotovili, da je voznica avtomobila zapeljala na nasprotno smerno vozišče in čelno trčila v tovorno vozilo, ki je peljalo nasproti. Iz zverižene pločevine so voznico s tehničnim posegom rešili škofjeloški gasilci, nato pa so jo reševalci s kraja zaradi hujših poškodb odpeljali v ljubljanski klinični center.

Ta ni navadna, ta je kranjska!

Na »štacjon« v Naklem je cesar Franc Jožef prispel 29. junija ob 19.45. »Zdaj smo v Naklem ... Ja, skozi to vas se je vozil že Leopold I. Z vašim dovoljenjem, izvedel sem, da imajo tu eno domačo gostilno, kjer se da v miru kaj pojesti ... Izvolijo stopiti naprej do kočije, vaše veličanstvo.« To je igrani odlomek s prireditve v Naklem, na kateri so v muzejskem vagonu razstavili motive s kranjsko klobaso, pred gostiščem pa uprizorili prizor prihoda cesarja Franca Jožefa.

Suzana P. Kovačič

V Naklem so obudili dogajanje iz znane ljudske pripovedi o prihodu Franca Jožefa, avstrijskega cesarja v nekdanji Avstro-Ogrski. »Cesar se je, kot pravi pripoved, na svoji poti ustavil v Naklem, da bi se malo okrepčal v kaki gostilni. Kaj je v tej zgodbi potem sledilo, bolj ali manj že poznamo, bomo pa to zgodbo danes malo oživili. V ta namen smo izbrali 29. junij, ki je naš občinski praznik,« je napovedala povezovalka programa Alojzija Murn. Takole pa je v knjigi Mojstrovine s kranjsko klobaso zapisal Janez Bogataj: »Ena od zgodb govori, da je ime kranjska klobasa nastalo v gostilni Marinšek v Naklem pri Kranju. Cesar Franc Jožef (1830–1916) naj bi se ''nekoč'' peljal s kočijo z Dunaja proti Trstu. Na dolgi poti je postal lačen in kočijažu je ukazal ustaviti pred gostilno Marinšek. Cesar je potožil gostilničarju, da je lačen, ta pa mu je odgovoril, da v kuhinji nimajo drugega kot ''enih navadnih klobas''. Cesar je naročil klobaso, gostilničar mu jo je prinesel k mizi, cesar jo je poskusil in ob prvem grižlju navdušeno izjavil: ''Pa saj to ni navadna, to je kranjska klobasa!''«

Ko je gostilničarka na prtu zagledala rdeč madež od politega vina, je vzhičeno dejala: »A s vidu, flek ud cesarja! Tala prt bo pa za spumin, tega nkol več ne uperem!«

Še prej okušanjem kranjske klobase – tokrat v Gostišču Pr' Kovač – vredne cesarja, kjer kranjsko klobaso prav tako dobro poznajo in cenijo, si je cesar pri lokomotivi v Naklem ogledal razstavo motivov s kranjsko klobaso, ki so svoje mesto našli tako na slikarskem platnu, na panjskih končnicah in celo v klekljani čipki. Potem je cesarjev adjutant ljudi zaprosil tišine, cesar je z njegovo pomočjo stopil iz vagona, se nagnil k adjutantu in ga povprašal: »Prosim, povejte mi, v kateri kraj smo prišli? Bomo šli v gostilno?« In so šli ... kočija je cesarja popeljala do gostišča. Gostilničar je, ko je zaslišal in zagledal prihod gosposke kočije, pritekel pred adjutanta in presenečen in malo zbegan vprašal: »Se klanjam, počaščen smo, da ste se pr nas ustavl'. Eee ... eee ... eh, zzz z vsmo spoštovanem, ampak prou zdele v kuhn nimamo druzga pripravlenga kukr enih navadnih klobas.« Nadaljevanje zgodbe o cesarjevem navdušenju nad kranjsko klobaso je znano, gostilničarka je adjutantu diskretno dala še dve klobasi za na pot, ko pa je zagledala rdeč madež na prtu od politega vina, je vzhičeno dejala: »A s vidu, flek ud cesarja! Tala prt bo pa za spumin, tega nkol več ne uperem!« In ker so imeli tako »hoh« gosta, so po njegovem odhodu zapeli in zaplesali na domačo Prav lepa je naklanska fara, še lepši je naklanski zvon. Klobasa pa ni bila samo za cesarja, z njo so postregli tudi obiskovalcem.

Prireditev so organizirali Konjeniško društvo Naklo, Kulturno-umetniško društvo (KUD) LIK Naklo, Gostišče Pr' Kovač in Loške mesnine. Nastopili so Jože Mohorič (cesar), Zdravko Cankar (adjutant), Janez Legat (gostilničar), Metoda Šmigoc (gostilničarka), Alojzija Murn (povezovalka), Gašper Voglar (harmonikar), Tone Pavlin (kočijaž), Tine Marinšek (kolesar), Ana Marinšek (kolesarka), Simon Črnilec (železničar), Damijan Janežič (fotograf). Idejo za razstavo v vagonu je dal predsednik Konjeniškega društva Naklo Zdravko Cankar in k sodelovanju povabil še KUD LIK Naklo. Z idejo za igrani prizor s cesarjem in klobaso je predsednica KUD LIK Naklo Alojzija Murn že lani takoj po pridobitvi kostuma seznanila del ekipe, letos pa je pripravila scenarij, režijo, kostumografijo in masko. Cankar ga je dopolnil s konceptom izvedbe in lokacijo. Pri scenografiji je Cankarju pomagal Jože Mohorič, prireditev pa posnel dr. Drago Papler. Murnova je napovedala, da bodo dogodek s prihodom cesarja nadaljevali tudi naslednja leta in da bo ta vsebinsko še bogatejši.

Cesarjev (Jože Mohorič) prihod v Naklo. V lokomotivi je bila tudi razstava z motivi kranjske klobase. / Foto: Tina Dokl

Cesarjev adjutant (Zdravko Cankar): »Ljudje, pozor, pozor! Prosim, tišina! Prosim vse vas, da se nekoliko umaknete in izpraznite prostor za prehod do kočije.« / Foto: Tina Dokl

Cesar odreže prvi košček klobase, gostilničar (Janez Legat) zaskrbljeno opazuje, ali mu bo teknil. / Foto: Tina Dokl

Po uspelem cesarjevem obisku so z veseljem zaplesali in kranjsko klobaso ponudili tudi obiskovalcem. / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Upokojeni brigadir Janez Kavar je napisal knjigo Vojaška pošta 3215 Bileča. **Stran 18**

Pogovor

Kolesar Matej Mohorič kot državni prvak v majici v barvah slovenske zastave **Stran 19**

Obletnice

Stopetdeseta obletnica rojstva poljanskega rojaka, duhovnika dr. Aleša Ušeničnika **Stran 20**

Od petka do petka

Foto: Tamino Petelinšek (STA)

Predsednik republike Borut Pahor se je z uglednimi pravniki posvetoval o postopkovnem vprašanju v zvezi z morebitno predčasno vrnitvijo soglasja h kandidaturi za mandatarja.

Foto: Gorazd Kavčič

Predsednik SNS-a Zmago Jelinčič je ta teden zatrjeval, da ni bil izključen iz Sveta Evrope in o tem ni dobil obvestila.

Foto: Tamino Petelinšek (STA)

Svetovno znana slovenska pianistka Dubravka Tomšič Srebotnjak je ta teden prejela zlati red za zasluge.

Jelinčiča izključili

Svet Evrope je zaradi domnevne vpletenosti v korupcijsko afero z Azerbajdžanom dosmrtno izključil predsednika SNS Zmaga Jelinčiča. Pianistka Dubravka Tomšič Srebotnjak je prejela zlati red za zasluge.

Simon Šubic

Pahor začenja drugi krog posvetovanj

Predsednik republike Borut Pahor bo danes opravil drugi krog posvetovanj z vodji poslanskih skupin in predstavnikoma narodne skupnosti o kandidatu za mandatarja. Po prvem posvetovanju, ki ga je opravil v ponedeljek in torek, je namreč ugotovil, da nihče ne uživa potrebne podpore za izvolitev predsednika vlade. Pahor se je v sredo posvetoval tudi s pravniki o dilemi, ali je prvi krog iskanja mandatarja sklenjen, če kandidat za mandatarja vrne soglasje h kandidaturi še pred glasovanjem v državnem zboru. Po posvetu je sporočil, da je ugotovil, da bo »ravnal ustavnopravno nesporno, če se bo pred posredovanjem predloga kandidature za predsednika vlade državnemu zboru temeljito prepričal, da kandidat ne bo umaknil soglasja h kandidaturi«. Obenem tudi meni, »da si to vprašanje, ki je zelo razdelilo pravno stroko, zasluži jasnejšo ureditev«, so sporočili iz urada predsednika. Za iskanje mandatarja so sicer predvideni največ trije krogi, če so vsi neuspešni, sledijo predčasne volitve. Med glavnima pretendentoma za mandatarja Janezom Janšo (SDS) in Marjanom Šarcem (LMŠ) po dosedanjem poteku pogajanj sicer bolje kaže slednjemu, ki vodi pogajanja o sestavi koalicije z LMŠ, SD, SMC, NSi, SAB in DeSUS, medtem ko so pripravljenost za sodelovanje v koaliciji s SDS do sedaj izrazili le v NSi in SNS. Šarec napoveduje, da na glasovanje o svojem mandatarstvu ne bo privolil, če ne bo imel zagotovila, da ga podpira vsaj 46 poslancev.

Jelinčič zanikal dosmrtno izključitev iz Sveta Evrope

Predsednik in poslanec SNS-a Zmago Jelinčič je eden od štirinajstih nekdanjih članov parlamentarne skupščine Sveta Evrope, v katerem je 47 evropskih držav, ki so jih prejšnji teden dosmrtno izključili iz Sveta Evrope. Razlog: domnevna vpletenost v korupcijsko afero v korist Azerbajdžana. Kot je navedeno na spletni strani Sveta Evrope, je Jelinčič julija 2012 prejel 25 tisoč evrov od podjetja iz Velike Britanije, vpletenega v zadevo »pralnica perila«, zato ga sumijo, da je deloval v prid Azerbajdžana pri opazovanju volitev. Ker na poziv preiskovanega organa ni poslal pisnega pojasnila, so sklenili, da je prišlo do resnih kršitev etičnih pravil parlamentarne skupščine, in se odločili za dosmrtni odvzem pravice do dostopa do prostorov Sveta Evrope in parlamentarne skupščine. Jelinčič je ta teden zanikal, da bi ga izključili, pri tem pa se je po navedbah medijev skliceval na zastarele dokumente izpred nekaj mesecev. Medijske zapise o izključitvi je označil za »silno gonjo« leve politične opcije ob pomoči medijev. Jelinčič je že večkrat dejal, da je 25 tisoč evrov iz Azerbajdžana prejel za ruski prevod vojnega romana Ukana pisatelja Toneta Svetine, za katerega pa ni dokazov, da obstaja, in tudi sam ta teden ni dal konkretnega pojasnila. Protikorupcijska komisija je pred dnevi napovedala, da bo Jelinčiča, ki je bil vmes imenovan za podpredsednika državnozborskega odbora za zunanjo politiko, ponovno pozvala k pojasnilu izvora prejetih sredstev, okrepili pa so se tudi pozivi k sprejemu kodeksa etike državnih poslancev.

Zlati red za zasluge za izjemno pianistko

Predsednik republike Borut Pahor je v sredo z zlatim redom za zasluge odlikoval pianistko Dubravko Tomšič Srebotnjak. Prejela ga je za življenjsko delo in izjemen opus na področju slovenske in svetovne glasbene poustvarjalnosti. V Dubrovniku rojena slovenska pianistka je ena najbolj uspešnih koncertnih pianistov v svetovnem merilu, izjemno nadarjenost pa je kazala že kot petletna deklica. Pri sedemnajstih je diplomirala na znameniti newyorški glasbeni šoli Julliard in bila na državnem tekmovanju izbrana za največji glasbeni talent ZDA. Debitirala je v znameniti Carnegie Hall z orkestrom Newyorške filharmonije, se izpopolnjevala pri legendarnem pianistu Arthurju Rubinsteinu in skrbno razvijala svoj dar. Njeni uspehi so se vrstili. V sedemdesetletni karieri je imela več kot pet tisoč samostojnih recitalov in koncertov v največjih dvoranah in glasbenih središčih po svetu. Pri največjih svetovnih založbah je posnela več kot devetdeset zgoščenk, prejela pa je več nagrad. Kot profesorica na Akademiji za glasbo v Ljubljani je vzgojila več rodov uveljavljenih slovenskih pianistov in pedagogov ter pomembno prispevala k razvoju slovenskega pianizma in glasbene poustvarjalnosti. »Zaslužna profesorica Dubravka Tomšič Srebotnjak je ena najuspešnejših glasbenih poustvarjalk v slovenskem, evropskem in svetovnem merilu. Je ena največjih slovenskih umetnic in odlična ambasadorka slovenske glasbene poustvarjalnosti,« so v uradu predsednika utemeljili podelitev zlatega reda za zasluge.

Slovenci v zamejstvu (619)

Spomin na zaslužna rojaka

Jože Košnjek

med sosedi

Dveh za ohranitev slovenskega jezika zaslužnih mož so se v drugi polovici junija spomnili na Koroškem in v Kanalski dolini v Italiji. V Škocjanu / St. Kanzianu ob Klopinjskem jezeru na Koroškem so s spominsko mašo ob 30. dnevu njegove smrti počastili jezikoslovca, slavista, prevajalca, literarnega zgodovinarja in pesnika dr. Ericha Prunča. Rodil se je leta 1941 v Straši vasi pri Škocjanu. Slovencem na Koroškem in v Sloveniji ostaja v spominu kot mož, ki je z neverjetno energijo spodbujal kulturno ustvarjanje med Slovenci na Koroškem in povezovanje s Slovenijo, zbiranje narodove zapuščine in negovanje slovenskega jezika. Bil je docent in kasneje predstojnik Inštituta za slavistiko v Gradcu in dopisni

Pokojni dr. Erich Prunč, fotografiran leta 2017 na predstavitvi Kapelskega pasijona

član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Marca lani je skupaj z dr. Matijo Ogrinom poskrbel za izdajo in predstavitev Kapelskega pasijona. Krščanska kulturna zveza, ki jo je pomagal ustanavljati, in Narodni svet koroških Slovencev sta mu pred leti podelila Tišlerjevo nagrado.

V Žabnicah/Camporosso pod Višarjami v Kanalski dolini v Italiji pa so na cerkvi svetega Egidija odkrili spominsko ploščo leta 2016 umrlemu župniku in skrbniku božjepotne cerkve na Višarjah Dioniziju Mateučiču. Zaveden beneški Slovenec, rojen leta 1937, ki je bil zaradi zvestobe svojemu narodu deležen mnogih preizkušenj, je do svoje smrti živel za Višarje in zahajal tja gor, dokler so mu še dopuščale moči. Karel Bolčina, škofijski vikar za Slovence pri goriški škofiji, je o pokojnem bratu Dioniziju dejal, da je bil »popolnoma predan Gospodu in narodu in se ni sramoval, kar je bil po narodu, po rodu, po jeziku in po veri«. Na svečanosti po maši, ki se je je udeležil tudi

Ana Meteučič (levo) pred spominsko ploščo svojemu bratu, višarskemu duhovniku Dioniziju

Jutri, 7. julija, ob 17. uri se bo v K&K centru v Šentjanžu v Rožu začel tradicionalni tamburaški festival. Med nastopajočimi bodo tudi Prifarski muzikanti.

župan Trbiža Renzo Tanette, je spominsko ploščo v štirih jezikih odkrila sestra pokojnega župnika Ana Mateučič.

Sicer pa se prireditve, ki jih organizirajo Slovenci v sosednjih državah, vrstijo druga za drugo. V ponedeljek so v Železni Kapli odprli fotografsko razstavo Po sledeh romana Angel pozabe Maje Haderlap. Konec junija je bil v Koncertni hiši v Celovcu slavnostni koncert ob 40-letnici Slovenske glasbene šole na Koroškem, ki je sedaj del deželne glasbene šole Koroške. Danes, 6. julija, ob 19. uri pa bo v Žitari vasi koncert harmonikarske glasbene šole Rutar.

Po svetu

Turizem nekoč in danes

Turizem, kakršnega poznamo danes, je iznajdba 20. stoletja. V drugačnih in ne tako množičnih oblikah pa so ga poznali že v davno minulih časih in v povezavi z drugimi dejavnostmi – trgovanjem, romanjem, izobraževanjem ...

Miha Naglič

Od trgovanja do počitnikovanja

Na spletu naletim na zanimiv članek o zgodovini turizma. »Že v času starih civilizacij so Egipčani, Grki in Perzijci radi potovali. Značilno je bilo, da so potovali peš, na konjih in vprežnih vozovih ter kasneje tudi s čolni in ladjami. Glavni namen potovanj je bilo trgovanje, posebno v času širjenja grškega imperija. Zanimivo je, da lahko že v začetnih obdobjih razvoja turizma opazimo glavne zahteve, ki so jih postavili takratni popotniki. V času Asirskega imperija so cenili obširni cestni sistem, katerega ceste so bile dobro označene in so omogočale mirno potovanje s kočijami. Stari Grki pa so potovali predvsem v kraje, kjer so lahko trgovali in plačevali s svojo valuto ter se sporazumevali v svojem jeziku.« Tako Grki. Kaj pa Rimljani? »Stari Rimljani so od vseh predstavnikov antičnih civilizacij potovali največ, še posebno v zlati dobi imperija, ko se je ta razširil čez največje območje in zajel tudi predele antične Grčije. Popotniki so lahko uživali v dobrih in varnih cestnih povezavah med številnimi kraji. Premožnejši Rimljani so si zelo pogosto izbrali svoj najljubši počitniški kraj v bližini italijanske obale ali ob kateri izmed priljubljenih gor, kjer so si zgradili počitniške vile. Med najbolj priljubljene turistične destinacije je sodila tudi Grčija, o kateri je bil leta 170 pr. n. št. spisan prvi turistični vodič. Ob propadu Rimskega imperija je zamrl tudi turizem v tej obliki. Ceste so postajale vse bolj nevarne, saj so na popotnike prežali najrazličnejši roparji. Šele v kasnejših obdobjih srednjega veka so potovanja ponovno postajala priljubljenejša, a tokrat predvsem v obliki romanj.« Ste že slišali za »veliko turo« (Grand Tour) kot način potovanja? »V času 16. stoletja se je razvila povsem nova oblika potovanj – tako imenovana 'Velika tura'. Na takšno potovanje so se odpravili mlajši moški iz bogatejših slojev angleške aristokracije, v želji, da bi spoznali kulturo in življenje drugih evropskih držav. Potovali so skupaj z mentorjem, potovanje pa je običajno trajalo med enim in tremi leti. Kasneje se je tradicija razširila tudi med mladino iz drugih držav, posebno v skandinavske države, Rusijo in do neke mere tudi v Nemčijo.« Industrijska revolucija je spremenila tudi turizem. »Za naslednjo veliko spremembo v zgodovini turizma je zaslužna industrijska revolucija. Zaradi vse večjih potreb po delavcih se je spremenil celotni življenjski stil takratnih prebivalcev. Vse več ljudi se je selilo v mesta, kjer so živeli v manjših stanovanjih in svoje delavnike preživljali v tovarnah. Število dela prostih dni, ki je bilo odvisno od števila cerkvenih praznikov, se je počasi manjšalo in sčasoma so se razvile »počitnice«, kot jih poznamo danes. Industrijske tovarne so se med poletjem za en teden zaprle in delavci so imeli možnost, da odpotujejo na svoje zaslužene počitnice. V tem času se je razvil še danes priljubljeni turizem toplic in morskih letovišč. Vzporedno s spreminjanjem načinov potovanj so se spreminjale tudi turistične namestitve.« In ne nazadnje: kako je s turizmom danes? »V zadnjih letih se navade turistov spreminjajo še hitreje kot kadarkoli prej. V preteklih desetletjih so se družine množično odpravljale na tedenske ali dvotedenske oddihe na morje, danes vse več ljudi izbira krajše vikend oddihe. Prav tako se spreminja način potovanja. Če je bilo še nekoč običajno, da se družina na počitnice odpravi s svojim avtomobilom, danes vse več mladih izbira javni prevoz ali vedno bolj ugodne letalske povezave. Ob tako hitrem spreminjanju trendov se mora tudi turistična stroka izredno hitro prilagajati novo nastalim zahtevam svojih obiskovalcev. Pojavljajo se nove vrste turizma, ravno tako, kot se je to dogajalo skozi bogato zgodovino turizma.« (Vir: www.tripemento.com)

Begunci niso turisti

Bilo bi cinično, če bi zatrdili, da so tudi begunci neke vrste turisti. Kdo pa je begunec? »Begunec je oseba, ki je zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rase, vere, narodne pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenemu političnemu prepričanju zunaj države, katere državljan je, in ne more ali zaradi strahu noče uživati varstva te države. V drugi državi ima pravico do mednarodne zaščite.« (Visoki komisariat Združenih narodov za begunce, UNHCR)

Turisti so migranti

Kar je beguncem in turistom skupno, je to, da so oboji migranti. »Migrant je oseba, ki zapusti svojo državo, da bi živela v drugi, zaradi dela, študija, družinskih in drugih razlogov.« (Amnesty Slovenija) Recimo, da so turisti prostovoljni migranti.

Veliki Goethe kot turist individualist. Na znameniti Tischbeinovi sliki iz leta 1787 občuduje rimsko Campagno. / Foto: Wikipedija

Današnji masovni turizem: turisti na plažah Barcelone, fotografirani julija 2007 / Foto: Wikipedija

To ni turistični kamp. To je begunsko naselje Kibumba v DR Kongo, na meji z Ruando, fotografirano maja 2008. / Foto: Wikipedija

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (23)

Boginje v Prešernovem mestu

Gašper Peternel

GORENJSKI MUZEJ

Več desetletij se v Kranju vzpostavlja tradicija sodelovanja z vrhunskimi slovenskimi umetniki. Letošnje poletje bo še posebej zanimivo. Druženje s Prešernovimi nagrajenci bo spremljala razstava Marka Pogačnika, domačina, ki je moral zaradi svojih umetniških prepričanj Kranj zapustiti na začetku svoje ustvarjalne poti.

Že v kranjski gimnaziji je v glasilu Plamenica s sošolcema Iztokom Geistrom (I. G. Plamen) in Marjanom Cigličem nakazoval, da je njegovo dojemanje umetnosti povsem izven okvirov takratnega družbenega pričakovanja. Po prvih grafikah so sledili landartovski in konceptualni poskusi preoblikovanja kamnov v naravi Zarice. Leta 1965, ko je bil še študent na akademiji, ga je k razstavljanju v galerijo Prešernove hiše povabil takratni vodja Gorenjskega muzeja Cene Avguštin. Če so bili obiskovalci nad novimi umetniškimi pristopi presenečeni, je bil odziv politike in z njo povezane strokovne javnosti izrazito negativen. Križev pot, ki je predstavljal dobršen del razstave, je bil predstavljen z umetnikovimi osebnimi predmeti, jasne pa so bile tudi podobe Kranja, v katerega so bili prizori umeščeni. »To je svetobolje, ne pa trdo delo, katerega sad je umetnost«, je zapisal Andrej Pavlovec ob kritiki razstave v Glasu 9. januarja istega leta. Konceptualna umetnost, popartističen pristop in »ready-made« artefakti pač niso bile del takratne »kranjske« ideologije.

Kljub temu da v Kranju ni bil najbolj zaželen, je v letu 1966 v Prešernovi hiši razstavljal še dvakrat. Prvič z risbami z izleta v Dajlo. Nastopil je pod psevdonimom Tosca, ki si ga je nadel iz sočasnega sodelovanja s kranjskim gledališčem. Drugič je nastopil na skupinski razstavi kranjskih likovnikov Vinka Tuška, Henrika Marchela in Marka Pogačnika (zamenjal ga je Marjan Belec), ki je bila organizirana v kleti Prešernove hiše kot prva razstava ob vzpostavitvi odprte galerije. Prvi dan po otvoritvi so bila njegova dela odstranjena, nato pa se je zgodila prva umetniška akcija – performans v slovenski umetnosti. Tam kjer naj bi na razstavi stale skulpture iz mavca, je stal umetnik sam z napisom: »Marko Pogačnik: ker ne pustijo razstavljati mojih del, razstavljam svoje telo.«

Kronogram z zmajem / Foto Gašper Peternel

Po 52 letih se umetnik vrača v galerijo Prešernove hiše in Galerijo Prešernovih nagrajencev. S kolažem prejšnjih razstav, koncepti in kronogrami ženskega božanstva nas vabi v čudoviti svet energij, ki se jih to poletje čuti v galerijah Prešernovega oziroma avri Pogačnikovega mesta.

Pogovor

Bilečanci v vojni za Slovenijo

Janez Kavar

Teritorialna obramba Slovenije bo novembra praznovala 50. obletnico ustanovitve. Kdo ji je poveljeval v vojni za Slovenijo leta 1991? Na to vprašanje v svoji najnovejši knjigi odgovarja upokojeni brigadir Slovenske vojske Janez Kavar iz Križev.

»Če bi tako imenovani Bilečanci, ki so tudi v primeru slovenske Teritorialne obrambe prevladovali v strukturi rezervnih častnikov, resnično bili ideološko, da ne rečem jugoslovansko indoktrinirani in bi bila strokovna usposobljenost temu podrejena, potem vojaško zavarovanje slovenske osamosvojitve in obramba nove države ne bi imela veliko izgledov za uspeh,« je v recenziji Kavarjeve knjige zapisal generalmajor in nekdanji načelnik generalštaba Slovenske vojske dr. Alojz Šteiner.

Jože Košnjek

O slovenski Teritorialni obrambi in novi knjigi se pogovarjava na poseben dan, na dan državnosti, ko so se pred 27 leti za slovenske teritorialce začeli prelomni dnevi v obrambi nove države. Naslov knjige je izzivalen: Vojaška pošta 3215 Bileča s podnaslovom Kdo je poveljeval slovenskim teritorialcem v vojni leta 1991.

»Ker se v Združenju vojaških gornikov Slovenije skušamo ukvarjati tudi s publicistiko in ker je bilo zelo veliko naših članov tudi pripadnikov Teritorialne obrambe Slovenije in njenih alpskih izvidniških vodov, smo se odločili počastiti njen jubilej z izdajo te knjige. Zakaj tak naslov? Vojna za Slovenijo leta 1991 je bila doslej obravnavana z zelo različnih zornih kotov in na različnih strokovnih ravneh, včasih tudi populistično in politikantsko. Nihče doslej pa ni postavil vprašanja, od kod je prišel kader, ki ji je poveljeval v tej vojni. Jaz sem si ga.«

Prišli ste do odgovora. Kakšen je?

»Moja trditev oziroma ugotovitev in tudi realna dejstva so taka, da se je 90 odstotkov poveljniškega kadra Teritorialne obrambe Slovenije izobraževalo v šolah za rezervne oficirje nekdanje skupne vojske JLA in da je devetdeset odstotkov tega kadra prišlo iz tedanje največje šole JLA za rezervne oficirje, iz šole za rezervne oficirje pehote (ŠROP) v Bileći. Mogoče je naš pogled na Bileću preveč čustven in zato želimo zamolčati dobre strani te šole, vendar se dejstev in zgodovine ne da obrniti. Vanjo smo bili v tistih časih napoteni in z znanjem, ki smo ga tam dobili, smo se bojevali v vojni za Slovenijo. V knjigi skušam objektivno in kritično prikazati delovanje te šole po vsebinski in strokovni plati. Splošna in tudi moja osebna izkušnja in strokovna ocena je pozitivna. Velika hiba šole v Bileći in v Jugoslovanski ljudski armadi nasploh je bila, da je bila politično nadzorovana. Politika se je vmešavala v stroko in to je bilo slabo. Hiba je bila politizacija v smislu predoziranja ideologije takratnega političnega režima v SFRJ in pretiranega zatiranja pozitivnega nacionalizma, narodnega ponosa in tradicij narodov.«

Zaradi Pavlihe na Vis

Tudi sami ste bili gojenec šole v Bileći.

»V prvem delu knjige opisujem svojo izkušnjo doživljanja šole in skušam pokazati, kako je potekal dan v Bileći. V drugem delu pa skušam odgovoriti na osnovno vprašanje, kdo je poveljeval Teritorialni obrambi Slovenije prelomnega leta 1991. Pokazati sem želel, kakšen profil, ne le vojaško strokovni, ampak širši, sociološki in človeški, je imel ta kader, šolan v Bileći. Pozitiven in negativen. Zame je glavna izkušnja iz Bileće ta, da je bila disciplina temelj celotnega šolanja in da je veljal slogan: red, delo in disciplina. To so nam zelo globoko privzgojili in mislim, da nam v Sloveniji marsikdaj in marsikje tega manjka in da ne bi bilo slabo to izkušnjo prenesti tudi v Slovensko vojsko. Vmešavanje politike v strokovno delo šole je bila velika hiba. Tudi sam sem doživel tak primer. V Bileću sem pol leta dobival takratni humoristični časopis Pavliha, ki je povzročil v šoli kar precejšen nemir. To je bilo leto 1969 in takrat se je v Sloveniji zaradi cestne afere začel obračun s Stanetom Kavčičem. Pomočnik načelnika šole, odgovoren za moralno-politično vzgojo, me je poklical na razgovor, ki je sicer potekal korektno, po pravilih, in porinil predme izvod Pavlihe ter me vprašal, kakšen časopis je to. Odgovoril sem mu, da je to slovenski časopis, ki ga mi je v Bileću za zabavo naročila sestra. Zmotil ga je napis, da je to 'časopis za pametne Slovence' in me vprašal, če smo ostali v Jugoslaviji neumni. Odprl je še četrto stran s karikaturo Kranjskega Janeza, ki mu s kože na hrbtu režejo cestne trakove in ga sprašujejo, ali želi dvo- ali štiripasovno cesto ... Domnevam, da sem moral zaradi tega praktični del šolanja opraviti na Visu v pomorsko-desantni enoti, in ne v meni najljubših gorah.«

Upokojeni brigadir Slovenske vojske, publicist in raziskovalec vojaške in krajevne zgodovine Janez Kavar je ob 50-letnici Teritorialne obrambe knjigo posvetil fantom in možem, pripadnikom slovenske TO. Predstavitev knjige bo 20. septembra ob 18. uri v Natovem centru v Poljčah.

Bileću radi primerjajo s slovito ameriško vojaško akademijo West Point. Je ta primerjava realna?

»Poudarjam, da sem v kasnejši vojaški karieri videl mnogo vojaških šol in njihovih programov in da je bila šola v Bileći po strokovni plati vrhunska. Primerjava z ameriškim West Pointom je za Bileću žaljiva! Tu je bilo civilno znanje nadgrajeno z vojaškim. Bilečanski diplomant je po praktičnem usposabljanju lahko samostojno poveljeval vodu ali četi, na West Pointu, ki je klasična vojaška akademija in po programu ni le strogo vojaška, pa se morajo diplomanti za take naloge še dodatno izobraževati.«

Nekritično sprejemanje tujega

V vojni za Slovenijo ste si stali nasproti poveljniki, ki ste se večinoma šolali na enakih šolah, po enakih ali sorodnih doktrinah, vendar ste bili vi uspešnejši, spretnejši ...

»Bileća, čeprav je bila to šola jugoslovanske vojske, nam je dala osnovno znanje, ki smo ga uspešno uporabili v vojni za Slovenijo prav proti temu nasprotniku. Ne gre za hvalospev agresorski armadi in za 'jlanizacijo« Teritorialne obrambe. Znanja, ki smo ga dobili v šolah JLA, nismo nikdar uporabili proti slovenskemu narodu in njegovi državi, ampak za njuno obrambo. Vojna leta 1991 je bil tudi spopad rezervnih častnikov na slovenski strani in aktivnih častnikov na jugoslovanski strani. Rezervni častniki smo bili v prednosti zaradi civilnih znanj, izobrazbe in izkušenj, ki smo jih dobili na delovnih mestih. Znali smo tuje jezike, ki so most do tujih znanj, aktivni častniki pa so bili večinoma za to prikrajšani. Znali smo se pogajati in se dogovarjati, česar pa se v jugoslovanskih vojaških šolah niso učili. Čeprav na slovenski strani ni bilo dovolj ustreznega poveljniškega kadra, zlasti na strateški ravni, pa so na operativni ravni rezervni častniki, večinoma šolani na jugoslovanskih šolah za rezervne oficirje, še posebej v Bileći, splošno civilno znanje uspešno nadgradili z vojaškim. Če si dovolim biti malo kritičen do našega vojaškega sistema, mislim, da je napaka, ker nismo tega sistema razvijali naprej. Za primer vzemimo Švico. V njihovi vojski so častniki večinoma rezervisti s pomembnimi položaji v civilnem življenju. Tam rezervni častnik ne more biti nekdo, ki nima uglednega, odgovornega položaja v družbi. Pa tudi svoje poklicne dolžnosti ne more opravljati, če ni kot rezervist vključen v švicarsko vojsko. Potrebno je mešanje civilnih znanj z vojaškimi.«

Ustanovitev Teritorialne obrambe pred petdesetimi leti je bila za tiste čase nekaj izvirnega, posebnega, še posebej v Sloveniji. In tudi moteča za jugoslovansko armado in Jugoslavijo.

»Teritorialna obramba je nastala kot posledica invazije Sovjetske zveze na Češkoslovaško leta 1968. Poudariti je treba, da smo Slovenci takrat znali misliti dlje in začutili priložnost za razvijanje ideje domoljubja in slovenske vojske, kar so nekateri poveljniki plačali z izgubo položaja. V TO smo našli nekatere svoje rešitve, ki so aktualne še danes. Zato me moti, ker nekatere tuje vzorce nekritično, direktno prenašamo v Slovensko vojsko. Na tujem sicer lahko najdeš veliko zanimivih idej, kar sem skušal tudi sam med šolanjem in službovanjem v Ameriki. Sprejemati in uveljavljati jih je treba premišljeno. Lasje se mi naježijo, ko vidim, da so baretke nekaterih naših vojakov oblikovane in nošene točno tako kot ameriške. Zakaj ne spoštujemo svoje tradicije in primerov iz svoje vojaške zgodovine. Vojaki slovenskih polkov v avstro-ogrski vojski so na primer na klobukih nosili 'krivčke' kot fantje na vasi.«

Bilečanci se ne sramujete svojega šolanja v Bileći. Ste ponosni, da ste lahko svoje znanje uporabili v vojni za obrambo samostojne Slovenije.

»Da. Kako bi med šolanjem v Bileći vedel, kako dosledno in hvaležno se bom kot častnik slovenske Teritorialne obrambe leta 1991 spomnil prav vseh podrobnosti in izkušenj iz bileške šole, ki je pustila prepoznavno sled v sodobnejši slovenski vojaški zgodovini.«

Pogovor

Nikamor se ne mudi, sem še mlad

Matej Mohorič

Cestni kolesar Matej Mohorič je doma, v Sloveniji, bolj malo, ko pa pride, se najbolj razveseli domače hrane – mamine nedeljske goveje juhe in musake.

Maja Bertoncelj

»Ko pridem domov v Slovenijo, se najbolj razveselim domače hrane. Sicer si vedno sam pripravljam hrano in ima zato tudi sicer slovenski pridih, a nič ne premaga mamine nedeljske goveje juhe in musake. Vesel sem tudi družine, prijateljev in prijetnih in toplih ljudi, ki me čakajo v Sloveniji. Pa tudi domače ceste so med letom, ko so temperature primerne za kolesarjenje, zelo lepe.«

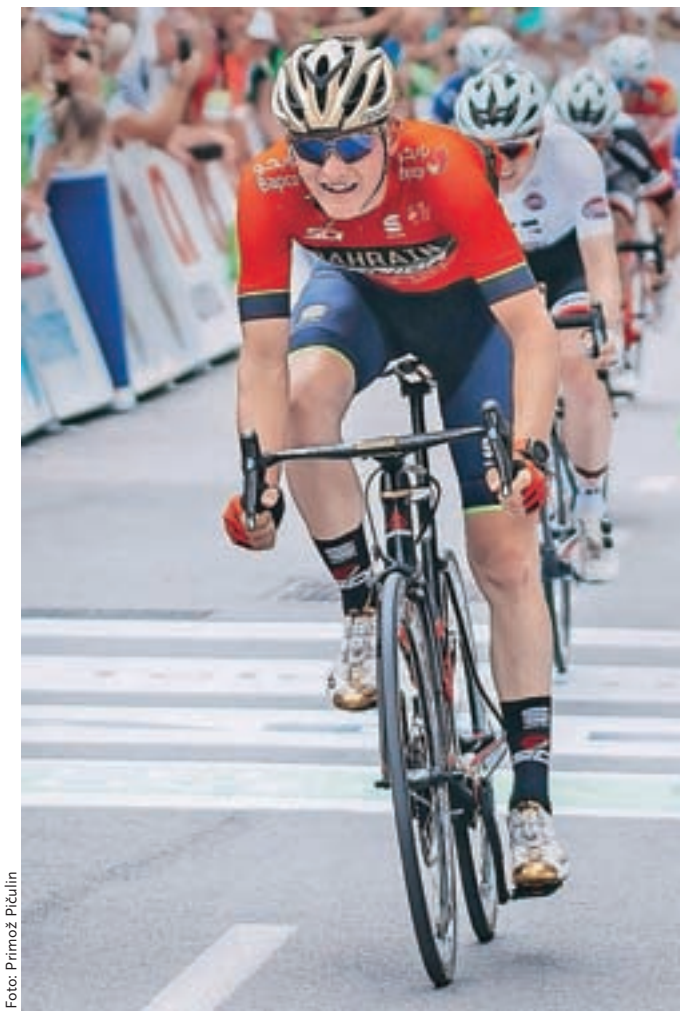

Foto: Primož Pičulin

Matej Mohorič bo od jutri tekmoval na dirki po Avstriji – prvič v majici v barvah slovenskega državnega prvaka.

Živite v tujini, tako da vas je doma težje dobiti?

»Že tretje leto stalno bivam na jugu Francije, v bližini Nice. V Slovenijo se vračam bolj poredko. Nekajkrat na leto se vrnem, da preživim nekaj časa s svojo družino. Vreme je tukaj predvsem v zimskem času kolesarjem precej bolj naklonjeno. Tako se lahko v miru posvetim treningu. Tudi sicer je tukaj manj distrakcij in sem lahko bolj osredotočen na svoje delo. Mednarodno letališče v Nici je na dosegu roke in med letom, ko ogromno potujemo po Evropi in svetu, mi to precej olajša življenje. Tukaj je tudi veliko kolegov, ki dirkajo v ekipah svetovne serije, tako da se vedno najde družba za dolge treninge.«

Pred kratkim ste prvič postali članski državni prvak. Kako pomemben je ta domači uspeh?

»Državno prvenstvo ima posebno vrednost, ker državni prvak potem celo leto nastopa v posebni majici državnega prvaka v barvah slovenske zastave. Naslov mi veliko pomeni, ponosno bom po svetu zastopal barve Slovenije.«

Kdaj boste prvič na dirki v majici državnega prvaka in ali so vam ga v ekipi že pripravili?

»Moja naslednja dirka bo po Avstriji, ki se začne sedmega julija v Feldkirchu. V Sportfulu, ki je naš opremljevalec z dresi, so majico že pripravili, a jo bomo javnosti predstavili na dirki po Avstriji. Dres je zelo preprost in lepo poudari slovensko zastavo, meni osebno je zelo všeč.«

Kateri so vaši naslednji cilji?

»Dirka po Avstriji mi bo služila kot priprava na evropsko prvenstvo na Škotskem in BinckBank Tour v Belgiji, kjer bom nastopil na začetku avgusta. Ti dve dirki sta moj cilj poletnega dela sezone. Jeseni bo še svetovno prvenstvo v Innsbrucku. Trasa je naklonjena kolesarjem, ki so odlični v vožnji v klanec. Sam ne spadam med tiste, ki lahko računajo na vidnejši rezultat. Slovenci imamo Primoža Rogliča, ki spada v krog favoritov. Verjamem, da mu bom lahko v precejšnjo pomoč v lovu na naslov ali medaljo.«

Letošnje leto je čez polovico, uspehov je bilo že veliko. V čem ste letos naredili še korak naprej in kakšen vpliv ima pri tem selitev v ekipo Bahrain Merida, v kateri ostajate?

»Mislim, da je menjava okolja bistveno vplivala na moj napredek. V ekipi Bahrain Merida se počutim odlično. Že na začetku sezone sem dobil program treningov in priprav, ki je bil prikrojen mojim željam. Vedno sem imel dovolj časa, da sem se pripravil na vsako dirko posebej. Letos sem bil štirikrat na skupnih pripravah z ekipo. Najprej dvakrat v zimskem času, potem pa sem šel še dvakrat na višinske priprave na Tenerife. Odlično se razumem s svojim trenerjem Paolom Artusom. Poleg tega letos sodelujem tudi z našo nutricionistko Lauro Martinelli, ki skrbi za našo prehrano. Na vse dirke s seboj pripeljemo tudi svojega kuharja, tako da nič ni prepuščeno naključju. Med ostalimi člani osebja je veliko Slovencev. Super druščina smo, odlično sodelujemo. Vedno je dovolj smeha. Tudi med kolesarji nas je Slovencev kar sedem. Ekipa ima močan slovenski pridih, saj jo je ustvaril Milan Eržen, ki mi v svetu kolesarstva pomaga že od mladinskih vrst.«

Povsem ste se posvetili kolesarstvu. Tudi študij je na stranskem tiru.

»Po zaključeni maturi na Gimnaziji Kranj sem podpisal svojo prvo profesionalno pogodbo in študij postavil na stran. Sicer sem v svoji prvi sezoni v zimskem času uspešno končal prvi semester študija ekonomije in športnega menedžmenta na fakulteti UCN na Danskem – študij je potekal v angleščini, v celoti po spletu, a mi je delo zanj vzelo približno štiri do pet ur na dan, kar je mnogo preveč, da bi to zmogel tudi med sezono. Zato sem študij po koncu semestra prekinil. Tega ne obžalujem. Profesionalni šport zahteva celega človeka in vso mojo pozornost, če želim biti v njem uspešen.«

Lani ste dobili etapo na Vuelti, letos najdaljšo etapo na Giru. Kdaj bi lahko prišel na vrsto nastop na Touru?

»Svoj krstni nastop na dirki po Franciji bom najverjetneje dočakal v prihodnji sezoni. Nikamor se mi ne mudi. Imam 23 let in mislim, da je pred mano še dolga športna pot in mnogo kilometrov in dirk.«

Izjemni ste v spustu. Vaša zabeležena najvišja hitrost?

»Najhitreje sem se po klancu navzdol spustil leta 2014 na dirki po Avstriji. Medtem ko smo lovili priključek v glavno skupino, sem na spustu dosegel hitrost 121 kilometrov na uro. To ni bilo najbolj pametno, čeprav nisem namensko želel podirati rekordov. Sicer pa sam sebe nimam za najhitrejšega spustaša, to dobro vedo tudi kolegi v karavani. Daleč najbolj spretni in hitri spustaši so sprinterji.«

Kaj pa domači – lahko gledajo te vaše vratolomne spuste?

»Doma vedo, da na spustih ne tvegam, ampak jih še vedno odpeljem v okvirih svojih zmožnosti in z minimalno rezervo. Med dobro tehnično odpeljanim spustom brez vožnje na meji in vrhunsko odpeljanim spustom, kjer v kakem ovinku tudi malo zamižiš, je razlika res minimalna – mogoče največ nekaj sekund – tako da posledično ni vredno tvegati. Tudi sicer se veliko bolj nelagodno počutim med spuščanjem v skupini, kjer moram na relativno kratki varnostni razdalji slediti liniji kolesarja pred seboj in zaupati, da ne bo storil napake. Ko sem na čelu, lahko izbiram svojo pot in se počutim precej bolj varno in samozavestno.«

Zanimive številke delite na Stravi. Imate več kot 7500 sledilcev. Vam veliko pomeni virtualni stik tudi z rekreativnimi kolesarji v Sloveniji?

»Mislim, da so socialna omrežja za športnike pomemben del interakcije s svojimi navijači. Na Stravi lahko rekreativci primerjajo svoje vožnje z našimi, to nekaterim izmed njih veliko pomeni. Ne moti me, če ljudje spremljajo moje treninge in številke in se potem primerjajo.«

Z uspehi pridejo tudi obveznosti. Kako ob vsem skrbite za svoj notranji mir?

»Vedno si znam vzeti čas zase in se sprostiti. Nisem preveč anksiozen in sam sebi nikoli ne ustvarjam pretiranega pritiska. Svoj dnevni urnik razporedim že za nekaj dni vnaprej in se potem tega držim.«

Kaj je bilo bistveno, da ste postali takšna osebnost?

»Mislim, da je za moj razvoj najbolj zaslužna moja družina in tudi okolje na splošno. Zagotovo gre največja zahvala vzgoji mojih staršev, ki so me navadili dela in organiziranosti, pa tudi vsem učiteljem, profesorjem in vrstnikom.«

Omenili ste, da ste zelo malo doma v Podblici. Koliko je bilo letos takšnih dni?

»Na leto v Sloveniji preživim okrog osemdeset dni, a navadno nikoli več kot dva tedna skupaj. Mislim, da tudi na splošno skoraj nikoli ne preživim dveh tednov na enem kraju. Čez sezono naberem od osemdeset do devetdeset tekmovalnih dni, poleg tega na dirke vedno pridemo kak dan prej in odidemo kak dan kasneje, tako da že to nanese približno štiri mesece na leto. Nadaljnje tri mesece preživim na pripravah, ostali del leta pa doma, večino časa na jugu Francije, občasno pa pridem k družini v Slovenijo.«

Tudi letos ste z obiskom razveselili mlade kolesarje v matičnem Kolesarskem klubu Kranj.

»Trudim se, da ohranjam stik s svojim matičnim klubom. Lepo je videti mlade kolesarje in jih pospremiti na trening. Zanje sta bolj kot rezultati pomembni kvalitetno preživljanje prostega časa in sklepanje prijateljstev. Poleg tega se naučijo tudi skrbeti za svoje telo in zdravo živeti. Dandanes ima vedno več ljudi zdravstvene težave zaradi sedečega načina življenja. Otroci, ki se že zgodaj začnejo ukvarjati s športom, imajo težav zagotovo manj.«

Kaj je tisto, kar bi vam pomenilo največ, ko boste s časovne razdalje pogledali na športno pot?

»Zame je najbolj pomembno, da sem zadovoljen in da svoje delo opravljam z veseljem. Rad sem obkrožen z ljudmi, ki z mano sodelujejo, in ponosen sem na naše dosežke. Moji rezultati niso le moji, ampak so plod dela vseh – trenerjev, maserjev, osebja ekipe, mehanikov in prijateljev, ki mi pomagajo – konec koncev ima pomembno vlogo tudi moja družina, ki me podpira in mi je vse skupaj omogočila od samega začetka moje kolesarske poti. Več kot medalje mi pomenijo nasmehi ljudi, ki me podpirajo in mi pomagajo, in nasmehi tistih, ki jih s svojimi uspehi zvabim, da si tudi sami kupijo kolo in v prostem času naredijo nekaj dobrega za svoje zdravje ter pri tem uživajo.«

Obletnice

Iskalec resnice iz Poljan

V Poljanah so se z več dogodki spomnili stopetdesete obletnice rojstva poljanskega rojaka, filozofa, teologa in duhovnika dr. Aleša Ušeničnika. Ob jubileju so odkrili tudi spominsko ploščo bratoma Ušeničnik in izdali zbornik z naslovom Iskalca resnice – Aleš Ušeničnik in njegov brat Franc.

Mateja Rant

Osrednjo prireditev ob 150. obletnici rojstva Aleša Ušeničnika so pripravili v kulturnem domu v Poljanah, kjer je o enem najuspešnejših slovenskih katoliških filozofov, kot opisujejo Ušeničnika, spregovoril literarni zgodovinar Matija Ogrin. Še pred tem je ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore v župnijski cerkvi sv. Martina v Poljanah daroval sveto mašo in blagoslovil spominsko ploščo Alešu in Francu Ušeničniku. Ob tej priložnosti so premierno prikazali še dokumentarni film o Alešu Ušeničniku in predstavili zbornik Iskalca resnice – Aleš Ušeničnik in njegov brat Franc, ki ga je uredila Majda Debeljak.

Oblikovali duhovno podobo Slovencev

»Aleš Ušeničnik je v več kot petdesetih letih svojega aktivnega življenja ustvaril enega od najbolj impozantnih in vplivnih intelektualnih opusov v vsej slovenski duhovni in kulturni zgodovini,« je v svojem govoru poudaril Matija Ogrin in opozoril na njegovo velikansko filozofsko, teološko, pedagoško in splošno kulturno delo, ki obsega več kot dvajset knjig in na stotine člankov, v katerih je obravnaval filozofsko spoznavoslovje, ontologijo, družbeni nauk oziroma sociologijo in nekatera teološka vprašanja, ob tem pa se je odzival na neštevilna občа družbena in kulturna vprašanja, ki jih je prinašalo življenje. Ušeničnik sodi v generacijo slovenskih duhovnikov, rojenih okrog ali kmalu po letu 1850, ki so oblikovali slovensko duhovno zgodovino 19. in 20. stoletja. »Poleg opravljanja temeljnega poklica duhovnika so delovali na domala vseh področjih znanosti in kulture, založništva in izdajateljstva.« Med njimi je omenil Mihaela Lendovška, Frančiška Lampeta, Antona Hribarja, Antona Medveda in mnoge druge ter med njimi v literarni kulturi bolj poznane Simona Gregorčiča, Frana Saleškega Finžgarja, Franca Ksaverja Meška in Stanislava Škrabca. »Ti duhovniki so s svojim intelektualnim delom bistveno oblikovali duhovno podobo Slovencev v težavni dobi prehoda iz 19. stoletja v moderni čas,« je razložil Ogrin in dodal, da sta njihovo življenje zaznamovali dve značilnosti, ki sta skupni vsem. Domala vsi so namreč izšli iz vernih kmečkih družin, kjer so ljudje od malega trdo delali, pri odločitvi za duhovniški poklic pa niso toliko mislili na to, kako bodo s tem uresničili svojo osebnost in dosegli svoj smisel življenja, ampak kaj je v danem položaju prav in kaj so dolžni storiti. »Mislili so predvsem na to, kar so spoznali kot svojo dolžnost pred Bogom in pred ljudmi, in ne na to, kako bodo svobodni, srečni in izpolnjeni. Niso toliko mislili na svojo osebno tuzemsko srečo, marveč na večno dobro in večno srečo svojih bližnjih in sebe.«

Aleš Ušeničnik in njegov brat Franc sta bila med prvimi slovenskimi študenti v Rimu. Leta 1890 je Aleš Ušeničnik doktoriral iz filozofije, štiri leta kasneje pa še iz teologije. Od leta 1897 je urejal revijo Katoliški obzornik, ki jo je leta 1907 preosnoval v prvo slovensko znanstveno revijo Čas in jo urejeval skoraj do druge svetovne vojne. Več kot štirideset let je kot profesor poučeval na teološki fakulteti in bil večkrat njen dekan, dve leti pa celo rektor Univerze v Ljubljani. »Bil je tudi med osmimi ustanovnimi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter njen prvi predsednik,« je spomnil Ogrin, ki je v nadaljevanju osvetlil Ušeničnikovo obširno delo za katoliško kulturo. »V tem svojem delu je izhajal iz stališča, da iz skrbi za različne vidike življenja nastajajo različni vidiki oziroma elementi kulture, kot so materialna, socialna in politična kultura, ki zagotavljajo gmotno blagostanje in skupno dobro, potem intelektualna, etična in estetska kultura, ki nastajajo kot sad človekovega stremljenja po spoznanju in lepoti, ter naposled filozofija kot višja intelektualna kultura in končno religiozna kultura.« Kultura je torej večstranska in večplastna. »Ideal kulturnega razvoja je po Ušeničnikovih besedah harmonija v razvoju vseh kulturnih sil. Bistveno za harmonični razvoj kulture pa je, da je materialna kultura podrejena etični in religiozni kulturi. Zato je religija edina moč, ki more voditi narode k idealu kulture, k najvišjemu napredku.«

Pokristjanjenje kulture

Kot osrednjo Ušeničnikovo misel zato Ogrin navaja njegovo razmišljanje, da je največja naloga 20. stoletja pokristjanjenje kulture. »O tem je govoril zato, ker je ugotavljal, da je bilo 19. stoletje predvsem stoletje materialne kulture, prva svetovna vojna pa je bila krvav dokaz, da po vseh pridobitvah materialne kulture zlo in nesreča v človeku nista nič manjša kot prej. Še bolj bi to veljalo za drugo svetovno vojno.« Po Ušeničnikovem prepričanju namreč človeka osreči in uteši le kultura, ki veže končnost z neskončnostjo, ki druži človeka z Bogom. »Zato je treba dati kulturi religiozno vsebino, jo pokristjaniti,« je poudaril Ogrin in dodal, da je s tem Ušeničnik povedal isto ali zelo podobno kot pol stoletja pozneje papež Janez Pavel II., ko je govoril o potrebi po novi evangelizaciji, ki je po Ogrinovem prepričanju danes še mnogo večja kot v Ušeničnikovem času. »Slovenska katoliška kultura je v sto letih od Ušeničnikovega časa do danes zaradi raznih zgodovinskih razlogov zelo oslabela, slovenski katoličani danes na nekaterih področjih skorajda nimamo katoliške kulture ali jo vsaj v določeni meri pogrešamo.« To se po Ogrinovem mnenju občuti v skrbi za skupno dobro v družbenem življenju. Ob tem je opozoril na Ušeničnikovo delo Knjiga načel, v katerem je svojo filozofijo predelal v uporabno obliko za vsakdanje življenje, nekakšno uporabno filozofijo. »Knjiga načel je bila prvotno namenjena srednješolcem, danes bi jo z velikim pridom mogel uporabiti vsak odrasel, resen katoličan.« V njej je načela označil za vodilne misli, ki ravnajo naše spoznanje in delovanje. Načela so ali prava ali kriva; prava, če se v njih izražajo resnice, in zmotna, če se v njih izražajo zmote, ki vodijo v nove zmote in blodna dejanja. Prava načela, pravi Ušeničnik, so vodilne resnice, te pa imajo v sebi moč, da privlačijo, animirajo našo voljo tudi za težavne in dolgotrajne napore. »Ob njegovih mislih bi mogli mnogi še danes duhovno živeti, se umsko krepiti in se orientirati prav tako, kakor so se nekdaj,« razmišlja Ogrin.

Knjiga o življenju

V nadaljevanju večera so prikazali še dokumentarni film o Ušeničniku z naslovom Knjiga o življenju, ki ga je režiral Rok Pisk, pri njegovem nastanku pa sta združila moči Socialna akademija Ljubljana in Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane.

Slavnostni govornik dr. Matija Ogrin / Foto: Denis Bozovičar

Urednica zbornika Majda Debeljak / Foto: Denis Bozovičar

Nadškof Stanislav Zore je daroval mašo v spomin Aleša Ušeničnika in blagoslovil spominsko ploščo bratoma Ušeničnik. / Foto: Denis Bozovičar

V preddverju kulturnega doma v Poljanah so pripravili razstavo ob 150. obletnici rojstva Aleša Ušeničnika. / Foto: Denis Bozovičar

Na robu

Bi se Bog smejal ali jokal?, 1. del

Razsvetljenje pri vojakih

Milena Miklavčič

usode

Lukova zgodba je, tako ali drugače, tesno povezana z drugo svetovno vojno. Takrat je izgubil očeta. Kje točno je padel in v kateri vojski, ni nikoli izvedel. Mama, ki je bila noseča, se je zatekla na eno od kmetij, kjer so ostale same ženske in so krvavo potrebovale pridne roke. Moški so šli v borbo, dva sinova pa so Nemci odpeljali s seboj na italijansko-francosko mejo. Nista se več vrnila.

»Pravili so mi, da le najmlajša, Francka, mame ni bila čisto nič vesela. ''Že tako in tako nam zgodaj spomladi primanjkuje hrane'', je godrnjala. Vseeno so se tri domače ženske na koncu dogovorile, naj mama ostane, saj jim je tudi notranji glas govoril, da bi storile velik greh, če bi jo vrgle čez prag. Mama je morala kljub obilnemu trebuhu garati od jutra do večera. Šele ko so bile ženske zadovoljne z njenim delom, je lahko sedla za peč ter si privoščila skodelico nadrobljenega kruha v mleku. Rodil sem se 12. aprila leta 1944. Mama je menda samo počepnila v slamo v hlevu, že sem spolzel iz nje. Niti glasu ni dala od sebe. V čebru, v katerem je bila voda za živino, me je za silo umila, potem pa me je ena od žensk zavila v predpasnik ter odnesla na peč. Bile so vesele, da se je rodil hlapec, ki jim bo že čez nekaj let lahko pomagal pri različnih kmečkih opravilih. Mami so dovolile, da je lahko izjemoma zlezla na peč, kajti tresla jo je mrzlica. Nekaj je šlo narobe, saj je dobila visoko vročino. Kljub temu me je dojila, njene solze, ki so kapljale name, so me, očitno, pomirjale, saj sem ves ostali čas, ko nisem bil pri njej, spal. Potem pa se ji je začelo zaradi vročine blesti. Še sreča, da je zarana šla mimo hiše skupina partizanov, med katerimi je bil tudi študent medicine, doma iz okolice Novega mesta. Pri mami je ostal do večera, jo zavijal v mokre rjuhe in jo silil, da je pila kamilični čaj, v katerega je stresel neki prašek. Ženskam je bilo vseeno, kaj se z njo zgodi. Francka, ki je imela komaj 16 let, se je name proti pričakovanjem zelo navezala in bi ji bilo kar prav, če bi mama umrla. To se ni zgodilo. Je pa mama čez kakšne tri tedne izginila. Eni so govorili, da je šla v partizane, drugi, da je že kje padla in tam tudi obležala ter nato umrla. Dosti se ni nihče vznemirjal, saj se je redno dogajalo, da so ljudje danes bili, jutri jih pa ni bilo več.

Meni je bilo vseeno. Tako in tako je bilo vse, kar sem počel, da sem jedel in spal. Poleti so me ženske odnesle s seboj na njivo. Klicale so me ZLF. To so bile prve črke njihovih imen. Četudi jim je župnik takšno pačenje prepovedal, ker ni bilo krščansko, ga niso ubogale. Zofka je bila najstarejša, Franckina babica in Lenčkina sestra. Bila je zelo ukazovalna, če je drugi dve nista ubogali, je ves teden pestovala užaljenost. Bila je tudi edina, ki me je tepla. Takrat je kričala name, da sem ''prekleti pankrt'', ki živim na račun njenih žuljev.

Življenje se po vojni ni dosti spremenilo. Četudi so ženske upale, da se bodo moški vrnili, se to ni zgodilo. Edini, ki je dal glas od sebe, je bil Franckin brat, ki se je leta 1952 oglasil z razglednico iz Kanade. Kako je prišel tja in kaj je tam počel, ni nihče vedel. Šele leta 1978 se je pri nas oglasil neki Gregor, ki je trdil, da je njegov sin. Kaplan je znal nekaj malega angleško, tako da se je z njim pomenil. Povedal je, da je bil njegov oče premožen zidarski mojster, imel je tri sinove. Žal je po spletu nesrečnih naključij utonil, ko so ga prijatelji vzeli s seboj na jadrnico. Spominjam se, da je s seboj prinesel posodo z njegovim pepelom. Potem ga je raztrosil v bližnjem gozdu, med smrekami. Še dolgo si ni nihče upal iti tja, ker nas je bilo strah ob misli, kaj če ta nesrečni človek tam okoli straši. Gregor je sicer obljubil, da se še kdaj vrne, a obljube do danes ni izpolnil.

No, pa da se vrnem nazaj, v mlada leta. Star sem bil devet let, obiskoval sem tretji razred, ko je umrla stara mama Zofka. Po njeni smrti je bilo vzdušje v hiši malo boljše. Nič več nismo vsak večer molili in tudi palica ni pela za vsako malenkost. Nihče več se tudi ni brigal, da bi mi našel mamo. Francka se je preselila v sobo svoje babice ter me vzela s seboj. Spala sva v isti postelji. Ni me motilo, saj sem zaspal že, ko sem se z glavo dotaknil blazine. Ko sem bil v osmem razredu, se je prvič zgodilo, da me je stisnila k sebi na tak, čuden način. Bil sem velik, preklast fant, telo je bilo polno mišic, saj se nisem ''šparal'' pri delu. Objemi niso ostali brez posledic. Francka se je začela debeliti in naslednjo pomlad, leta 1960, le tri dni pred mojim rojstnim dnevom, je rodila sina. Če sem odkrit, se sploh nisem zavedal, da sem bil jaz tisti, ki ga je zaplodil. Bil sem precej kratke pameti v teh rečeh. Spominjam se le, da se je moje telo po tistem, ko sem se obrnil k Francki, zelo dobro počutilo. To pa je bilo tudi vse. Le Lenčka, četudi je bila že zelo stara, malo bolj počasne pameti in na pol slepa, je točno vedela, kaj se je zgodilo. Ženski sta se začeli grdo gledati in Lenčka je, če je le mogla, pljunila moji ''mami'' v obraz. Toliko časti pa je le imela, da je po vasi raztrosila govorice, da se je Francka poonegavila z enim od lovcev, ki so prihajali iz Ljubljane in se pri nas ustavljali na kozarčku žganja. Resnici na ljubo: tudi se je, le da takrat še nisem dosti dal na te reči, ki so se dogajale med moškim in žensko. Francka je bila moja mama, zelo sem jo imel rad in mislil sem, da je bilo to, kar sva počela, pač moja dolžnost.

Pri dobrih 18 sem potem šel k vojakom. Najprej v Mostar. Tam sem se spoznal s Samirjem. Najino srečanje je bilo nekaj posebnega: za dobrodošlico so me stari vojaki zvezali in mi potem tiščali glavo v škaf, v katerem so si pred tem vsi umili zasvinjane noge. Samir je brcnil v škaf. Če ne bi, bi verjetno umrl, ker sem zaradi šoka in strahu zajel vodo v pljuča in potem nisem mogel dihati. Postala sva prijatelja. Kar naprej je sanjal o Sloveniji, kako se bo preselil v glavno mesto, igral nogomet, imel lepo hišo, veliko lepih deklet in polne žepe denarja. Bil je prepričan, da je pri nas doma Indija Koromandija. Ko sem mu pripovedoval o življenju v moji vasi, mi ni verjel. Besede, ki jih je poslušal, so zvenele tako, kot da je v Sloveniji še slabše kot pri njih doma. To pa se mu je zdelo nemogoče.

V vojski sem se tudi ''izobrazil''. Pa ne mislim tega, da sem postal izvrsten kuhar! To je bilo postranskega pomena. Spoznal sem, kaj je to seks, takrat smo mu še rekli ''fuk''. Postalo mi je tudi jasno, kaj sva s Francko, mojo drugo ''mamo'', v resnici počela. Razsvetljenje ni bilo lahko! Gnusil sem se sam sebi, a tega, kar se je zgodilo, v glavi nisem mogel izbrisati. Tisti otrok, ki se mi je cmerav in smrkav valjal pod nogami, preden sem šel služit domovini, je bil moj sin! Sin! Prmejduš! Tudi zato, da se mi ne bi bilo treba vračati domov, sem Samirjev predlog, da mu v Ljubljani najdem stanovanje, sprejel z obema rokama. A lažje je bilo sanjariti kot živeti sanje. Ker nisem imel nobenega denarja, niti nisem vedel, kje in kako bi tisto stanovanje našel, sem bil prisiljen, da se vrnem k Francki. 'ZLF, kako sem te vesela!' mi je pritekla naproti. Tisti frdaman otrok, ki je tekel za njo, pa se mi je že od daleč smejal in čebljal: ''Stlic, maš liziko?''

S Francko si nisem upal spregovoriti o tem, da sedaj točno vem, kaj se je v tisti izbi dogajalo. Zelo mi je bilo nerodno. Ona pa tudi ni nič več tiščala vame in nobenega namena ni imela, da bi se me dotikala. To me je malo potolažilo, kajti pod nobenim pogojem me ne bi več spravila v svojo posteljo. Nagonsko sem vedel, da oba veva, koliko je ura, a sva se obnašala, kot da ne veva, kaj se nama mota po glavi ...«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Kmetijske in rokodelske novice

Peter Colnar

Včeraj, 5. julija, je minilo 175 let, odkar je leta 1843 izšla v Ljubljani prva številka Bleiweisovih Kmetijskih in rokodelskih novic. Novice so izhajale pod različnimi naslovi. Do leta 1852 so izhajale enkrat tedensko, nato do leta 1857 dvakrat ter nato zopet enkrat tedensko. Njihov lastnik je bila Kranjska kmetijska družba, urednik pa je bil do smrti leta 1881 Kranjčan dr. Janez Bleiweis, ki jim je kot praktik in živinozdravnik vtisnil svoj osebnostni pečat.

Kranjčan dr. Srdjan Bavdek, zaslužni profesor Veterinarske fakultete, je poleg Bleiweisovega delovanja na področju veterinarske stroke proučil tudi njegovo delovanje na številnih drugih področjih in ob tem prišel do sklepa, da imamo svojo državo prav gotovo delno tudi po zaslugi Janeza Bleiweisa. Prešernofil Črtomir Zorec, človek, ki je zaslužen, da je Kranj zaslovel kot Prešernovo mesto, pa je trdil, da sta bila Bleiweis in Prešeren prijatelja, da sta se tikala in sta zvečer večkrat sedela na klopci pred Bleiweisovo hišo na Tavčarjevi ulici v Kranju in obkrožena s številnimi Kranjčani glasno razpravljala.

Novice so bile sicer glasilo slovenskega konservativnega kroga, vendar pa se je Bleiweisa prijel naziv, da je oče slovenskega naroda. Najprej so bile namenjene v pomoč kmetom in obrtnikom, kmalu pa so začele tudi kritično poročati o napredku v svetu in objavljati tudi poučne prispevke za preprostega človeka in so bile namenjene vse širšemu krogu slovenske javnosti. Poleg Bleiweisa, ki je pisal kmetijske nasvete, so bili aktivni tudi Matija Majar z opisi šeg in navad, Matija Vertovec s spisi o vinogradništvu in drugi. V Novicah je izšlo nekaj potopisnih člankov o drugih narodih. Čeprav so Kmetijske in rokodelske novice poskušale zajemati čim širši krog bralcev, je Bleiweis s sodelavci obravnaval tudi slovstvena, jezikovna in narodopisna vprašanja.

V kulturnem in narodnostnem pogledu so naredile ogromno. Odločilno so vplivale na utrditev enotnega slovenskega knjižnega jezika, na splošni sprejem gajice in nasploh vsestranski kulturni razvoj slovenskega naroda. Uvedba gajice je omogočala kulturno zbliževanje s Hrvati, Čehi in Slovaki, kar se je poznalo tudi v literarnem svetu. France Prešeren kakih tesnejših sodelovanj ni razvil, vendar je v Novicah leta 1844 izšel Krst pri Savici in leta 1848 Zdravljica. Prešeren je Novicam očital nepoznavanje jezika, robatost, a jim vseeno ni odmikal možnosti za razvoj. Nekateri drugi sodelavci Novic so bili še Fran Levstik, Janez Trdina, Simon Jenko, Matija Valjavec in Josip Jurčič. Z začetkom izhajanja Slovenskega naroda leta 1868 in Slovenca leta 1873 so izgubile vodilno vlogo v politiki in kulturi.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **Mati treh Prešernovih nezakonskih otrok Ana Jelovšek se je rodila v revni družini 6. 7. 1823. Njena krstna botra je bila mati Julije Primic.**
- **Prvi ljubljanski nadškof Anton Vovk je umrl 7. 7. 1963. Nadškof je postal, ko je papež Janez XXIII. leta 1961 povzdignil ljubljansko škofijo v nadškofijo.**
- **V Hrašah pri Medvodah se je 8. 7. 1875 rodil potopisec Ivan Knific. Kot duhovnik je deloval med slovenskimi rudarji v Porenju in Vestfaliji.**
- **V Križu pri Komendi se je 8. 7. 1886 rodil brigadni general Mihael Lukanc. Ob napadu na Jugoslavijo je bil 9. 4. 1941 ranjen in zajet, njegova nadaljnja usoda ni znana.**

GG +

Razgledi

Črne oči

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Na koncertih je to znano rusko romanco po navadi pel kot dodatek in dobesedno začaral publiko. Dmitrij Hvorostovski, gost vseh slavnih opernih odrov sveta, karizmatični bariton, stasit, s srebrnimi lasmi in polnim, toplim baritonom. Ne le božanski pevec, tudi izjemen igralec. Morda bi ostal dober baritonist v sibirskem Krasnojarsku, če ga ne bi leta 1989 poslali na Svetovno tekmovanje pevcev v valižanski Cardiff. Tu presenečenja ni bilo konec, ko je ob glavnem favoritu Brynu Terfelu (zdaj enem vodilnih angleških opernih pevcev, ki ga je Elizabeta II. povišala v viteza), zmagal neznani Rus iz daljne Sibirije. Doma je imel ženo, balerino, in dvojčici, zakon pa ni bil srečen.

Prvi angažma v tujini je še v letu cardiffske zmage dobil v operni hiši v Nici in pel v Čajkovskega Pikovi dami. Njegova kariera se je nadaljevala s številnimi koncertnimi večeri, na katerih je prepeval vse: operne arije, romance in tudi ruske pesmi iz druge svetovne vojne. Zorel je za velike opere, najraje je imel Verdija, in vedno znova presenečal z globino in razčlenjenostjo likov, ki jih je pel in igral.

Glasbene vzgoje je bil deležen že doma, saj sta oče in mati zgodaj opazila njegovo izjemno muzikalnost. Po končani umetniški akademiji je že kot sedemindvajsetleten pel v Verdijevem Plesu v maskah v domači operi in presenetil s pevsko in igralsko zrelostjo.

Ko so ga povabili v Švico, kjer je pel v Mozartovem Don Giovaniju, je ob njem pela Florence Illi, Švicarka, mezzosopranistka, lepotica bujnih črnih las, ki ga je očarala tako kot on svojo publiko. Ko sta skupaj pela v strastni ariji Hane in Danila v Leharjevi opereti Vesela vdova, to ni bil nastop, ampak nekaj usodnega. Florence in opera sta postala kompas njegovega življenja. 2001 sta se poročila. Najprej se je rodil sin Maksim, nato hčerka Nina. Dima, kot so pravili, je imel dvojno državljanstvo, rusko in angleško, saj je od 1998 živel v bližini Londona. Bil je prvi ruski operni pevec, ki je zapel na Rdečem trgu v Moskvi. Njegova najljubša partnerica sploh je bila Ana Netrebko. Leta 2012 so ga z ovacijami sprejeli v Metropolitanki. Leta 2016 so ugotovili, da ima tumor v glavi. Intenzivno zdravljenje ni uspelo. Med številnimi nagradami, ki jih je dobil, je tudi odlikovanje red zaslug za domovino, ki mu ga je izročil Vladimir Putin. Poslovil se je največji bariton sedanjega sveta, star komaj 55 let, so objavljali mediji 22. novembra 2017.

Torta s sibirskimi borovnicami

Za 8 kosov potrebujemo: *400 g borovnic (sibirskih v trgovinah še nisem našla, so pa dobre tudi tiste s Pokljuke), 2 jajci, 1 žlico limoninega soka, 60 g bele moke, 60 g sladkorja, model s premerom 26 cm.*

Borovnice operemo, odcedimo, osušimo, jih razgrnemo in oprašimo s ščepom moke.

Jajci ločimo. Beljaka, sladkor in limonin sok stepemo v trd sneg. Previdno in počasi dodamo rumenjaka in presejano moko.

Dno modela obložimo s papirjem za peko, damo nanj testo, poravnamo, posujemo z borovnicami in pečemo v pečici, ogreti na 180–190 °C približno pol ure.

Ponudimo s stepeno smetano in borovničevim sladoledom.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Kozolci vsem našim pokrajinam, tudi Gorenjski, dajejo značilno podobo in tako predstavljajo pomemben del slovenske etnične kulturne krajine. So eden izmed zaščitnih znakov naše identitete ter kulturne dediščine, ki nas povezuje prav s svojo raznolikostjo. Njihov prvotni namen, shranjevanje in sušenje žita, vse bolj izginja pod valom globalizacije. Dandanes imajo poleg prostorskega in družabnega predvsem etnološki pomen, mnogi pa so, kot opozarja pričujoča fotografija, prepuščeni postopnemu propadanju – le še simbolični relikti še ne tako davne preteklosti. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Gorazd Kavčič

Podobo opuščenega kozolca tematsko lepo dopolnjuje pričujoči simpatičen razgled na bali sena, ki so v zadnjem obdobju zaradi svoje enostavne praktične uporabe domala povsem izpodrinile ter nadomestile kozolce. Nedavno so v okolici Domžal tamkajšnje prebivalce upravičeno razjezili v balah shranjeni odpadki, ti dve pa sta – poletno razpoloženi ter z dodano barvito estetsko vrednostjo – okolju in mimoidočim mnogo bolj prijazni. S. L.

Nove knjige (441)

Z menoj na izlet

Miha Naglič

»Kontroverzni Leon Rupnik (1880–1946) gotovo ne more biti razlog, da bi se množice pohodnikov kakor pri kakšni Jurčičevi ali Levstikovi podale po njegovi poti, sploh pa vojaška obrambna linija, ki jo je ta general pred drugo svetovno vojno tik ob rapalski meji zastavil skozi žirovsko in škofjeloško ozemlje, ni nikakršna pot. Je spomenik iracionalnosti, tej sestri vojaške logike. Zakaj vsaka pot po ozemlju ima začetek in cilj, sicer je brezpot. In vendar je danes Rupnikova linija 'uržah' za sijajno pešpot ali kar pohod. Z njenih razsekanih, prekinjenih in ponekod strnjeno označenih odsekov se odpirajo najlepši pogledi na žirovski in loški svet. To je svet samote in miru, odrešilno nasproten času, ko je po njem gomazelo 40.000 graditeljev in vojakov. / Linijo, ki se vije čez eno najlepših kulturnih krajin na Slovenskem in ki bi ji lahko rekli tudi raj med gorami – Žirovskim vrhom, Blegošem in Ratitovcem – označujejo nekakšne betonske pošasti, na katerih si čas zdaj že osmo desetletje krha zobe. Čez mehki in obli svet košenic in slemen ter zračnih gozdov, čez kmečko lastnino, so nabodeni vojaški bunkerji in utrdbe, strojnična in topniška gnezda, zgrajena po vojaški obrambni doktrini v času strahu, da bo tu kakor nekoč ob Soči, ki teče nedaleč na zahodu, udaril laški osvajalec. Tu naj bi 'sekla bridka jekla', kakor je prerokoval pesnik Gregorčič za Posočje. Hvala bogu niso sekla, samo pljusknila so leta 1941 čez jugoslovansko obrambno linijo, naplavila pa ponižanje in razdejanje. Rupnikove potemkinove vasi so se sesedle v gnojnico zgodovine, ne da bi bila iz njih ali v njih izstreljena kakšna granata. /.../ Slemenska utrdba Goli vrh je sestavljena iz nadzemskega visokega vršnega bunkerja ter podzemnih galerij približno 25 metrov globoko. Od glavne galerije, dolge 200 metrov, se kot veje dreves stezajo v podzemlje manjše galerije in dvorane, bolnišnica, skladišča in bivališča. Notri je na ogled stalna razstava, v dvoranah pa čez vse leto potekajo koncerti, proslave, uprizoritve, balinanje; nemara se bodo v teh leglih slepe zgodovine ljudje tudi poročali. V gozdu severno od Golega vrha strašita drug blizu drugega dva velikanska topniška bloka, ob katerih bi lahko snemali nadaljevanje Gospodarja prstanov, tako noro nadrealna sta videti.« (Str. 48–50)

To je odlomek iz opisa enega od 104 izletov v novi knjigi popotniškega klasika Željka Kozinca. Biblija za vse, ki ne morete na eno dolgo potovanje, zato pa tem raje na več krajših ...

Željko Kozinc, Z menoj na izlet, Skrivnosti, razgledi, zatišja, uredil Jurij Senegačnik, Modrijan, Ljubljana, 2018, 432 strani

FOLKLORNI FESTIVAL NA TRADICIONALNEM SEMNJU

V okviru prireditve Petrov sm'n so v Preddvoru gostili dvanajsti Mednarodni folklorni festival. Predstavile so se skupina iz Srbije, dve slovenski skupini in makedonska narodna manjšina v Sloveniji.

Maša Likosar

Povorka skupin na Mednarodnem folklornem festivalu v Preddvoru vedno privabi gledalce v središče kraja. / Foto: Primož Pičulin

Prvo nedeljo po godu svetega Petera, ki goduje 29. junija, v Preddvoru tradicionalno pripravijo Petrov sm'n v čast zaveznika njihove cerkve. Semanji dan, rokodelce in domače obrtnike je blagoslovil tudi župnik Branko Setnikar. Sledil je kulturni program, ki so ga s skeči in petjem obogatili člani Kulturno-umetniškega društva Matija Valjavec, Ženski pevski zbor Josipine Turnograjske in ljudski pevki Francka in Ani. Čez dan so se na stojnicah predstavili domačini s svojimi izdelki: turistična društva Bašelj, Kokra in Preddvor ter Likovno društvo Samorastniki.

Hkrati na Petrov sm'n Folklorno društvo Preddvor organizira Mednarodni folklorni festival, kjer se gostujoče in domače folklorne skupine predstavijo s svojimi značilnimi nošami, plesi in petjem. Folklorni festival je po povorki vseh folkloristov, s spletom Botrinja odprla vodilna folklorna skupina preddvorskega društva. Njihova koreografija predstavlja plesno in glasbeno izročilo med Bočem in Pohorjem, njen avtor je Miran Murnik. Srbsko Kulturno-umetniško društvo Stojan Novaković iz Blac se je predstavilo s srbskimi narodnimi pesmimi in plesom. Konec junija so tudi oni gostili mednarodni folklorni festival, na katerem so Slovenijo uspešno zastopali starejši člani preddvorske folklorne skupine. Splet z naslovom Osogovsko oro, ki vključuje plese na tripati, maleševka in sitno oro so zaplesali člani Makedonskega kulturnega društva Ilinden z Jesenic. Spremljali so jih godci z gajdo, tamburico, kavalom in bobnom tarabuka. Letos prvič se je mednarodnega srečanja v Preddvoru udeležila Folklorna skupina Društva upokojencev Naklo. Prikazali so ljudski običaj ofiranje v okolici Kranja. V njihov splet sta vključena plesa ta potrkana in mazurka. Po folklornem delu je sledila zabava z ansamblom Lunca.

Makedonsko kulturno društvo Ilinden z Jesenic / Foto: Primož Pičulin

Folklorna skupina Društva upokojencev Naklo / Foto: Primož Pičulin

Predsednik Kulturno-umetniškega društva Matija Valjavec in glavni organizator prireditve Petrov sm'n Josip Ekar, direktorica Zavoda za turizem Preddvor Ernesta Koprivc in predsednik Folklornega društva Preddvor ter organizator Mednarodnega folklornega festivala Miha Rozman. Slednji je tudi povezoval festival, pomagala pa mu je Anja Križaj. / Foto: Primož Pičulin

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa,** izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Težave, ki so se vam nabrale, niso stalne. V naslednjem tednu se vam vse po vrsti izboljša. Že nekaj časa niste nič storili zase. Prav nič vam ne bi škodovalo, če bi se kdaj pa kdaj postavili na prvo mesto. Presenečenje vam bo vzelo sapo.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Začele se vam bodo dogajati prijetne stvari in kar zadovoljni boste z življenjem. V družbi boste s prijateljem iz preteklosti. Tudi za še nekaj dni dopusta boste imeli možnost. Ne čakajte preveč in pridite z besedo na dan.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Veliko truda boste vložili v neki projekt in na koncu boste uspešni in zadovoljni. Brez premora se boste takoj angažirali na drugem področju. Pričakujte pa, da vam bo zaradi tega zmanjkalo časa za druge stvari. Čaka vas nekaj res lepega.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Pred vami je veliko različnega dela, in ker ste včasih kar preveč odgovorna oseba, se boste maksimalno trudili, da se vse uspešno opravi. Šele ob koncu tedna si boste lahko privoščili nekaj minut samo zase – in jih seveda dobro izkoristili.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Pred vami je napeta situacija, v kateri se boste kljub razmeram dobro znašli. Prav kmalu boste začeli razmišljati o kratkem dopustu, ki bi se vam zelo prilegel. Čustveno boste precej odprti, zato pričakujte spremembe pri partnerju.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Že kar nekaj časa ste se otepali raznorazne družbe, z izgovorom, češ da nimate časa. Tokrat vam to ne bo uspelo. Navsezadnje se boste imeli še kar lepo. Lepo presenečenje pa vas čaka tudi pri financah, saj boste dobili darilo v obliki denarja.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Zaradi novice, ki jo boste v kratkem prejeli, boste z lahkoto ustvarili in dosegli svoj cilj in želje. Dobro premislite, kako boste razpolagali z denarjem. Ne odlašajte več in si vzemite čas za stvari, za katere mislite, da niso pomembne.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)

Od drugih boste veliko pričakovali in zahtevali, sami pa ne boste sposobni storiti koraka naprej, čeprav bi to že davno morali. Če je za vse tako lahko, zakaj ne bi bilo še za vas? Pred vami so lepi, umirjeni dopustniški dnevi.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Uživali boste z zavestjo, da je življenje prekratko, da bi se obremenjevali z nepomembnostmi. V celem tednu boste skušali čim več storiti zase, tako na duhovni ravni kot tudi drugače. Darilo vas bo presenetilo bolj, kot si mislite.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Nikakor vas ne izuči, da se ne smete usmerjati po mnenju drugih. Tudi tokrat boste vi tisti, ki boste potegnili krajši konec. Res potem po drugi strani več pridobite, a vseeno razmislite, kdo so vaši resnični prijatelji.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Dnevi, ki prihajajo, vam prinašajo rešitve – take in drugačne. S tem pa je pred vami obdobje miru in sožitja. V bližnji prihodnosti boste začeli spreminjati krog svojih prijateljev, saj boste končno spregledali. Pripravite se na zabavo.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Bolj ali manj se boste v tem tednu posvečali domačim zadevam. Ne gre samo za skupna hišna opravila, lahko je tudi izlet v hribe ali potovanje v tujino. Gre za to, da potrebujete bližino ljudi, ki jih imate radi. Vsak dan je posebej lep.

TA JE DOBRA

Tudi sestra ne more

Janezek je sam doma. Zazvoni telefon.
»Dober dan, Janezek. Imaš mamo doma?« vpraša glas na oni strani.
»Ne, ni je,« reče Janezek.
»Kaj pa očeta, mi lahko daš njega na telefon?«
»Ne, tudi njega ni,« je potrpežljiv Janezek.
»Kaj pa sestro, imaš?« se ne da odpraviti glas na drugi strani.
»Imam,« ponosno odvrne Janezek.
»No, potem mi daj pa sestro.«
»Takoj. Grem ponjo,« reče Janezek.
Mine kar nekaj časa, preden se spet oglasi na telefon.
»Halo! Ne morem vam dati sestre,« pojasni Janezek.
»Ja, zakaj pa ne?« je že malce nervozen oni drugi.
»Zato, ker je ne morem dvigniti iz stajice.«

Prijatelj

Mornar se vrne z dveletne plovbe in doma najde ženo z dojenčkom.
»Kdo je oče? Je to moj prijatelj Marko?«
»Ne, ni bil on.«
»Je bil to moj prijatelj Luka?«
»Tudi on ni bil.«
»Je bil mogoče moj prijatelj Dušan?«
»Pa nehaj že enkrat s temi tvojimi prijatelji! A misliš, da jaz nimam nobenega?«

Napisa na nagrobniku

Mož in žena sta se na štirideseto obletnico poroke sprla. Mož ji reče: »Ko boš umrla, ti bom dal na nagrobnik napisati: Tu leži moja žena – mrzla kot vedno.«
Žena mu odgovori: »Ko boš ti umrl, ti bom na nagrobnik napisala: Tu leži moj mož – končno trd.«

LAŽJI SUDOKU

4	8		6			3		2
	6		1				9	
5				2	4		7	
	4	8		1		2		
		5	7		3	9		
		3		5		8	6	
	1		5	4				3
	7				1		8	
8		2			9		1	4

Rešitev:

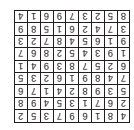

TEŽJI SUDOKU

9					3	8	7	
			5			9		4
		5			4		2	
8						2		
	2		7		8		3	
		1						9
	5		2			4		
2		8			1			
	7	6	9					

Rešitev:

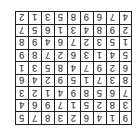

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Muzej lahko obiščete med tednom, **od torka do sobote, med 10. in 18. uro**

Nagrada: 1. družinska vstopnica za 4 osebe; 2. majica Elan; 3. skodelica Elan

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 20. julija 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

SESTAVIL: F. KALAN	MANJŠI POTOVALNI AVTOBUS	OSEBA Z AZILOM	BREME	HOKEJIST MURIČ	RENIJ	GRŠKI OTOK	ZVEZDA V ORLU	OBLIKA IMENA VALENTIN (NAREČNO)	SOSEDA ANGLEŽINJE	BIVŠA JUG. GLASBENA SKUPINA	TEŽA OVOJNINE
KORISTOLJUBNA OSEBA									6		
ČRTA NA ZEMLJEVIDU		18									
RAVEN, VRŠINA					SANKAČ / NAŠE IME REKE ADIGE	13					
UREDNICA PENZEŠ						ODISEJEVA DOMOVINA / LUKA V JORDANIJI				14	
NOČNI LOKAL		11		IGRALEC ULAGA / SREDOZEMSKI OTOK					MIŠICA VRTILKA	PRIPADNIKI STRANKE ESEROV	OSEBA, KI GARA
URŠKA NOVAK			DRAŽ, ČAR / TISKARSKO SITO				PREPIR / PREČNI DROG V KOZOLCU				
PAZNIK, ČUVAJ								NADLEŽNA ŽUŽELKA / ANTIKVITETA		4	
GORENJSKI GLAS	VRHUNSKI DIRIGENT	FINA SADRA / STRANSKA STENA					1				
OBJEKT PREKO REKE					MODEL VOZILA OPEL / ŠPANSKI VELETOK						
KEMIJSKI ELEMENT (At)		7				BEVKOVA POVEST / MAMA (LJUBK.)		23			
PLESNI LIK PRI ČETVORKI				GRENAK NAPITEK / SOSEDNJA DRŽAVA						FINANČNI PODPORNIK UMETNOSTI	ENA OD ELEKTROD
TV NADALJEVANKA					20		PISATELJICA OŽBALT / DRŽAVA V INDIJI			8	
THOMAS NORTON			SL. PESNIK (LOVRO) / MOŠTVO, EKIPA						EMIL NOLDE / IT. PEVEC (VITO)		
KRMNA RASTLINA					REKA V ITALIJI / SL. IGRALEC (BRANE)						
OKOLIŠ				2				GR. POTUJOČI PEVEC / RUSKA VLADARSKA RODBINA			
GORENJSKI GLAS	SPREMEMBA (STAR.)	OČESNA BOLEZEN / STROK. ZA TEORIJO					16				
GORSKI HLEV ZA ŽIVINO						GORSKI VZPON	OSKAR LAZNIK			USTALJEN NAČIN DELA	FEVDALNI PODLOŽNIK
NATANČNEŽ	3						ŠPORTNI PADALEC (BRANKO) / ZDRAVILO (STAR.)		15		
ČASOVNI TERMIN				MALHA / MESNA JED Z RIŽEM					UROŠ LAJOVIC / PREDNJA STRAN KOVANCA		
DRŽAVNA BLAGAJNA				12	OPERISTKA TEBALDI / IGRALEC MINEO			24			
MARKO ELSNER			SL PLAVALKA (SARA) / DEL AVTOMOBILA								10
NADSTROPJE						POZIV	ŽILA DOVODNICA				
IZUMITELJ TESLA					22		PONEVERBA	ZGODEN / NASPROTJE OD SIT			
GRAFIČNI ZNAK, OSTRIVEC			9		UTRIP, BILO / SESTAVINA V TESTU		17			NAŠ PESNIK (MART)	KRASTAČA
ALABASTER ISARCO ROMANOV SMAK TOMAN	DEL STROJA, KI GRABI PESEK	POMANJŠAN IZDELEK PREDMETA / OBIČAJ							OTON ŽUPANČIČ / KANTON V ŠVICI		
AFRIŠKA KRAVJA ANTILOPA				PROSTITUTKA / KIM NOVAK							
OTKA				5		VEČJA GOZDNA PTICA				21	
PREDUJEM						PEVKA TROBEC					
KIJ, TOLKAČ											
KOŠARKAR MURIČ	19										
RAŽENJ											

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

Elan trade d.o.o., Begunje na Gorenjskem, Begunje 1, Begunje na Gorenjskem

DRUŽABNA KRONIKA

POSTRVJI »ŠTRUDELJ«

V Termah Snovik je bila že 16. Postrvijada, kulinarično doživetje in zabavno tekmovanje v pripravi jedi iz postrvi. Zmagal je ženski dvojec, ekipa, ki je pripravila zavitek iz postrvi z zelenjavno omako.

Alenka Brun

Letos je na Postrvijadi tekmovalo pet ekip. Glavna zvezda krožnika je bila seveda postrv iz Tuhinjske doline. Celjsko-kamniška ekipa, ki sta jo sestavljali Petra Zlatoper in Pia Kozinc, je bila tista, ki je letos zmagala. Njun postrvji »štrudelj« z zelenjavno omako je najbolj prepričal komisijo. Ta je okušala še popečene postrvje fileje z zelenjavnimi kroglicami in čemaževo omako; filirano postrv s tortelini, polnjenimi z jurčki, skuto in v omaki iz smetane ter pršuta; ocvrto postrv s pirejem iz sladkega in navadnega krompirja ter zelenjavo in še postrvji karpačo. Postrv z zelenjavnimi kroglicami sta pripravili Hrvatici Anica in Marina Živković. Tokrat na tekmovanju nista sodelovali prvič, ravno tako pa sta se tekmovanja velikokrat udeležila tudi Jasmina Imanovič in Peter Leskovar iz Cerkelj, ki sta letos ob postrvi postregla torteline. Ljubljančana Mitja in Božidara Omerzu sta pripravila ocvrto postrv, Kamničana Martina Klodič in Anže Veršnik pa sta se pogumno lotila priprave trisa karpačev, od katerih je bil en z rukolo, zelišči in pleveli, drugi na tartufati in tretji z bučkami, mariniran v vinu in olju.

Tekmovalci so imeli devetdeset minut časa za pripravo jedi in dveh krožnikov – enega za komisijo in enega za publiko. Dogodek je povezovala Sabina Romšak, komisijo pa so sestavljali večinoma stari znanci Postrvijade. Osrednji gost dogodka je bil tokrat predsednik Društva kuharjev in slaščičarjev Slovenije Tomaž Vozelj, ki je bil tudi v komisiji, a je že med nastajanjem krožnikov svetoval tekmovalcem, kako lahko svojo jed izboljšajo. Strokovno komisijo pa so sestavljali še idejni oče Postrvijade Stane Omerzu, domačin Srečo Urankar, ki je obiskovalce seznanil tudi s košnjo po starem – ta je istočasno potekala v okolici Snovika, Damjan Krašovec in Damir Salajko iz Ribiške družine Bistrica Domžale. Zbrane je nagovorila tudi direktorica Term Snovik Petra Zlatoper, ki pa je letos sama prijela za kuhalnico in se pomerila v kuharskih spretnostih. Kot smo že omenili, je namreč ravno njen in Piin postrvji zavitek oziroma »štrudelj« najbolj navdušil. Z izborom pa se je strinjala tudi publika: dve starejši Vipavki, ki sta pokusili vsak krožnik, na pokušino pa sta prišli naravnost z ležalnika ob bazenu, sta brez oklevanja izstrelili, da »štrudelj je bil pa najboljši.«

Mitja in Božidara Omerzu

Anže Veršnik in Martina Klodič

Petra Zlatoper in Pia Kozinc

Peter Leskovar in Jasmina Imanovič

Zmagovalni krožnik 16. Postrvijade: zavitek s postrvjo in rižoto iz ajde in pire ter zelenjavno omako

Srečo Urankar je s košnje na tekmovanje v pripravi postrvi prinesel poln pladenj domačih dobrot.

VRTIMO GLOBUS

Cheryl in Liam ostajata prijatelja

Po dveh letih sta se razšla **Cheryl Cole (35)** in **Liam Payne (24).** Sodnica šova X-Faktor in član skupine One Direction razloga nista navedla, oba pa sta poudarila, da je njuna ločitev sporazumna in da ostajata prijatelja. Skupaj imata enoletnega sina Beara. Cheryl je zanikala govorice, da je za njun razhod kriva njena mama, par pa je po poročanju tujih medijev imel že dlje časa težave.

Umrl je sin Tine Turner

Umrl je najstarejši sin pevke **Tine Turner,** Craig Raymond Turner. Star je bil devetinpetdeset let. Vzrok smrti uradno še ni znan, preiskovalci pa sumijo, da je šlo za samomor. Pevka je Craiga posvojila pri osemnajstih letih. Štiri leta kasneje se je poročila s saksofonistom skupine Kings of Rhythm Raymondom Hillom, ki je Craiga tudi posvojil. Tina, ki je bila pred kratkim opažena na Tednu mode v Parizu, tragičnega dogodka še ni komentirala.

Nia Vardalos se ločuje

Ločujeta se **Nia Vardalos (55)** in **Ian Gomez (52),** ki sta se spoznala med snemanjem filma Moja obilna grška poroka, skupaj pa imata enajstletno hčerko Ilario, ki sta jo posvojila leta 2008. Razlog za ločitev naj bi bile nepremostljive razlike. Kot je povedala Nia, že leto dni ne živita več skupaj. "Najin odnos je postal prijateljstvo, zato je najina razveza sporazumna in prijateljska," sta zapisala v izjavi za javnost.

Jeremy White se topi od sreče

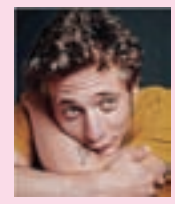

Ameriški filmski in televizijski igralec, znan po vlogi v seriji Shameless, **Jeremy Allen White (27)**, bo postal očka. "Imela bova dojenčka in moje srce poka po šivih. Danes praznujem sedemindvajseti rojstni dan, moja želja pa se je že uresničila. Najboljše šele prihaja," je zapisala igralčeva partnerka Addison Timlin pod fotografijo, na kateri par drži njen nosečniški trebuh. "Vse najboljše srček, vem, da boš najboljša mama," pa je zapisal Jeremy.

Zagrebčanka Marina Živković je s svojo mamo Anico na Postrvijadi sodelovala že večkrat. Tudi kakšen zmagovalni krožnik je že predstavila, letos pa se je odločila, da bo prvo mesto skušala osvojiti tudi z okusno prilogo: zelenjavnimi kroglicami iz bučk, korenja in krompirja. / Foto: A. B.

Ena krava, dve kravi, tri krave ...

Indijec Abdul Moin Khan je prišel v Slovenijo pred dobrimi desetimi meseci, a se nasmejani in sproščeni 29-letnik iz Kolkate že čez nekaj dni vrača domov. V Slovenijo se bo morda vrnil, a le še na obisk.

Alenka Brun

Foto: Tina Dokl

Kranj – Odkar je v Sloveniji, Abija, kakor ga tudi kličejo, velikokrat vprašajo, kje je našel Slovenijo. Kako to, da se je odločil, da pride ravno v sem. Največkrat odgovori navihano, da jo je izbral zato, ker rad je piščanca, Slovenija pa na zemljevidu spominja na kokoš. Potem nadaljuje resneje. »Seveda zaradi dela. Pa tudi prijateljev.«

Zapletena slovenščina

Abi prihaja iz Kolkate, ima še dva brata in sestro. Govori tekoče angleško in hindujsko. Tudi italijanščina mu ni delala težav, sedaj jo je že malo pozabil, pravi. Nekaj malega zna špansko, kakšen stavek pove celo v nemščini. Slovenščina pa mu dela preglavice. »Žal mi je, da bom to rekel,« se opraviči vnaprej, potem pa označi slovenščino kot grozno – zase. »Ker je ena krava, dve kravi, tri krave ...« Izgubi se v sklanjatvah. Zanj nimajo smisla. »Angleščina je lažja. Nima dvojine. Za Slovence je seveda lažje, ker ste bili v to jezikovno kulturo rojeni,« še doda. Malo sicer razume slovensko, kar se je besed naučil med delom; potem pa pozorno spremlja govorico telesa posameznika in poskuša razumeti kontekst.

Študiral je hotelirstvo

Vrnimo se k njegovemu znanju italijanščine in španščine. Abi je v preteklosti namreč delal na velikih križarkah. Doma je zaključil študij hotelirstva, čeprav se je najprej vpisal na študij računalništva. Hitro si je premislil. Po končanem študiju je odšel v New Delhi in našel delo v hotelu s petimi zvezdicami. Nadaljeval je v luksuznih hotelih domačih in tujih hotelskih verig. Bil je natakar, butler, počasi napredoval po karierni lestvici, ko se je ponudila možnost, da bi odšel v Evropo, kjer bi delal na križarki. Zamikalo ga je. Uspešno je opravil 25-dnevni pripravljalni trening in začel v Italiji, v Savoni, na eni od znamenitih Cost. Med križarjenji je spoznal zanimive ljudi, med njimi tudi Slovence. Razvila so se prijateljstva in nekatera so se ohranila. Pred slabima dvema letoma pa je začel razmišljati, da bi poskusil dobiti delo še kje drugje – odločil se je namreč, da bo s križarkami zaključil. Beseda je dala besedo in potem je čakal na sporočilo iz Slovenije, da se je zanj našlo delo. A je kar trajalo, pravi Abi. Najprej naj bi delal v okolici Bleda, potem se to ni izšlo; se je pa pokazala možnost na Šmarjetni gori nad Kranjem, v Hotelu Bellevue, kjer Abi sedaj pomaga v baru in dela v kuhinji. Tudi živi na Šmarjetni gori. Pravzaprav bi lahko rekli že, da je živel, saj se sredi julija vrača v Indijo. »Na žalost ne bom ostal v Sloveniji,« pove. Potekel mu bo delovni vizum, in čeprav mu je Slovenija prirasla k srcu, Kranj sam pa mu je tudi všeč, tu pač ne vidi prihodnosti niti možnosti napredovanja. Vrača pa se tudi zaradi korenin. Ljudje so bili do njega vedno prijazni, a si želi na svoje.

Slovenija je bila zanj dobra izkušnja. Postal je bolj zrel, umirjen, razmišlja na glas. Tudi o Slovencih si je ustvaril mnenje. Svoje, poudari. Hitro je ugotovil, da se Gorenjci razlikujejo od Ljubljančanov. Na splošno pa meni, da smo precej zaprti in znamo biti sebični. »Takšno je pač moje mnenje,« še enkrat ponovi.

Sam je družaben in odprt človek in se je vedno skušal spoprijateljiti s kom, a opaža, da je vse precej lažje, če si le turist. Doda, da je na potovanju spoznal ogromno ljudi in na koncu ugotovil, da so ljudje povsod enaki, samo barva kože je drugačna.

Dogovorjene poroke

Zanimalo nas je, ali ga morda doma čaka dekle. Mimogrede smo ga povprašali še, kako je z dogovorjenimi porokami v Indiji. Izven mest, na deželi, so še prisotne, razloži. Podražimo ga, ali se njemu lahko zgodi, da ko se vrne domov, ga starša presenetita s kakšnim takšnim načrtom. Zasmeji se. »Mislim, da ne. Sta precej odprta človeka.« Tudi če bi se vrnil z Evropejko, bi razumela.

Festival odpira legendarni Pero Lovšin

Tudi letos bo odmevalo iz struge Suhe pod hotelom Jezero, kjer se bo odvijal tradicionalni že 14. Festival kanal.

Andraž Sodja

Ribčev Laz - Eno najbolj zanimivih koncertnih prizorišč na Gorenjskem se tudi letos v velikem slogu pridružuje poletni glasbeni ponudbi. 11. julija se tako s koncertom legende slovenskega panka Perota Lovšina odpira 14. festival Kanal, v kanalu hudournika Suha pod hotelom Jezero v Ribčevem Lazu. Kot je povedal vodja organizacije Jure Sodja, bo letošnje prizorišče prenovljeno, kar jim je v osnovi predstavljalo izziv, saj niso vedeli, ali bodo dogodek sploh lahko izvedli.

»Izgled ne bo bistveno drugačen, kot so ga bili obiskovalci navajeni, osrednji oder bo ostal v predoru pod mostom, pripravljeno pa imamo tudi že letošnjo fotografsko razstavo, ki spremlja festival, letos bo tako razstavljal mladi fotograf Luka Ilinčič, Medvoščan bohinjskih korenin, ki večinoma fotografira koncerte, tako bo na ogled postavil izbor najboljših koncertnih fotografij,« je dejal Sodja in dodal, da se Kanal vedno trudi popestriti poletno glasbeno dogajanje v Bohinju, predvsem tudi s kvalitetno glasbeno ponudbo, radi pa ponudijo tudi možnost domačim glasbenim zasedbam. »Letos nam je uspelo vse. Imamo dve lokalni glasbeni skupini, in sicer rockerje Izklop, ki bodo nastopili 25. julija in Skalp, katerega frontmen izhaja iz Srednje vasi v Bohinju, sicer pa so Vipavci, ki bodo nastopili 18. julija. Dva večera bosta namenjena jugonostalgikom s skupinama Made in Jugoslavija 1. avgusta in štajerski skupini Žuta Osa, ki bo zaključila letošnji Festival kanal 15 avgusta. Glavna hita letošnjega kanala pa bosta zagotovo glasbenika, ki ju ni treba posebej predstavljati, in sicer Slavko Ivančič, legenda skupin Bazar in Faraoni, ki bo kanal zasedel osmega avgusta, festival pa bo 11. julija odprl glasbenik, ki smo si ga želeli že dolgo časa pripeljati v Bohinj, legendarni Pero Lovšin.« Kot je že tradicija, se bodo koncerti začenjali glede na leto, torej ob 20. 18 uri.

Možnost najema električnih avtomobilov

V Kampu Danica, ki ga upravlja Turistično društvo Bohinj, so ponudbo dopolnili tudi z okolju prijaznimi vozili, tako gostom v letošnji poletni sezoni nudijo možnost najema električnih avtomobilov.

Andraž Sodja

Bohinjska Bistrica – Prizadevanjem za bolj okolju prijazen promet v Bohinju, ki leži v Triglavskem narodnem parku in se zaradi vse večjega obiska v poletnem času utaplja v prometu, so se pridružili tudi v Kampu Danica v Bohinjski Bistrici.

Kot je povedala Mojca Šiljar iz Turističnega društva Bohinj, se zavedajo pomembnosti trajnostne mobilnosti za Bohinj, zato svojim gostom v letošnji poletni sezoni nudijo možnost najema dveh priljubljenih znamk električnih vozil VW e-Golf in Renault Zoe Q90. »Tako si z najemom električnega vozila naši gostje kampa lahko privoščijo raziskovanje na tih, hiter in ekološki način,« je povedala. Ker pa niso dovolj samo električna vozila, so poskrbeli tudi za polnjenje, in sicer kar s Teslovo električno polnilnico, polnjenje električnih vozil za goste kampa pa je brezplačno. Kot je še dodal predsednik Turističnega društva Bohinj Boštjan Mencinger, s tem želijo privabiti nov segment gostov, ki so jim na voljo tudi številne javne polnilnice po Bohinju, tako sta dve nameščeni v Bohinjski Bistrici pri Domu Joža Ažmana in dve v Ribčevem Lazu.

Polnilnica v Kampu Danica / Foto: Boštjan Mencinger

Urhov semenj v Begunjah

V nedeljo, nekaj dni pred praznikom župnijskega zavetnika sv. Urha, so v Begunjah pripravili Urhov semenj; letošnji je bil že tretji zapored.

Marjana Ahačič

Begunje – Na prvo junijsko nedeljo v Begunjah že tretje leto zapored pripravljajo Urhov semenj. Pri organizaciji prireditve so se povezali turistično društvo, krajevna skupnost, gasilsko društvo, župnija, Društvo za aktivno preživljanje prostega časa Ejga in številni posamezniki ter s skupnimi močmi pripravili zanimiv in pester program, ki ga povezuje skupna ideja po obujanju tradicije in povezovanju v kraju.

Semanje dogajanje se je začelo s slovesno sv. mašo srebrnomašnika dr. Matjaža Ambrožiča v župnijski cerkvi, ki mu je sledilo odprtje razstave Iz zakladnice sv. Urha v župnišču. Posebej veliko pozornost obiskovalcev so pritegnili slikoviti mašni plašči, med katerimi je bil najstarejši star že štiristo let; kot na njem piše z izvezenimi številkami, je bil izdelan leta 1618. Verjetno je bil nekdaj v grajski kapeli na gradu Kamen ali pa last graščine Katzenstein, je pa prav gotovo eden izmed najstarejših ohranjenih mašnih plaščev v Sloveniji. Na ogled je bil tudi mašni plašč iz zlatega brokata, izdelan v Rimu okoli leta 1955, dar Antona Iskre - Šrančovega iz Poljč, in plašč, izdelan leta 1930 po načrtu arhitekta Ivana Vurnika.

Na prizorišču v središču dogajanja je že dopoldan nastopil bo Pihalni orkester Lesce, ob njem pa še otroški pevski zbor Korbend, folklorna skupina, harmonikarji, country plesalke in drugi. Organizatorji so poskrbeli tudi za kosilo, kulinarika Urhovega semnja pa je bila sestavljena predvsem iz jedi, povezanih s sv. Urhom – ribe in piščanca: piščančja obara, ocvrt piščanec s krompirjevo solato, riba s kašo. »Legenda pripoveduje, da je škofa Urha nekoč obiskal škof Konrad. Večerjala sta in se za mizo še dolgo v noč pomenkovala ter tam učakala petkovo jutro. Tedaj je prihitel sel bavarskega vojvode s pismom. Slu je Urh podaril kurje bedro, ki je bilo na mizi še od četrtkove večerje. Ta ga je vzel in potem pri vojvodi škofa zatožil, da ob petkih škof Urh je meso. V dokaz je hotel pokazati v torbi shranjeno bedro. A glej, sel je iz svoje torbe namesto bedra potegnil ribo,« je legendo opisal predsednik Turističnega društva Begunje Peter Kolman.

Urhov semenj se imenuje po župnijskem zavetniku ali farnem patronu sv. Urhu. Sv. Urh, ki goduje 4. julija, je bil augsburški škof. Škofijo je prevzel leta 923 in jo vodil petdeset let. Navadno ga upodabljajo kot škofa s knjigo in ribo v roki. Zato sta v logotipu našega semnja prav riba in škofovska palica.

Seveda je bil tudi letos eden od najtežje pričakovanih dogodkov na prireditvi rekreativna pohodna dogodivščina z zanimivimi in interaktivnimi točkami, imenovana Begunjska avantura. Avanturo, ki je zadnja tri leta del Urhovega semnja, je že sedmič zapored pripravilo turistično društvo. Na družabni aktivnosti, namenjeni tako skupinam kot posameznikom različnih starosti in tudi družinam, so se udeleženci na poti skozi vas srečevali z različnimi nalogami in izzivi, povezanimi s spoznavanjem kraja in okolice. Kar trideset ekip s skupaj skoraj sto udeleženci se je tokrat podalo na pot. Zmagovalci avanture so bili Tačkarji: Mojca, Janez in Jure Markič, dve ekipi sta si razdelili drugo mesto: Kamnita graščaka, Primož in Tevž Triplat, ter Sokolovi: Andraž, Nataša in Tana Teran.

Zmagovalne tri ekipe letošnje Begunjske avanture: Tačkarji, Kamnita graščaka in Sokolovi

Podvigi na Avanturi so prinašali predvsem obilico zabave in dobre volje.

»Veseli smo, da je prireditev med ljudmi dosegla tako dober odziv, kar priča tako številen obisk in pohvale za organizacijo. Prav zato sem prepričan, da bomo tudi v prihodnjem letu nadaljevali dobro zgodbo in ponudili še kaj novega,« je bil po prireditvi zadovoljen Peter Kolman.

Dogajanje je zaključilo popoldansko druženje s Hišnim ansamblom Avsenik.

Sejemsko dogajanje bodo zaokrožile stojnice z dobrotami in izdelki domače obrti.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 7. 7.
13.25, 17.20 ANT-MAN IN OSA
21.45 PRVO OČIŠČENJE
13.30, 15.40 UKRADENA PRINCESA, sinhro.
19.45 IZGUBLJENA MED VALOVI
21.30 OCEANOVIH OSEM
19.30 LJUBITI PABLA
15.15 NEVERJETNI 2, sinhro.
17.30 JURSKI SVET: PADLO KRALJESTVO
18.30, 21.10 PRVO OČIŠČENJE
16.20, 20.15 IZGUBLJENA MED VALOVI
14.40, 15.30, 16.40 UKRADENA PRINCESA
19.00 TI LOVIŠ!
22.15 KRIŽANJE
20.30, 22.40 OCEANOVIH OSEM
15.25, 17.50 NEVERJETNI 2, sinhro.
14.00, 16.30 NEVERJETNI 2, 3D, sinhro.
17.30 JURSKI SVET: PADLO KRALJESTVO

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 7. 7.
14.00, 18.40, 21.00 ANT-MAN IN OSA
20.00, 22.20 ANT-MAN IN OSA, 3D

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 6. 7.
20.30 WHITNEY HOUSTON

Sobota, 7. 7., in nedelja, 8. 7.
18.30 UKRADENA PRINCESA, sinhro.
20.30 WHITNEY HOUSTON

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Družijo se in spominjajo

Zveza združenj borcev za vrednote NOB Tržič je svoje starejše člane povabila na družabno srečanje.

Suzana P. Kovačič

Tržič – Kot je povedal predsednik Zveze združenj borcev (ZZB) za vrednote NOB Tržič Jure Jerkič, je to že drugo srečanje članov, rojenih leta 1928 in starejših, v gostišču Firbc okn na Gorenjski plaži. Med udeleženci je bila tudi 95-letna Draga Koren. »Če le zdravje dopušča, se na takšna in podobna srečanja vedno rada odzovem. V zvezi borcev sem sodelovala vse od začetka, zadnje čase največ sodelujem s Krajevno organizacijo ZZB Bistrica pri Tržiču, ki sem ji nekaj časa tudi predsedovala. Danes sem prišla zaradi druščine in spominov na pretekle čase,« je povedala Korenova. Alojz Meglič je predsednik Krajevnih organizacij ZZB Brezje in Leše, pohvalil je idejo srečanja in dodal, da se člani njihove krajevne organizacije in lokalna skupina Leske redno srečujejo tudi v Lešah v stari šoli. Radi se družijo, izmenjujejo mnenja in tudi zapojejo, kot je ob četrtkovem srečanju tržiško pesem zapel Miro Gradišar. Zbrane je pozdravil tržiški župan Borut Sajovic. »Ponosen sem, da ste danes tukaj. Če ne bi bilo vašega upora in odpora od leta 1941, svoje države Slovenci danes ne bi imeli. Vi ste končali na strani osvoboditeljev, zmagovalcev in tega zgodovina ne more spremeniti,« je poudaril župan in se članom ZZB za vrednote NOB Tržič zahvalil za vse prostovoljske ure, ki jih vložijo tudi v obnovo spomenikov in njihovo vzdrževanje ter za to, da ohranjajo prav vse spominske slovesnosti v občini. Jure Jerkič je še povedal, da ima organizacija na Tržiškem okrog 263 članov, tudi mlajših, vsak nov član – ti so tudi od drugod – za darilo prejme Slovenski zbornik 2016, ki je izšel ob 75. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in sta ga uredila Janez Stanovnik in Nevenka Troha. Jerkič je navedel še nekaj drugih aktivnosti ZZB za vrednote NOB Tržič čez leto, udeležencem srečanja pa zaželel predvsem zdravja in na snidenje čez leto dni.

Udeleženci nedavnega srečanja na sliki z Juretom Jerkičem, predsednikom ZZB za vrednote NOB Tržič / Foto: Tina Dokl

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZOLA: 7. 7.; 12. 7; 14. 7.; **TRST - RAZPRODAJE:** 10. 7., **DOLOMITI:** 9. 7., **DUGI OTOK** 13. - 20. 8; 3. - 7. 9 **MEDŽIGORJE Z MANDARINAMI** 5.-7.10., **MANDARINE** 5.-7.10.; **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Piknik Pod Jenkovo lipo

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane na tradicionalni, 27. Piknik Pod Jenkovo lipo v Dvorjah jutri, v soboto, 7. julija, z začetkom ob 10. uri. Piknik bo ob vsakem vremenu.

Medgeneracijske prireditve

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 6. julija, ob 17. uri družabni večer ob igranju taroka, v torek, 10. julija, boste ob 18. uri popolni začetniki lahko spoznali osnovne korake kubanske salse, 19. ura pa je rezervirana za tiste, ki so jim ritmi salse že domači. Obvezne prijave na brezplačne dogodke sprejemajo na telefon 041 724 134 ali pišite na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Od Tonkine koče do Poštarskega doma

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohod od Tonkine koče do Poštarskega doma v četrtek, 19. julija. Odhod bo s posebnim avtobusom ob 7. uri izpred Globusa. Pot je lahka pohodniška, hoje bo za dve uri in pol do tri ure. Vrnitev v Kranj je predvidena ob 17. uri.

Jabolčna pot in Sveti Duh na Ostrem vrhu

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 14. julija, organizira pohodniški izlet Jabolčna pot in Sveti Duh na Ostrem vrhu: Selnica ob Dravi–Črešnjevec ob Dravi–Fala–Zg. Boč–Šturmov potok–Zrnkova grapa–Virtičev mlin–Sveti Duh na Ostrem vrhu. Skupne zmerne hoje bo od tri do štiri ure. Informacije in prijave zbira do četrtka, 12. julija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 7. julija, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Boste mi priče ob 9. uri ter predavanje Pojdite, jaz bom z vami ob 10.30.

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke **JUB**, ki je bila objavljena v časopisu Gorenjski glas v petek, 22. 6. 2018, z geslom z JUBINOM na vrh Slovenije, so: 1. nagrado JUBIN Decor universal (beli 2,25 litra) prejeme **Katja Dijak** iz Zgornje Besnice, 2. nagrado Jubin Lasur 2,25 litra prejme **Marko Kmetič** iz Domžal in 3. nagrado Jubin Metal (beli ali črni 0,65 litra) prejme **Martina Hartman** iz Medvod. Nagrajencem iskreno čestitamo.

OBVESTILA

Zavetišče pod Špičkom odprto

Jesenice – Planinsko društvo Jesenice obvešča planince in planinke, da je Zavetišče pod Špičkom odprto.

KONCERTI

Koncerta v Radovljiški graščini

Radovljica – Jutri, v soboto, 7. julija, se bo ob 20. uri v Radovljiški graščini začel koncert udeležencev mojstrskega tečaja klavirja, ki sta ga vodila znana profesorja T. Trevisan in Flavio Zaccharia. V nedeljo, 8. julija, bo prav tako v Radovljiški graščini ob 11. uri koncert odličnega pianista Kostadina Tashka. Vstop bo prost.

PREDSTAVE

Kino pod zvezdami

Žiri – V Kulturnem središču Stare Žiri bo danes, v petek, 6. julija, ob 21. uri premiera filma Mokuš Andreja Mlakarja. Z režiserjem filma Andrejem Mlakarjem in igralcema Ludvikom Bagarijem in Jožetom Krambergerjem se bo pogovarjala Alenka Lahajnar.

Zamuda pri obnovi ceste

Gozd - Martuljek – Prejšnji teden so na grobo preplastili prvi odsek državne ceste skozi Gozd - Martuljek. Po prvih napovedih naj bi bila sicer obsežna obnovitvena dela, pri katerih s sofinanciranjem pločnika in komunalne infrastrukture sodeluje tudi Občina Kranjska Gora, končana že do glavne turistične sezone, a se bodo, kot kaže, zavlekla. Izvajalec je namreč državo, ki je glavni investitor, zaprosil za dvomesečno podaljšanje roka izvedbe. V Kranjski Gori upajo, da bo do začetka glavne poletne sezone vendarle vsaj na grobo asfaltiran celotni odsek skozi kraj.

Del ceste skozi Gozd - Martuljek je že preplasten z grobim asfaltom. / Foto: Gorazd Kavčič

Počitniška linija Hop-on Hop-off tudi v Tržiču

Suzana P. Kovačič

Tržič – Poseben turistični avtobus Hop-on Hop-off prihaja tudi v Tržič, prvič že danes. Vodenja bodo v angleškem jeziku, prvi postanek avtobusa bo na Brezjah pri Tržiču, kjer je več izhodišč za poti na planine. Gostje si bodo ob 10.45 ogledali mestno jedro, ob 13.35 še Dovžanovo sotesko. Na vožnji bo potnike spremljal lokalni turistični vodnik. »Namen vzpostavitve te linije z Bleda prek Begunj do Tržiča je v tem, da skušamo k nam pripeljati goste iz turistično bolj obleganih destinacij. Dodana vrednost za Tržič je v tem, da si lahko obetamo povečan turistični obisk, ogled znamenitosti ter večji promet pri lokalnih ponudnikih. Za uveljavljene gorenjske destinacije pa je to dobra priložnost, da svojim gostom ponudijo dodatno turistično ponudbo,« pravi Vid Meglič, vodja Urada za gospodarstvo in družbene dejavnosti na Občini Tržič. Avtobus bo v Tržič pripeljal vsak petek v juliju in avgustu. Rednih brezplačnih turističnih vodenj po mestnem jedru in Dovžanovi soteski se bodo lahko udeležili tudi gostje, nameščeni pri tržiških ponudnikih namestitev.

GG | IZLET / OD 7. DO 9. SEPTEMBRA 2018

Švica in vožnja z vlakom Bernina Express – dodatni odhod

CENA: 249 €
(ob prijavi 40 gostov)

Švica je v vsakem letnem času zelo priljubljen cilj svetovnih popotnikov, smučarjev in pohodnikov. Vsaka dolina je svet zase, vsako jezero obkrožajo drugačne silhuete, vsaka gora je oblikovana po drugačnem navdihu.

1. dan: Najprej se bomo odpeljali do Lugana, kjer bomo imeli postanek. Sledi vožnja v čokoladnico Alprose, ki je največja proizvajalka švicarske čokolade, nato vožnja v mesto Bellinzona. Nad mestom se dviguje mogočna trdnjava, iz katere so varovali vstop v dolino in je uvrščena na seznam Unesca.
2. dan: Po zajtrku bomo pot nadaljevali proti mestu Chur, ki je najstarejše švicarsko mesto. Sledi vožnja v St. Moritz, kjer bomo presedli na vlak Bernina Express. Doživetja, razgledi in narava, ki jo bomo srečevali na naši poti so edinstveni! Peljali se bomo po delu trase železniške proge; izstopili bomo v Tiranu, na italijanski strani prelaza.
3. dan: Po zajtrku se bomo odpeljali po dolini Camonica, ki slovi po risbah, ki so jih tamkajšnji prebivalci v prazgodovini na različne načine vrezovali v gladke skalne površine, prikazujejo pa dogodke iz vsakdanjega življenja. Od tu se bomo odpeljali do slikovitega jezera Iseo, ki ga krasi jezerski otok Montisola. Postanek bo tudi v slikoviti vasici Iseo.

Cena vključuje: prevoz s turističnim avtobusom, dva polpenziona v hotelih turistične kategorije v dvoposteljni sobi na območju Vaduza in Tirana, vožnjo z vlakom Bernina Express na relaciji Tirano–St. Moritz, ogled čokoladnice, turistično vodenje, organizacijo ter DDV.

Za prijave in informacije pokličite Alpetourjeve turistične poslovalnice: Kranj – 04/20 13 220, Škofja Loka – 04/51 70 305, Radovljica – 04/53 20 445; Jesenice – 04/58 09 755, Ljubljana – 01/23 08 505, Domžale – 01/72 20 016, Tržič – 04/59 63 280
ali pišite na turizem@alpetour.si.

Organizator: ALPETOUR Potovalna agencija
Part of Arriva – a DB company

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

GG | IZLET // sobota, 7. julij 2018

Z MUZEJSKIM VLAKOM PO BOHINJSKI PROGI

ČEZ MOST PO MODROST

Organizator izleta je ABC Rent a car in turizem.

Vožnja po Bohinjski progi je prav gotovo posebno doživetje. Pogledi na Blejsko jezero, na številne soteske, grape in predore, med katerimi je najdaljši dolg kar 6327 metrov, so nepozabni. Tokrat nas bo na železniški postaji v Mostu na Soči pričakal vodnik. Peš se bomo odpravili do akumulacijskega jezera, kjer bo sledil pohod po kulturno-zgodovinski poti, nato pa se bomo vkrcali na ladjico in se prepustili smaragdni Soči. Na ladjici bo tudi okusno kosilo, po pristanku pa bo sledila vrnitev na železniško postajo, kjer nas bo ob 17.18 že čakala parna lepotica, da nas zapelje nazaj na Gorenjsko.

Odhodi: Ob **9.03** odhod muzejske kompozicije z Jesenic mimo Bleda (prihod ob 9.17) in Bohinjske Bistrice (prihod ob 9.48) proti postaji Most na Soči in Kanal do Nove Gorice (prihod vlaka ob 11.59).

Cena: Redna cena izleta za odrasle je 65 EUR. Če se na izlet prijavite na Gorenjskem glasu, je cena le 55 EUR. Redna cena za otroke, stare od 6 do 12 let, je 37 EUR, če jih prijavite na Gorenjskem glasu, je cena le 32 EUR. Otroci do 6. leta potujejo brezplačno z doplačilom 5 EUR za kosilo!

Cena vključuje:
vožnjo z muzejskim vlakom po Bohinjski progi do Mosta na Soči, voden pohod po poti »Čez most po modrost«, vožnjo z ladjico po jezeru, kosilo na ladjici, organizacijo in DDV.

Prijave in rezervacije sprejemamo na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, po tel. št.: 04/201 42 41 ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati 53. kroga – 4. julija 2018
1, 9, 11, 12, 16, 32, 33 in 4

Loto PLUS: **8, 9, 10, 14, 17, 21, 28 in 3**
Lotko: **6 5 2 6 9 0**

Sklad 54. kroga za Sedmico: **3.190.000 EUR**
Sklad 54. kroga za PLUS: **50.000 EUR**
Sklad 54. kroga za Lotka: **610.000 EUR**

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

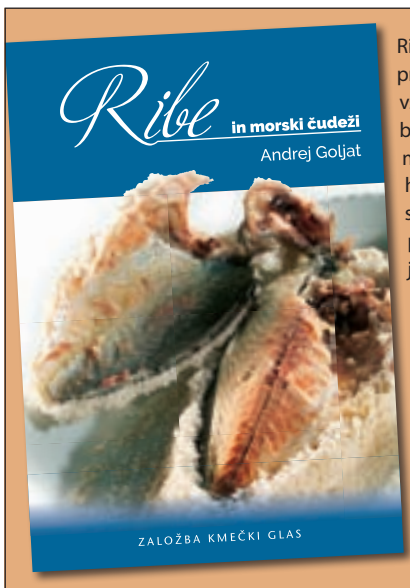

Ribe so zdrava in lahko prebavljiva hrana, saj vsebujejo predvsem beljakovine in skoraj nič maščob in ogljikovih hidratov. V knjigi je zajetih skoraj 100 receptov za pripravo okusnih ribjih jedi iz sladkovodnih in morskih rib, školjk, rakov in drugih sadov morja. Prinaša nam uporabne nasvete za pripravo ribjih osnov, juh, mariniranje lososa, filiranje morskega lista, cvrtju giric, pripravi buzare, brodeta, zvitkov postrvi, nadevanih lignjev in drugih okusnih jedi.

152 strani, 140 x 200 mm, spiralna vezava

12,50 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je 9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM

GRADBENO parcelo, 550 m², Koštnjan pri Puli, blizu morja, tel.: 00385/983-343-47 18002140

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
GSM 051/320 700
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
T: 04/202 13 53, E: info@k3-kern.si
www.k3-kern.si

ZAZIDLJIVO parcelo na Golniku z gospodarskim poslopjem na parceli, tel.: 040/204-184 18002141

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

LOKA nepremičnine
Kapucinski trg 13, Škofja Loka
Tel.: 04/50 60 300, GSM: 041/ 675 123
E-mail: info@loka-nepremicnine.si

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

HYUNDAI Matrix 1.6, letnik 2008, 99.000 km, redno servisiran, lepo ohranjen. Avto Lušina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja Loka, 04/50-22-000, 041/630-754 18002157

OPEL Corsa 1.2, letnik 1998, cel ali po delih, cena 160 EUR, tel.: 041/967-554 18002160

RENAULT Laguna karavan 1.9 DCI, letnik 2007, cena 1.500 EUR, tel.: 041/967-554 18002161

ŠKODA Fabia 1.6 TDI, letnik 2011, dizelski motor, redno servisiran, klima, tempomat. Avto Lušina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja Loka, 04/50-22-000, 041/630-754 18002158

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

AVTOMOBILSKE gume Goodyear efficientgrip 215/65 R16, 98 V SUV 4 x 4, prev.18.000 km, ugodno, tel.: 031/280-721 18002146

HYUNDAI Accent 1.3, letnik 1996, 3 vrata, vozen, cel ali po delih, tel.: 041/874-181 18002155

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 18002130

VOZILO – poškodovano ali v okvari, od letnika 2002 dalje. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 18002131

STROJI IN ORODJA

PRODAM

HIŠNE žrmlje, 2 kamna, zelo stare, cena 300 EUR, tel.: 041/640-314 18002135

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

1 M³ smrekovih desk, debeline 2 cm in 2 m³ suhih bukovih drv, tel.: 030/368-447 18002145

DESKE colarice in plohe, II. kvaliteta, Cerklje na Gorenjskem, tel.: 041/489-151 18002142

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

LESENA, nova, vhodna vrata 50 % ceneje, tel.: 041/271-953 18002162

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 18002127

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

ZA simbolično ceno prodam lepo ohranjeno sedežno garnituro s posteljo, tel.: 041/942-054 18002148

PODARIM

DOBRO ohranjeno spalnico, tel.: 031/207-343 18002151

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

KLIMATSKO napravo CH-S12FTXE (WI-FI)-NG, novo, še v embalaži, cena 360 EUR, tel.: 040/293-470 18002150

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 18002129

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PODARIM

KNJIGE z vojno in NOB tematiko, leposlovje slov. avtorjev in priročnike za ročna dela, tel.: 041/391-981 18002152

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen Čirče – velika prodajna akcija za olja, filtre, akumulatorje Topla, z brezplačno montažo in 3-letno garancijo. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 18001990

CELIPEC na sveder in hidravlični cepilec za polena, tel.: 040/232-230 18002144

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah dobite ugodno rezervne dele za program Sip, BCS, ter vse za košnjo. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 18001991

KUPIM

TRAKTOR Zetor, IMT, Ursus, Univerzale, Deutz, Štore ali TV, letnik in model ni pomemben, tel.: 031/562-809 18002089

PRIDELKI

PRODAM

ČEŠNJE, kvalitetne, domače hrustavke visokodebelnih dreves, dnevno sveže nabrane, ugodno prodajamo. Kmetija Princ, Hudo 1 (pri Kovorju), Tržič, tel.: 041/747-623 18002112

FIŽOL, rumen, okrogel in ploščat, tel.: 064/253-700 18002137

JEDILNI krompir belarosa in marisbard, tel.: 041/971-508 18002159

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243 18002143

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

ČB bikca, starega 7 dni, tel.: 040/728-264 18002156

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 18002115

KRAVO simentalko, breja pol leta, eko reja, tel.: 04/51-26-540, 051/244-138 18002153

TELICO LS/LIM, brejo, staro 7 mesecev, cena 1.300 EUR, tel.: 041/695-261 18002139

TELICO simentalko, staro 17 mesecev, tel.: 04/25-03-204 18002147

KUPIM

BIKCA mesne pasme, starega do 14 dni, tel.: 041/293-776 18002154

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh – nove višje cene, eko plus. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 18002132

OSTALO

PRODAM

ŽAGOVINO za nastil z dostavo, tel.: 041/695-021 18002116

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

RESTAVRACIJA & Pizzeria Boccaccio, na Celovški cesti v Ljubljani, vabi v svoje vrste natakarja ali natakarico, vse informacije dobite na telefon 040/218-203. Makaronški, d.o.o., Podgorica 21, Ljubljana Črnuče 18002114

ZAPOSLIMO voznika tovornega vozila z dvigalom (kategorija C in E). Prednost imajo kandidati iz okolice Komende. Prijave pošljite na: zaposlitev@komteks.si. Komteks, d.o.o., Loka 119, 4290 Tržič 18002076

ZAPOSLIMO voznika kamiona enodnevnih prevozov po Sloveniji, izpit kategorije C. Prijave na 041/698-385, g. Boštjan Bertoncelj ali na bostjan.bertoncelj@agromobil.si. Agro Mobil, d.o.o., Letališka 37, Šenčur 18002136

IŠČEM raznašalca časopisov na območju krajevne skupnosti Begunje – nadomeščanje. Delo je v jutranjem času, nedelje proste. Dobro plačilo. Milenko Gregorič, s.p., Begunje 160, Begunje, tel.: 040/747-535 18002149

ZAPOSLIMO trgovskega poslovodja za prodajo kmetijske mehanizacije in rezervnih delov, z najmanj 5 let izkušenj - PC Kmečki stroji, d.o.o., Sv. Barbara 23, Škofja Loka, tel.: 041/611-253 18002113

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 18002128

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 18002077

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si 18002120

BELJENJE, sanacija plesni, glajenje in brušenje sten, dekorativni ometi in opleski, barvanje napuščev in fasad vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 18001945

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 18002119

IZDELAVA lesenih stopnic. Mizarstvo Boštjan Mrak, s.p., Hotemaže 20, Preddvor, tel.: 041/613-727 18002134

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 18002125

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 18002094

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 18002126

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378 18002121

IZGUBLJENO, NAJDENO

IŠČEM

V SENIČNEM sem izgubil mobilni telefon LG K8. Najditelja prosim, naj pokliče na tel.: 041/223-155 18002133

RAZNO

PRODAM

SOD za vino, 50-litrski, skoraj nov in kombiniran otroški voziček, zelo ugodno, tel.: 051/670-138 18002138

IŠČEM

STARE, nedelujoče pralne stroje, računalnike, klime, pipe, železo, odpeljem brezplačno, tel.: 070/385-956 18002064

Zbrani recepti so dobrodošla pomoč vsem, ki pravkar začenjajo s samostojnim kuhanjem, drugim pa lahko zanimivo popestrijo jedilnike. Po takih jedeh pogosto zadiši v slovenskih domovih. Za knjigo pa jih je preizkusil kuharski mojster Andrej Goljat.

176 strani, 140 x 200 mm, spiralna vezava

9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Milan Erbežnik

iz Naklega

Ob boleči izgubi moža, očeta, dedka in pradedka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, svete maše, izrečeno sožalje in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Ni res, da si odšel – nikoli ne boš!
Ujet v naša srca
z najlepšimi spomini
boš vsak naš korak
spremljal v tišini.

ZAHVALA

V 81. letu se je za vedno poslovil naš dragi

Ivan Krančan

iz Tenetiš

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala pevcem za čustveno zapete pesmi, trobentaču, praporščakom ter Moniki Traven za ganljiv govor ob odprtem grobu. Iskrena hvala Onkološkemu inštitutu, še posebno dr. Benediku in dr. Stevanoviću za dolgotrajno zdravljenje. Hvala tudi dr. Nani Fartek in sestri Mojci, patronažni službi Kranj, bolnišnici Jesenice ter osebju negovalnega oddelka bolnišnice Golnik, ki ste mu pomagali v času njegove bolezni. Hvala DGMŽ Kranj, Društvu upokojencev Kokrica, ZB NOB Goriče ter kolektivoma Doma upokojencev Kranj in pošte Šenčur za izrečena sožalja ter darovane sveče. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala. Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi
Tenetiše, 21. junija 2018

ZAHVALA

Kako bi dihal rad, poslušal, gledal,
sedel med vami, katero vmes povedal,
pa me tišči teptan nad mano grob preran.
(O. Župančič)

V 56. letu nas je mnogo prerano, sredi neizpolnjenih načrtov, zapustil dragi mož, oče in brat

Anton Grašič

iz Gobovc pri Podnartu

Lepo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sovaščanom, ki ste nam bili v teh težkih trenutkih v oporo. Posebna zahvala velja osebju CIT-a in Oddelka za nevrokirurgijo UKC Ljubljana za skrbno zdravljenje in nego. V spominu nam bodo ostale besede tolažbe gospoda župnika Miha Lavrinca, ganljivi zvoki pesmi in harmonike ter izbrane misli govornikov Romana Ložarja in Staneta Miheliča. Hvala vsem, ki se ga boste spominjali!

Žalujoči: žena Cvetka, otroci Peter, Ema in Štefan ter brata Metod in Janez z družinama
Gobovce, Podbrezje, Posavec, junij 2018

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(M. Kačič)

ZAHVALA

Rajko Svetina

1938–2018, s Slovenskega Javornika na Jesenicah

Dne 27. junija 2018 smo se na pokopališču na Blejski Dobravi poslovili od našega ljubega moža, očeta, starega očeta in strica. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala za podarjeno cvetje, sveče in darove za sv. maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in gospodu Urbaniji za obiske v času njegovega bivanja v bolnišnici. Zahvaljujemo se tudi osebju Splošne bolnišnice Jesenice in Onkološkega inštituta za lajšanje bolečin.

Žena Milka, hči Mateja z družino in sin Damijan z družino

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

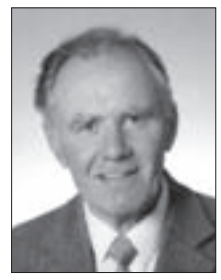

V 90. letu se je od nas poslovil dragi mož, ata, stari ata, praded, tast in brat

Mihael Begelj st.

p. d. Španov ata iz Dvorij

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in sodelavcem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebno se zahvaljujemo pogrebni službi Pogrebnik Dvorje, župniku, cerkljanskim pevcem in zdravstvenemu osebju, ki mu je pomagalo v času njegove bolezni. Hvala vsem, ki ste našega ata pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste za večno ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi
Dvorje, Mengeš, junij 2018

ZAHVALA

V 76. letu starosti je prag večnosti prestopil

Anton Potočnik

dipl. inž. agronomije s Primskovega

Od dragega moža in ata smo se poslovili v soboto, 16. junija 2018. Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, njegovim bivšim sodelavcem in vsem drugim znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali za sv. maše, cvetje in sveče.
Hvala g. župniku Francu Godcu. Hvala sorodniku Tonetu Krašovcu za pogrebni obred in tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija in hči Helena z družino
Kranj, 2. julija 2018

ZAHVALA

V 87. letu starosti se je od nas poslovil dragi mož, oče, stari oče in brat

Anton Oštir

iz Zgornje Besnice

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za vso pomoč, darovanja in izrečena sožalja. Zahvala župniku za lep pogrebni obred in pevcem za ubrano petje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči domači
Zgornja Besnica, 26. junija 2018

V SPOMIN

Dvajset let v grobu spiš,
v mojem srcu še živiš,
na grobu večna lučka
ti gori, a tebe več med
nami ni. Le srce ve in
duša ve, kako boli, ko več te ni.

Kjer koli si,
povsod sem jaz s teboj.
Povsod je s tabo moj
pozdrav. In kjer sem jaz,
si tudi ti z menoj, zato
ne misli, da sem sam ostal.

Jutri, v soboto, 7. julija 2018, bo minilo dvajset let, odkar me je zapustila žena

Simeuna Trivunčević

iz Bodovelj 27

Vsem, ki se kdaj z mislijo pomudite pri njej, postojite ob njenem preranem grobu in ji prižigate sveče, iskrena hvala.

Mož Đorđe

Srce je odpovedalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin na tebe
bo večno ostal.

V SPOMIN

8. julija mineva leto dni, odkar nas je zapustila

Pavla Dolinar

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu in obiskujete njen prerani grob. Hvala!

Vsi njeni

Anketa

Deset let z vinjetami

Aleš Senožetnik

V nedeljo je minilo deset let, odkar na slovenskih avtocestah velja vinjetni sistem cestninjenja. Mimoidoče smo povprašali, ali vinjete uporabljajo in kako so z njimi zadovoljni.

Foto: Gorazd Kavčič

Dušan Vukanc, Kranj:

»Včasih sem jo uporabljal, trenutno pa je ne potrebujem. Sicer pa se mi zdi to odličen sistem, predvsem če se po avtocestah voziš na daljše razdalje in pogosto.«

Nika Kovač, Domžale:

»Odkar imam vozniško dovoljenje, kupujem letno vinjeto. Glede na to, da se vsakodnevno vozim po avtocesti, se mi splača. Mislim, da je to dober sistem, saj je hitrejši.«

Karel Muškon, Besnica:

»Pred kratkim sem zamenjal avto, pa sem znova kupil vinjeto. Cena se mi zdi super, predvsem ker se veliko vozim na dolge relacije, tako da jo dobro izkoristim.«

Ciril Rogelj, Kranj:

»Mislim, da so vinjete dober sistem, boljši kot prej, ko smo morali plačevati cestnine. Vedno kupim letno vinjeto, ker se veliko vozim, nikoli pa še nisem naletel na kontrolo.«

Sonja Germovšek, Tržič:

»Vinjeto sicer imam, čeprav jo malo uporabljam. A vseeno prav pride, ko greš na morje ali na kakšen izlet. Mislim sicer, da bi bilo bolje, če bi plačevali po prevoženih kilometrih.«

Toliko štorkljinih mladičev pri Planinčevih še ni bilo

Helena in Vili Planinc z Olševka že vrsto let občudujeta štorklje, ki gnezdijo na njuni domačiji. Letos pa je štorklja prvič izlegla kar pet mladičev!

Suzana P. Kovačič

Olševek – Za štorklje pravijo, da gnezdijo pri dobrih ljudeh. Gnezdo so si spletle že pred leti tudi na domačiji Helene in Vilija Planinca na Olševku. Pogoje za gnezdenje jim je gospodar sicer pripravil, ko je postavil kostanjev drog ob kozolec, podstavil vrh in nanj naložil še nekaj butar in dve štorklji sta to kmalu zaznali. A zaznali sta tudi, da bosta v tem okolju dobili dovolj hrane. Tu gnezdijo prav vsako leto, doslej sta štorklji imeli po dva, največ tri mladiče, letos pa jih je kar pet, in temu se Planinčeva ne moreta načuditi. »Videti morate tudi, kako skrbita za mladiče; z razprtimi perutmi dela senco mladičem, prinaša hrano in vodo, s katero mladiče tudi poliva in jih hladi,« sta povedala. Prva štorklja je letos priletela 22. marca, druga kmalu za njo, popravili in dogradili sta poškodovano gnezdo. Mladički so se izlegli konec maja, začetek junija in se že učijo leteti. »Štorklja ni samo skrbna žival, je tudi družabna. Prav nič se ne boji zjutraj hoditi po dvorišču in mimogrede s kljunom zgrabi kakšno vejico iz spletenih butar, ki ji pride prav za gnezdo. Še vedno prinašata tudi slamo za gnezdo,« sta povedala Planinčeva, ki predvidevata, da bodo štorklje na dolgo pot v južne toplejše kraje poletele po 15. avgustu.

Pet mladičev v gnezdu, ki pa se že učijo leteti. / Foto: Gorazd Kavčič

Planinčeva vsako leto občudujeta štorklje, pa še lep pogled proti Krvavcu je z njune domačije. / Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo oblačno s plohami in posameznimi nevihtami. Nekoliko hladneje bo. Popoldne bo tudi nekaj sonca. Jutri bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, popoldne lahko nastane kakšna ploha. V nedeljo bo pretežno jasno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
14/23 °C	15/26 °C	12/28 °C

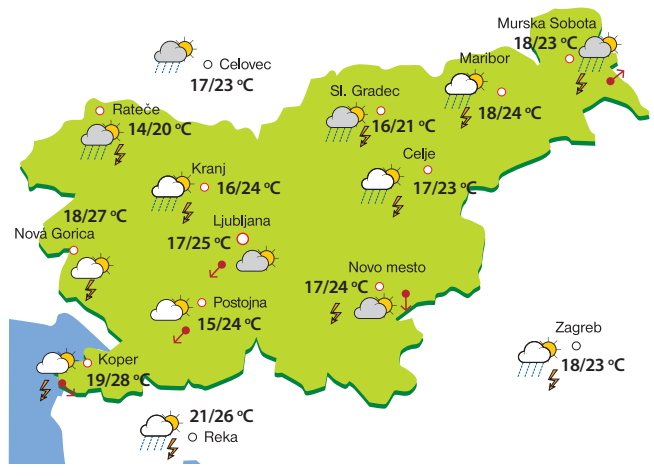

Jutri v Kropi Kovaški šmaren

Kropa – V soboto, 7. julija, se bodo od devete ure dalje začele prireditve letošnjega Kovaškega šmarna, ki ga bodo v Kropi tokrat pripravili že dvaindvajsetič. Prireditev bo zaznamovalo dogajanje, povezano z razvojem železarske obrti in industrije v Kropi. Jamarji bodo na Jelovici nabrali železovo rudo, oglar bo skuhal oglje, rudo bodo pretalili v kovno železo in iz njega skovali žebelj. Ker pa se zgodba ne konča samo pri žeblju, bo umetnostni kovač skoval umetniško skulpturo, v tovarni Novi Plamen, ki letos praznuje dvajsetletnico delovanja, pa bodo izdelali matico ter vijak. In da bo občutek še bolj avtentičen, bodo na dnevu odprtih vrat predstavili staro fužinarsko hišo Fovšaritnico, Kovaški muzej in vigenjc Vice. Prireditev bodo glasbeno popestrili Pihalni orkester Lesce, Pihalna godba Vodice, v večernih urah pa Ansambel Toni. Na račun bodo prišli tudi ljubitelji gledališke umetnosti, saj bo na ogled gledališka predstava v izvedbi Dramske skupine Čofta z naslovom Ta gosposka talnga. Prav z omenjeno predstavo bodo dan prej, danes, 6. julija, ob 21. uri pred Fovšaritnico slavnostno zaprli Festival gledališča v Kropi in hkrati odprli 22. Kovaški šmaren.

Jutri Pohod od Jakoba do Jakoba

Medvode – Pohod od Jakoba do Jakoba, ki bo potekal jutri, 7. julija, zaključuje prireditve in dogajanja ob občinskem prazniku Občine Medvode. Namen pohoda je povezava treh cerkva sv. Jakoba, ki stojijo v občini Medvode, z rojstno hišo Jakoba Aljaža. Pohodniki se bodo na pohod odpravili s treh prizorišč: izpred Občine Medvode, iz Žlebov in Hraš. Cilj pohoda za vse je pri rojstni hiši Jakoba Aljaža v Zavrhu, kjer bo vsak pohodnik dobil brezplačno porcijo golaža, organiziran pa bo tudi brezplačni prevoz na izhodiščne točke pohoda. Obvezne prijave so le za start izpred Občine Medvode (na 041 298 485). Več informacij dobite na spletni strani Javnega zavoda Sotočje Medvode.

Ruski kapelici častno pokroviteljstvo predsednika

Ljubljana – Predsednik države Borut Pahor je v sredo vročil listine o častnem pokroviteljstvu nad prireditvami ob stoti obletnici konca prve svetovne vojne, ki jo obeležujemo letos. Med prejemniki so tudi Društvo Slovenija - Rusija, Občina Kranjska Gora in Veleposlaništvo Ruske federacije v Republiki Sloveniji za organizacijo spominske slovesnosti pri Ruski kapelici pod Vršičem. Letos bo ta v soboto, 28. julija, in ne na nedeljo, kot je bilo to doslej običajno. Dan pozneje je namreč v Sankt Peterburgu Dan ruske mornarice in ruska delegacija, ki bo prišla v Slovenijo, želi biti takrat že doma, je povedal Simon Oblak iz društva Slovenija - Rusija. Vodja ruske delegacije pod Vršičem bo letos škof Nazarij.

Izredna seja prestavljena na avgust

Cerklje – Izredna seja, ki so jo nekateri cerkljanski svetniki sklicali za danes popoldan, je prestavljena na sredo, 1. avgusta. Tako so se svetniki odločili, ker zaradi odsotnosti večjega števila svetnikov, ta danes najverjetneje ne bi bila sklepčna.

Krajevno knjižnico v Naklem prenavljajo

Naklo – Konec junija je Občina Naklo začela prenovo krajevne knjižnice v Naklem. Knjižnica je do jeseni, ko bodo odprli prenovljene, večje prostore, zaprta. Občane v tem času prosijo, da obiščejo eno od drugih enot Mestne knjižnice Kranj, kjer bo izposoja potekala pod enakimi pogoji, kot če bi si gradivo izposodili v Naklem.